

DEMERS PENTRU DEFINIREA UNUI CONCEPT STRATEGIC

A. MONOGRAFIE: TARAM DE LEGENDA- BREZOI RESEDINTA TINUTULUI LOTRILOR.....	4
A.1. Informatii.....	4
A.1.1. Informatii generale –intre Olt si Lotru.....	4
A.1.2. Relieful	4
A.1.3. Hidrologia	5
A.1.4. populatia, tendinte demografice.....	6
A.2. Utilitatea solului: 92% PADURI	10
A.2.1. Terenuri dupa categoria de folosinta	10
A.2.2. Raport terenuri – dupa categoria de folosinta	10
A.2.3. Aarii naturale protejate	11
A.3. Patrimoniul: Tezaurul din brezoii.....	14
A.3.1. Evaluare teritoriu	14
A.3.2. Patrimoniul natural.....	14
A.3.3. Patrimoniul antropoc.....	18
A.3.3.1 Siturile clasate de ministerul culturii	18
A.3.3.2. Lucrari de conservare-restaurare la nivelul anului 2010 - in executie:	20
A.3.3.3 Obiective turistice, monumente istorice neclasate de MC	20
A.3.4. Patrimoniul imaterial.....	21
A.3.4.1 Zilele oraşului Brezoi - Targul Lotrilor	21
A.3.4.2 Tinutul legendelor	23
A.3.5. Tabel – Calendarul Preliminar evenimente	31
A.4. Activitatea economica: declin economic	31
A.4.1. Resurse naturale	32
A.4.2. Agricultura	34
A.4.3. Industria.....	35
A.4.4. Exploatari forestiere si prelucrarea lemnului.....	35
A.4.5. Activitatea miniera	36
A.4.6. Exploatarea potentialului apelor curgatoare	37

A.4.7.	Principalii operatori economici:	37
A.4.8.	Fostii mari operatori ai zonei.....	38
A.4.9.	Transporturi.....	39
A.5.	Turism/Servicii de turism: Fascinantul tinut al lotrilor.....	40
A.5.1.	Caracterizare generala.....	40
A.5.2.	Curiozitati geografice.....	41
A.5.3.	Trasee turistice	43
A.5.4.	Atractii turistice	44
A.5.4.1	Lotru – rau de legenda.....	44
A.5.4.2	„Odăile” din Munții Lotrului - satul încremenit de 600 de ani.....	44
A.5.4.3	Atracții turistice din Parcul National Cozia	45
A.5.4.4	Cascada Lotrisor – Calimanesti, Caciulata	48
A.5.5.	Infrastructura de turism	48
A.6.	STRATEGII, PROGRAME, PROIECTE: Brezoi in actiune	50
A.6.1.	PLANUL URBANISTIC GENERAL AL ORAȘULUI BREZOI	50
A.6.2.	Propuneri de dezvoltare urbanistică	50
A.6.3.	Dezvoltarea activităților	51
A.6.4.	STRATEGIA DE DEZVOLTARE ECONOMICO-SOCIALA A ORASULUI BREZOI PENTRU PERIOADA 2007 – 2013.....	54
A.6.5.	PLAN DE DEZVOLTARE LOCALA POTENTIAL GAL “CASTRA TRAIANA”	55
A.6.6.	PROIECTE DE INVESTITII.....	58
A.7.	Societatea civila / parteneriate- Brezoi in dialog.....	61
A.7.1.	Asociația Grupul de Acțiune Locală “Castra Traiana”	61
A.7.2.	ONG-uri.....	62
A.7.2.1	Fundatia Comunitatea pentru Dezvoltare Locala (Brezoi)	62
A.7.2.2	Asociatia Pro Turism Nedeea Valceana (Brezoi)	63
A.7.2.3	Asociatia Rudarilor Valea lui Stan (Brezoi) - organizatie a grupului de minoritati etnice	63
A.7.2.4	Asociatia EcoDialog 21 (Brezoi)	64
A.7.2.5	Asociatia Odaia Creativă (Brezoi)	64
A.7.3.	PAROHIA CATOLICA SI PAROHIA ORTODOXA.....	66
A.7.3.1	Parohia Romano-Catolica Brezoi	66
A.7.3.2	Parohia Brezoi III.....	67

A.7.4.	ADMINISTRATIA PARCULUI NATIONAL COZIA.....	68
A.7.5.	Comunitatea italiana	71
A.7.6.	Legatura cu orasul infratit – Bouilladisse	72
B.	Analiza diagnostic: Paradoxul Brezoi.....	75
B.1.	Premisa	75
B.2.	ANALIZA VENN: Pol / polaritate	75
B.3.	ANALIZA SWOT: Potential urias nevalorificat	77
B.4.	Pozitionare strategica: spre un pol de competitivitate.....	87
C.	VIZIUNE, MISIUNE/VALORI, OBIECTIVE, CONCEPT STRATEGIC: Tinta - Brezoi, statiune turistica.....	95

CONCEPT DE DEZVOLTARE A TURISMULUI LOCAL

Concept strategic de dezvoltare locala Brezoi

– ALEGERE STRATEGICA TURISM –

Administratia publica locala incearca sa pozitioneze economia locala despre dezvoltarea sectorului tertiar, servicii in care turismul sa devina activitate principala, motor al valorificarii/valorizarii resurselor locale. Turismul ca pilon fundamental al economiei locale va genera un impact pozitiv in celelalte sectoare. Din acest motiv conceptul strategic vizeaza dezvoltarea locala in care turismul reprezinta alegerea strategica fundamentala pe care se sustine intreaga economie locala.

Alegerea a fost decisa in baza strategiei de marketing prin care brand-ul de pozitionare locala consta in identificarea localitatii Brezoi ca o localitate turistica cu o identitate istorica fundamentata pe patrimoniul imaterial (traditii, legende si obiceiuri):

Brezoi, taram de legenda – capitala/resedinta Tinutului Lotrilor.

Conceptul strategic a fost structurat in 4 capitole: monografia localitatii Brezoi, Analiza diagnostic, Viziune, misiune/valori, obiective si Conceptul strategic.

A. MONOGRAFIE: TARAM DE LEGENDA- BREZOI RESEDINTA TINUTULUI LOTRILOR

A.1. INFORMATII

A.1.1. INFORMATII GENERALE –INTRE OLT SI LOTRU

Localitatea Brezoi are o pozitie geografica excentrica in cadrul retelei urbane a judetului Valcea, reprezentand centrul cel mai nordic si cu o evolutie net diferentiata de celelalte orase ale acestuia.

Situat in Depresiunea Lovistei (Tara Lovistei) (Titesti-Brezoi), cat si in zona montana: Muntii Lotrului, Muntii Capatanii, Muntii Coziei.

Din punct de vedere administrativ(1968), localitatea Brezoi se compune din: localitatea Brezoi propriu-zis si 9 sate: (pe Valea Lotrului) Păscoaia, Valea lui Stan. (pe Valea Oltului)Vasilatu, Golotreni, Văratica, Proieni, Corbu, Drăgănești si Călinești.

A.1.2. RELIEFUL

Configuratia reliefului constituie una dintre premisele importante care au exercitat o influenta deosebita asupra localitatii Brezoi. Existenta zonei montane a dus la aparitia zonei locuite numai in locuri accesibile (deci pe vai), iar bogatiile muntilor sa constituie preocuparea oamenilor de aici.

Este alcătuit din Munții Lotrului la nord și Munții Căpățânii la sud, subunități ale masivului Parâng. Cele două grupe muntoase închid zona depresionară a Depresiunii Loviștei, care separă masivul Parâng de masivul Făgăraș.

Vatra cu locuințele oamenilor se află în zona depresionară ce este înconjurată de masive muntoase cu denumiri, ca: Poiana Suliței, Vârful Țurțudanul, Purcarul, Purcărelul, Pleașa Oii, ce aparțin Munților Lotrului, iar la sud se află Narătu cu înălțime de peste 1495 m, Foarfeca, Verdeșul, Poiana Târsei, Plaiul lui Stan, Poiana lui Pavel etc. din Munții Căpățânii.

Altitudinea reliefului în zona locuită este de 275-350 m și crește în zona montană spre sud, nord și est. Cele mai mari înălțimi se află în Munții Lotrului: Vf. Sterpu (2114 m), Vf. Pârcălabu (1980 m), Vf. Robu (1899 m).

A.1.3. HIDROLOGIA

Arealul localității Brezoi este strabatut de vai și pârâie, ce se îndreaptă spre cei doi colectori principali: Oltul și Lotrul.

Olt

Strabate teritoriul localității Brezoi pe direcția N→S, pe o distanță de aprox 10 km, defileul Oltului →Turnu Rosu- Cozia (strapunde Carpații Meridionali). Defileul este principala cale de comunicare rutieră și feroviară.

Afluenții (pe partea dreaptă de la N la S): Valea Calinești, Paraul Betel, Lotru-cel mai mare afluent, (pe partea stângă)-Paraul Baiasu, Paraul Lotrisor, Odailor și Varatica.

Lotru

Strabate localitatea Brezoi pe direcția V → E, izvorăște din Masivul Parâng, din complexul glaciărilor Gâlcescu, are o lungime totală de 76,6 km, actual micșorată cu 3 km datorită construcției hidrocentralelor din acest bazin, având punctul de confluență Gura Lotrului.

Afluenții (pe stânga începând dinspre izvoare) sunt în general mai mari: Valea Pascoaia, Vasilatul, Valea Doabrei. Afluenții pe dreapta sunt mai mici și curs domol: Paraul Suharoasa, Paraul Ciresului, Valea lui Stan, Paraul Helesteului, Paraul Mesteacanului, Vulturesei, Valea Satului.

Valea Lotrului

Valea Lotrului se desfășoară între confluența cu Păscoaia și până la Gura Lotrului, pe o lungime de circa 14 km. Având lățimi de aproape 1 km, valea capătă aspect de culoar depresionar, în cadrul căruia se dezvoltă și forme fluviatile netede cum sunt terasele, albia majoră și albia minoră, dar și forme de acumulare de record între versanți și luncă, ușor înclinate, cunoscute sub numele de glacisuri. Pe aceste forme (terase, glacisuri și lunca înaltă) suspendate deasupra râului, se dezvoltă cea mai mare parte a orașului.

Valea Oltului

Se dezvoltă între Călinești și Pasul Cozia (309 m) și cuprinde două sectoare geomorfologice distincte. Primul sector, cuprins între Călinești și Gura Lotrului este sectorul de culoar de vale (depresionar), care a fost sculptat în formațiuni sedimentare ceva mai moi. Cel de-al doilea sector, cuprins între Gura Lotrului și Pasul Cozia reprezintă primul segment al sectorului de defileu, foarte îngust și prăpăstios, săpat în formațiuni cristaline foarte dure.

Valea Calinesti

Izvoraste de sub varful Robu de la 1850 m, fiind alcatuit din 5 organisme torentiale.

Valea Pascoaia

Este a doua ca marime din bazinul Lotrului, dupa Latorita. Izvoarele pornesc de sub Varful Sfarcasul - 2052 m.

Valea Doabrei

Strabate axial suprafata teritoriului afectat, are o lungime de 3-4 km si o latime variabila cuprinsa intre 3-7 m.

Amenajarea hidroenergetica a raurilor: Hidrocentrala Gura Lotrului (in cursul mijlociu al Oltului intre Cornet si Gura Lotrului, aval de Rm. Valcea).

Lacul de acumulare Gura Lotrului

Se extinde pe o lungime de 5 km in sectorul Golotrei-Draganesti. A fost inundata terasa Oltului de 20 m ce avea o extindere asimetrica foarte dezvoltata pe partea dreapta a Oltului, unde se gaseau si vetrele satelor Proieni si Corbu, precum si cele mai intinse terenuri agricole ale populatiei din zona. O suprafata de 54 ha a fost dezafectata pentru amenajarea lacului si pentru construirea soselei E81.

Lacul de acumulare Gura Lotrului este singurul lac de pe teritoriul oraşului. Lacul are o lungime de circa 7,5 km, o suprafaţă de 166 ha şi un volum de aproximativ 8,2 milioane m³ de apă.

Balta de la proieni

Un alt lac legat de activitatea umană este lacul de la Proieni, căruia locuitorii din Brezoi îl denumesc „Balta de la Proieni”. Aceasta este despărţită de lacul de acumulare Gura Lotrului de pe Olt de terasamentele drumului European şi cel al căii ferate, iar variaţia nivelului apei este în legătură directă cu variaţia nivelului lacului de acumulare.

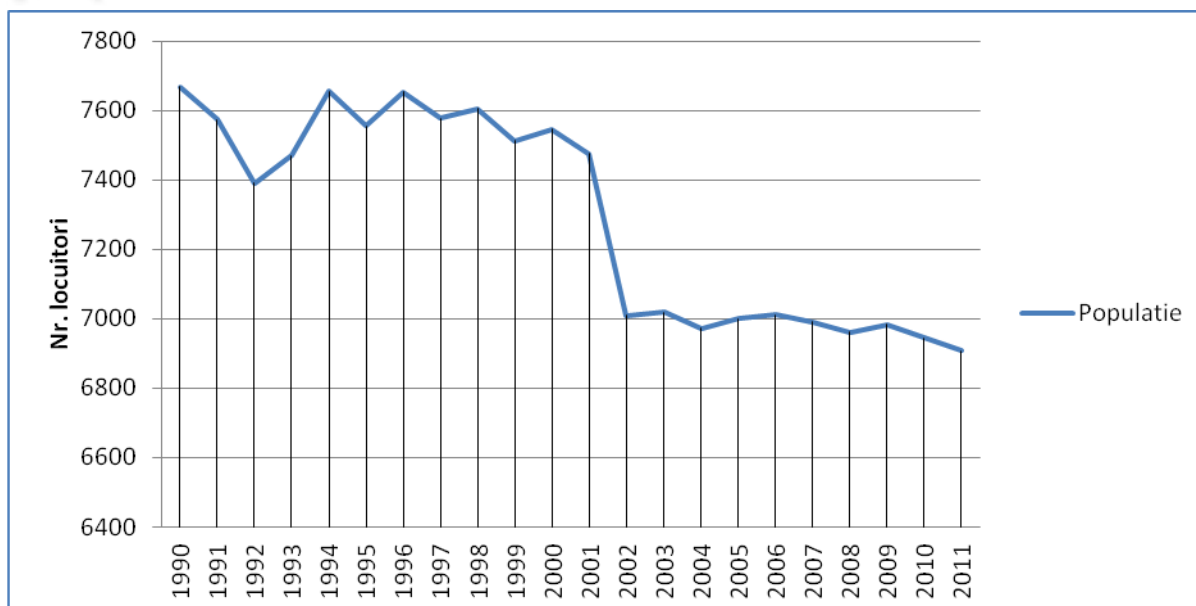
Alte două bălţi (cu regim temporar) se află chiar la gura de vărsare a râului Lotru.

Pe terenurile incarcate cu steril si redate recent agriculturii se constata o stagnare a apelor din lipsa de santuri si diguri pentru drenaj in timpul ploilor, iar organismele torentiale de pe coastele marginale nu au fost amenajate pana in prezent.

A.1.4. POPULATIA, TENDINTE DEMOGRAFICE

Populatia cuprinde 6.859 locuitori. Rudarii reprezintă un grup vulnerabil. În Brezoi exista un numar de 413 rudari totalizând un procent de 6% din totalul populaţiei localitatii.

Localitatea Brezoi avea in anul 2011 un numar de 6907 de locuitori, cu o densitate a populatiei de 30,7 locuitori pe km2. Fata de populatia inregistrata la data de 1 iulie 1990 (7669 locuitori), la ora actuala se constata o descrestere ingrijoratoare a populatiei.

Sursa: © 1998 - 2007 Institutul National de Statistica

Structura etnica a populatiei in anul 2002 in orasul Brezoi:

Români: 6,810		99.28 %
Maghiari: 16		0.23 %
Romi (Tigani): 5		0.07 %
Ucraineni: 7		0.10 %
Germani: 9		0.13 %
Turci: 3		0.04 %
Cehi: 1		0.01 %
Italiani: 8		0.11 %

In anul 2011, femeile din localitate Brezoi erau in numar de 3490 reprezentand 50,52 % din populatia totala a localitatii, iar barbatii in numar de 3417 reprezentand 49.48 % din populatia totala a localitatii.

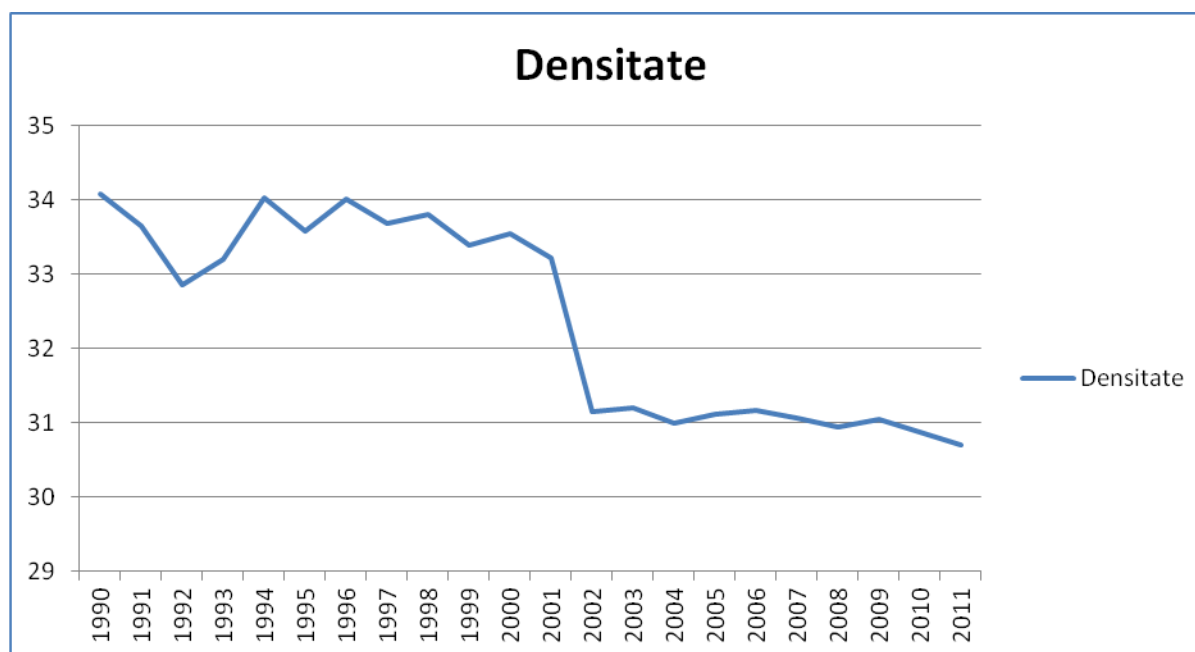
Evolutia populatiei in perioada 1990-2011:

An	Sex		Total	Natalitate	Mortalitate	Densitate
	Masculin	Feminin				
1990	3881	3788	7669	114	75	34
1991	3750	3823	7573	101	56	34
1992	3679	3712	7391	97	80	33
1993	3712	3758	7470	92	66	33
1994	3831	3824	7655	92	61	34
1995	3782	3773	7555	90	91	34

1996	3834	3820	7654	95	85	34
1997	3768	3810	7578	101	72	34
1998	3798	3807	7605	97	70	34
1999	3719	3794	7513	80	86	33
2000	3753	3793	7546	86	66	34
2001	3703	3772	7475	84	88	33
2002	3427	3583	7010	78	72	31
2003	3443	3576	7019	91	69	31
2004	3438	3534	6972	74	64	31
2005	3458	3543	7001	107	77	31
2006	3472	3540	7012	93	88	31
2007	3477	3513	6990	61	66	31
2008	3446	3515	6961	90	73	31
2009	3463	3521	6984	75	82	31
2010	3437	3508	6945	73	75	31
2011	3417	3490	6907	76	58	31

Sursa: © 1998 - 2007 Institutul National de Statistica

Se constata, de asemenea o scadere a densitatii populatiei in anul 2011 (31 loc/km²), fata de anul 1990 (34 loc/km²).

Structura pe grupe de vârstă în anul 2011 în orașul Brezoi:

Grupe de varsta	Masculin	Feminin	Total
0- 4 ani	196	170	366
5- 9 ani	215	202	417
10-14 ani	203	184	387
15-19 ani	226	244	470
20-24 ani	303	279	582
25-29 ani	232	234	466
30-34 ani	266	225	491
35-39 ani	293	284	577
40-44 ani	339	341	680
45-49 ani	190	156	346
50-54 ani	228	223	451
55-59 ani	197	228	425
60-64 ani	181	235	416
65-69 ani	145	163	308
70-74 ani	91	145	236
75-79 ani	62	90	152
80-84 ani	32	65	97
85 ani si peste	18	22	40

Sursa: © 1998 - 2007 Institutul National de Statistica

Piata muncii in Brezoi reflecta in general tendintele nationale. S-a inregistrat o descrestere semnificativa a ratei ocuparii in perioada 1996-2011. In Brezoi numarul mediu al salariatilor este de 772 (in anul 2011), respectiv 11,2 % din populatia totala.

Pe categorii de personal si nivel de instruire, cea mai mare parte a somajului este inregistrata in randul persoanelor cu nivel de instruire primar, gimnazial, profesional. Restructurarea industrială tarzie a reprezentat una din cauzele majore ale cresterii somajului in Brezoi. Lipsa perspectivelor de dezvoltare si numarul insuficient de noi locuri de munca create afecteaza populatia din zona., unde somajul in randul tinerilor este la un nivel foarte ridicat , iar datorita lipsei locurilor de munca migratia masiva a tineretului este activa.

CONCLUZIE: Zona Brezoi este situat într-o zonă de depresiune înconjurată de munții Lotrului. Teritoriul este brazdat de râurile Lotru și Olt cu afluenții lor. Zona este caracterizată printr-o densitate redusă a populației. Regiunea se caracterizează printr-un mix între urban și rural. Declin demografic.

A.2. UTILITATEA SOLULUI: 92% PADURI

Informații generale privind suprafața: 22.573 ha: intravilan: 530.22ha și extravilan: 22.099ha

ZONE FUNCȚIONALE	SUPRAFAȚA (ha)	% din total INTRAVILAN
LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENTARE	339,26	63,76 %
UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DEPOZITARE	47,61	9,00 %
UNITĂȚI AGRO- ZOOTEHNICE	1,35	0,25 %
INSTITUȚII ȘI SERVICII DE INTERES PUBLIC	13,97	2,63 %
CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT din care : RUTIER FEROVIAR	46,28 11,42	8,73 % 2,15 %
SPAȚII VERZI , SPORT AGREMENT, PROTECȚIE	9,22	1,73 %
CONSTRUCȚII TEHNICO- EDILITARE	6,56	1,23 %
GOSPODĂRIE COMUNALĂ , CIMITIRE	1,50	0,30 %
DESTINAȚIE SPECIALĂ	0,00	0,00 %
TERENURI LIBERE	0,00	0,00 %
APE	3,00	0,56 %
PĂDURI	35,30	6,65 %
TERENURI NEPRODUCTIVE	16,10	3,04 %
TOTAL INTRAVILAN EXISTENT	530,22	100,00%

A.2.1. TERENURI DUPA CATEGORIA DE FOLOSINTA

TERITORIUL ADM. AL UNITĂȚII DE BAZĂ	CATEGORII DE FOLOSINȚĂ									
	AGRICOL				NEAGRICOL					Total
	Arabil	PĂȘ. FÂN.	VII	Livezi	Paduri	Ape	DRUM Rutier +Fero	Curti Constr	Neprod	ha
EXTRAVILAN	75,04	1611,19	0,33	46,24	19 802,87	193,75	46,80	9,51	257,05	22042,78
INTRAVILAN	110,39	89,70	0,30	24,53	35,30	3,00	57,70	193,20	16,10	530,22
TOTAL	185,43	1700,89	0,63	70,77	19 838,17	196,75	104,50	202,71	273,15	22573,0
% DIN TOTAL	8,67 %				91,33 %					100 %
INTRAVILAN EXISTENT										

A.2.2. RAPORT TERENURI – DUPA CATEGORIA DE FOLOSINTA

GRUPA	CATEGORIA	SUPRAFAȚA (ha)	TOTAL (ha)→%
	ARABIL	185,43	

AGRICOL	PĂȘUNI	1041,78	1 957,72 → 8,67%
	FÂNEȚE	659,11	
	VII	0,63	
	LIVEZI	70,77	
NEAGRICOL	PĂDURI	19838,17	20 615,28 → 91,33%
	APE	196,75	
	CAI COMUNICAȚIE	104,50	
	CURȚI CONSTRUCȚII	202,71	
	NEPRODUCTIV	273,15	
TOTAL			22 573,00

A.2.3. ARII NATURALE PROTEJATE

Valoarea patrimoniului natural al României este recunoscută la nivel national și international prin protejarea celor mai reprezentative zone și includerea acestora în rețeaua națională de arii naturale protejate sau în cadrul altor rețele internationale de arii naturale protejate constituite în baza unor conventii sau tratate la care țara noastră a aderat.

Protecția, conservarea și ameliorarea calității mediului, incluzând conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice sunt probleme de interes public major, având în vedere că, așa cum este recunoscut în toată lumea, componentele diversității biologice care formează capitalul natural asigură cea mai mare parte a produselor, bunurilor și serviciilor necesare societății, fiind suportul fundamental al unei dezvoltări durabile.

Modul de constituire și de administrare a ariilor naturale protejate iau în considerare interesele comunităților locale, facilitându-se participarea localnicilor în consiliile consultative pentru aplicarea măsurilor de protecție, conservare și utilizare durabilă a resurselor naturale, încurajându-se menținerea practicilor și cunoștințelor tradiționale locale în valorificarea acestor resurse, în beneficiul comunităților locale.

În privința patrimoniului de zone protejate, Brezoiul cuprinde o parte din Parcul National Cozia (1300 ha din totalul de 17.100 ha.) și rezervații naturale ocrotite de lege. De asemenea ca arii protejate în rețeaua Natura 2000 sunt incluse și următoarele zone protejate: RO-SPA-0025 Cozia-Buila-Vanturarita, RO-SPA-0043 Frumoasa, RO-SCI-0046 Cozia și RO-SCI-0085 Frumoasa, RO-SCI-0132 Oltul Mijlociu-Cibin-Hârțibaciu. Zona menționată are un potențial turistic ridicat, însă bio-diversitatea acestora este amenințată. Motivele declarării și ocrotirii acestor arii protejate sunt detaliate în studiile de fundamentare ale acestor arii protejate și includ în special ocrotirea unor habitate naturale specifice zonei alpine, ocrotirea unor specii avifaunistice, precum și a unor specii de plante și animale de interes comunitar. În afara de acestea au fost decalrate cu titlu de rezervații științifice și protejate ca atare în cadrul Parcului National Cozia încă două zone de interes deosebit (475 ha în Drăganesti și 230 ha în Calinesti).

ROSCI – 0046 Cozia

Județul Vâlcea: Berislavesti (14%), **Brezoi (29%)**, Calimanesti (46%), Perisani (12%), Racovita (22%), Salatrucel(31%)

Suprafața: 16.720 ha

Altitudine (m): minimă: 296.00, maximă: 1659.00, medie: 789.00

Regiunea administrativă: RO045-Valcea

Regiunea biogeografică: Alpina, Continentală.

ROSCI – 0085 Frumoasa

Județul Vâlcea: **Brezoi (5%)**, Căineni Mari (6%), Malaia (4%), Voineasa (48%)

Județul Sibiu: Boita (88%), Cismădie (52%), Cristian (78%), Gura Râului (54%), Jina (84%), Orlat (29%), Poplaca (30%), Rasinari (42%), Râu Sadului (44%), Sadu (19%), Saliste (22%), Talmaciu (85%), Tilisca (15%)

Județul Alba: Cugir (22%), Pianu de Sus (1%), Sugag (72%)

Județul Hunedoara: Beriu (<1%), Orastioara de Sus (10%), Petrila (<1%), Petrosani (<1%)

Suprafața: 137.115 total zona protejată din care 111.337 ha bazinul OLT

Altitudine (m)

- Minimă 350.00
- Maximă 2254.00
- Medie 1446.00

Regiunea administrativă:

Județ	Pondere (%)
RO071 - Alba	19.00
RO053 - Hunedoara	2.00
RO076 - Sibiu	60.00
RO045 - Vâlcea	19.00

Regiunea biogeografică: alpina

ROSPA – 0025 Cozia-Buila-Vanturarita

Cozia este un sit SPA Natura 2000 prezent pe suprafața comunelor Berislavesti (14%), **Brezoi (29%)**, Calimanesti (46%), Perisani (12%), Racovita (22%), Salatrucel (31%).

Suprafață (ha): 21769.00.

Altitudine (m): minimă: 294.00; maximă: 1862.00, medie: 854.00

Regiunea administrativă: RO045 - Valcea

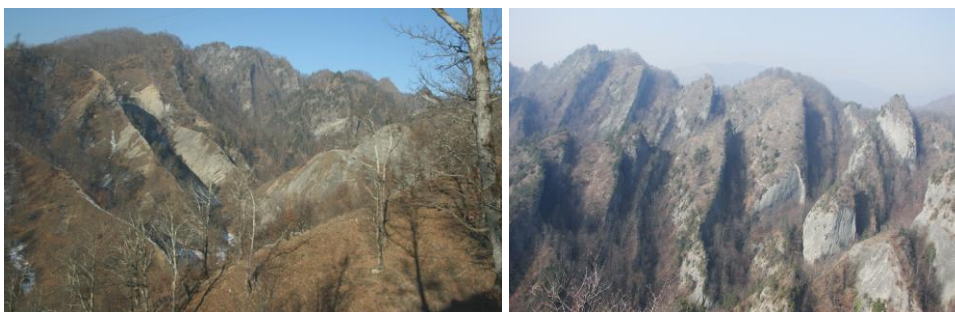
Regiunea biogeografică: Alpina, Continentală

Relațiile sitului descris cu alte situri - desemnate la nivel național sau regional

Cod	Tip	Suprapunere %	Numele sitului
RO02 - Parc național	*	99.25	L-Cozia
RO04 - Rezerwație naturală	*	5.88	2.798.-Pădurea Călinești - Brezoi

În cadrul acestui sit se găsește Parcul Național Cozia și Pădurea Calinesti - Brezoi.

Valea Doabrei

În apropierea sitului ROSPA-0025 se află o altă zonă cu caractere fizico-geografice asemănătoare Valea Doabrei – care a făcut parte din Parcul Național Cozia și care în viitor ar putea fi atașată la Pădurea Călinești – Brezoi, formând o rezervație cu un potențial turistic de excepție.

Are un caracter complex ce cuprinde teritoriul dispus între izvoarele vâii Doabra, afluent de stânga al Lotrului, în apropiere de confluența acestuia cu Oltul. Pe conglomeratele și gresiile senoniene, care sub acțiunea factorilor climatici au dat naștere unor interesante forme de eroziune diferențială, s-au dezvoltat elemente de flora termofilă ca scumpia, tulichina mică, iedera albă ș.a.

Stâncăriile Doabrei

Infatisarea acestora este cu totul deosebită. De la aspectul de carapace de broască testoașă, până la varfurile ascuțite cum ar fi cel al Zimbrului, care privit de pe Muchia Cosarei pare o adevărată gura de rechin, la cele de pe muchia vestică cu cele două rânduri de dinți înșirate unul sub altul, până la abrupturi cu verticale impresionante. Ar fi de precizat că văile adâncite printre pereți înalți, adevărate chei, au toate ieșiri în creastă care conduce în Poiana Suliței. Chiar dacă acestea sunt uneori mai greu de străbătut, fie din cauza doborâturilor de copaci, fie din cauza unor hornuri ceva mai verticale, pământoase și împadurite, străjuite de stâncării, dar care nici unul nu necesită mijloace tehnice de catarare. Peste tot sunt poteci și conducătorii de capre scoase la pascut le cunosc bine, chiar dacă pe aceștia îi întâlnim arareori. Și peste toate acestea, se înalță Poiana Suliței, un altfel de nod orografic, către care converg toate aceste muchii stancoase.

Vf. Sulița (Poiana Suliței) sau Dl. Proienilor întâlnit în vorbire de către localnici este un remarcabil punct de belvedere ce domină în întreg defileul Oltului. Se pare că aici ar fi fost un punct de observare de strajă așa cum a fost și cel din spatele Foarfecii-„La turn” datând din perioada romană.

„Platoul Poiana Suliței reprezintă un sector întins, ușor înclinat spre sud, terenuri pe care se întâlnesc pășuni, fânețe, suprafețe arabile și gospodării ale unor oameni care trăiesc înfrățiți cu natura, fără televizor și internet, dar buni cunoscători ai semnelor vremii și ai locurilor. Acest ținut idilic, mioritic reprezintă un punct de observație din jur cu peisaje superbe, loc remarcant de Emm.de Martonne”. (Gheorghe Ploaie, Parcul Național Cozia, 2004, pag.49.)

Sunt Doabrele pastratoare ale unor comori florale bine ascunse. La înălțimi de 400 metri putem găsi floare de colț. Găsim și iedera albă și o specie probabil unică de caldarusă aproape neagră - Aquilegia boscaiană, numită așa după numele unui profesor clujean, mentorul în materie de botanică al invatatorului Banu, care a descoperit-o bine ascunsă într-una din văi. Dar deditelul este adevărată comoară a acestor locuri. Floarea asta albastră, cu firisoare galbene este cea care încanta ochiul în zilele începutului de primăvară.

Asadar, atunci când pașițiți-vă îndreptați către labirintul Doabrelor, trebuie să știți că aici găsiți peisajul aparte pe care vi l-ați dorit, cu tancuri solitare, cu flora aproape unică, cu priveliști către munții mari de care este înconjurat. Ai Capitanii, ai Lotrului și mai cu seamă ai Făgărașilor.

ROSPA – 0043 Frumoasa

Frumoasa este un sit SPA Natura 2000

Este în administrarea Consiliului Județean Alba.

Județul Vâlcea: **Brezoi (5%)**, Căineni Mari (5%), Malaia (4%), Voineasa (48%)

Județul Sibiu: Boița (88%), Cislădie (52%), Cristian (78%), Gura Râului (55%), Jina (84%), Orlat (29%), Poplaca (55%), Râu Sadului (44%), Rășinari (42%), Sadu (16%), Săliște (>99%), Tâlmăciu (78%), Tilișca (>99%)

Județul Alba: Cugir (16%), Pianu de Sus (1%), Șugag (72%)

Suprafață (ha) 130980.30

Altitudine (m): minimă: 364.00; maximă: 2254.00; medie: 1453.00

Regiunea administrativă

Județ	Pondere (%)
RO071 - Alba	18.00
RO076 - Sibiu	62.00
RO045 - Vâlcea	20.00

Regiunea biogeografică: alpină

CONCLUZII:

La nivelul regiunii se regasesc zone naturale (paduri, fanete, pasuni – 95% din teritoriu) din care peste 30% arii protejate (cea mai importanta Parcul National Cozia). Suprafata terenului intravilan este de 530 ha (2.3% din suprafata totala) din care intravilan construitibil 202.71 ha (0.9% din suprafata). Suprafata teren arabil mica (0.8 % din suprafata totala).

A.3. PATRIMONIUL TEZAURUL DIN BREZOI

A.3.1. EVALUARE TERITORIUL

Cunoașterea și propulsarea patrimoniului național, direct proporțional cu valoarea lui, trebuie să constituie un pivot central al strategiei de dezvoltare durabilă, atât la nivel județean, cât și la nivelul comunităților locale. Accentul pus pe dezvoltarea componentei culturale a ofertei turistice brezoiene, dublat de o activitate promoțională în concordanță cu standardele impuse pe piața culturală și turistică mondială, nu poate fi decât benefic. Turismul cultural și pelerinajul religios sunt un potențial real care poate completa, la parametri calitativi corespunzători, oferta turistică brezoiană. Investiția în conservarea, protejarea și punerea în valoare a moștenirii culturale devine o investiție eficientă și implicit un factor de dezvoltare economică, socială și spirituală durabilă.

A.3.2. PATRIMONIUL NATURAL

Localitatea Brezoi are o importanță atât științifică, cât și peisagistică, datorită frumuseților naturale oferite de rezervații și parcuri naturale.

În privința patrimoniului de zone protejate, Brezoiul cuprinde o parte din Parcul Național Cozia (1300 ha din totalul de 17.100 ha.) și rezervații naturale ocrotite de lege. De asemenea, ca arii protejate în rețeaua Natura 2000 sunt incluse și următoarele zone protejate: RO-SPA-0025 Cozia-Buila-Vanturarita, RO-SPA-0043 Frumoasa, RO-SCI-0046 Cozia și RO-SCI-0085 Frumoasa, RO-SCI-0132 Oltul Mijlociu-Cibin-Hârtibaciu. Zona menționată are un potențial turistic ridicat, însă bio-diversitatea acestora este amenințată. Motivele declarării și ocrotirii acestor arii protejate sunt detaliate în studiile de fundamentare ale acestor arii protejate și includ în special ocrotirea unor habitate naturale specifice zonei alpine, ocrotirea unor specii avifaunistice, precum și a unor specii de plante și animale de interes comunitar. În afara de acestea au fost declarate cu titlu de rezervații științifice și protejate ca atare în cadrul Parcului Național Cozia încă două zone de interes deosebit (475 ha în Drăganesti și 230 ha în Calinesti).

ROSCI 0046 COZIA

În sit întâlnim făgete care pot fi deloc sau puțin amestecate cu conifere răspândite pe cale naturală. Interesantă este și inversiunea de așezare a etajelor de vegetație forestieră întâlnită pe raza acestui parc național. Astfel, sub stâncile Foarfecii o pădure de gorun urcă până la altitudinea de 1350 m, în timp ce pădurile de brad și fag coboară aproape până în Defileul Oltului la altitudinea de doar 300-400 m. În cadrul sitului Masivele Cozia și Naratu se individualizează prin relieful de tip Cozia care este unic în România și prin gneisul ocular de Cozia la care se adaugă elemente de microrelief specific - ruinform caracterizat prin portaluri, grote, și chipuri antropo și zoo morfe.

Clase de habitate: păduri de foioase, păduri de conifer, păduri de amestec, habitate de păduri (păduri în tranziție).

Calitate și importanța: Flora locală se compune din asocieri și combinații de plante de la cele alpine sau subalpine, până la cele de stepă. Bogăția floristică este un argument puternic pentru declararea acestei zone. În această bogată paletă botanică de plante se numără specii endemice locale și plante rare.

Foarte

importante pentru a fi protejate și conservate sunt speciile periclitate, din care amintim doar câteva, cunoscute popular cu denumirile: iedera albă, floarea de colț, garofița de munte, stânjenelul, crinul de pădure, laleaua pestriță. În pădurile seculare presărate cu mici poienițe, printre stâncile munților sau în golurile subalpine se găsește o întreagă piramidă trofică din care

nu lipsesc ursul brun, capra neagră, lupul, cerbul carpatin, râsul. Pe stâncăriile însoțite din zona Basarab și Turnu se întâlnește vipera cu corn.

Vulnerabilitate: pășunatul nerațional al ovinelor și caprinelor, turismul (depozitări de deșeuri, recoltări de material biologic) conjugate cu actuala tendință de intensificare a exploatărilor forestiere, braconaj.

ROSCI 0085 FRUMOASA

Situl propus este compus din trei masive montane (Cindrel, Lotru și Șureanu) care fac parte din grupa munților Parâng. Aceste entități muntoase sunt despărțite de râurile Sadu, Frumoasa și Sebeș. Situl prezintă un relief glaciatic bine păstrat, Iezerul Mare, Iezerul Mic și Iezerul Șureanu fiind cele mai reprezentative circuri glaciare din zonă. Situl propus constituie una dintre cele mai importante regiuni pastorale din Carpații românești, această activitate tradițională fiind practică din cele mai vechi timpuri fără a se aduce prejudicii semnificative patrimoniului natural.

Clase de habitate: tufișuri, tufărișuri, pajiști naturale, stepe, păduri de foioase, păduri de conifer, păduri de amestec, habitate de păduri (păduri în tranziție).

Calitate și importanța: Au fost identificate 10 tipuri de habitate de interes comunitar ce acoperă peste 80% din suprafață totală, din care cele mai reprezentative sunt pădurile de molid perialpine, jnepenișurile și pășunile alpine și subalpine. O parte din păduri sunt virgine sau cvasivirgine, acestea polarizând o mare diversitate biologică terestră, constituind o avuție națională inestimabilă. Multe dintre pădurile existente, pure sau în amestec, au vârste medii de peste 120 și chiar 160 de ani, fiind excelente habitate pentru populații viabile de urs, lup și râs.

Vulnerabilitate: exploatățile forestiere care nu respectă întocmai normele silvice în vigoare, pășunatul excesiv, turismul necontrolat, pășunile incendiate în vederea creșterii suprafețelor de pășune alpină, vânătoarea, braconajului, deteriorarea habitatelor și disturbarea liniștii, pășunatul excesiv în zona alpină (degradarea pășunilor alpine, gonirea și atacarea de către câini și epizootiile transmise de animalele domestice).

Floarea de colț

În Valea Doabrei, floarea de colț (*Leontopodium alpinum*), prezentă în câteva locuri, este la cea mai mică altitudine din Carpații Meridionali (360 m).

Există trasee turistice care datorită unui element floristic deosebit poartă denumirea de „poteca florilor”. Exemplu: Poteca turistică- Dediței Doabrei, Poteca turistică- Drumul Florii de Colț (pe Valea Satului).

În concluzie, poziția geografică a localității Brezoi și a localităților componente este definită de câteva elemente majore ale cadrului natural: cele două vai- Valea Oltului (prin cursul sau mijlociu), Valea Lotrului (cursul inferior) ce formează o zonă mai largă cuprinsă și în depresiunea Titești-Brezoi (sau a Lovistei) cât și zona montană: Munții Lotrului, Munții Capatanii, Munții Coziei.

Această poziție geografică a conferit localității Brezoi și localităților componente o serie de avantaje, în sensul exercitării unor influențe favorabile, pozitive asupra apariției structurii și evoluției vieții social-economice a acestuia. Deci localitatea Brezoi are o poziție destul de favorabilă, fapt ce se reflectă asupra întregii sale dezvoltări social-economice.

ROSPA 0025 COZIA-BUILA-VANTURARITA

În ROSPA 0025 se află Parcul National Cozia și Padurea Calinești Brezoi

PARCUL NATIONAL COZIA (PNC)

Parcul National Cozia se află situat în partea central-sudică a Carpaților Meridionali, mărginit la nord de Depresiunea Loviștei, o vastă arie încărcată de istorie. La vest, este separat de restul Munților Căpățâni prin culmile: Frăsineiului, Dosul Pământului și Valea lui Stan. La sud, parcul este delimitat de dealurile subcarpatice prin Depresiunea Jibla Berislăvești. La est, versanții abrupti ai Coziei, impunatori ai Sturului și Pietrei Șoimului, îl delimitează de Mușcelele Topologului prin Șaua Groșilor și mai la nord, se învecinează cu Depresiunea Poiana.

În spațiul biogeografic din zonele Cozia, Naratu, Doabra și Calinești se găsesc elemente naturale cu o valoare deosebită sub aspect geologic, fizico-geografic, floristic, faunistic și hidrologic, care oferă posibilitatea cercetării științifice, desfășurării unor activități educative, recreative și turismului.

Accesul la PNC:

Drumul european E81 (DN7) este principala cale de acces în parc. În lungul acesteia se găsesc localitățile Calimanesti, Caciulata, Corbu, Proieni, Calinești și Cornetu. Alte localități de acces sunt: Brezoi (pe DN 7A), Perisani (pe Valea Baiasului), Pausa (pe Valea Pausa) și Berislăvești (în partea de sud a parcului).

Tronsonul de cale ferată Rm. Valcea-Sibiu are următoarele puncte de acces în parc: Calimanesti, Pausa, Turnu, Lotru, Calinești și Cornet.

Flora parcului National Cozia

Pădurile îmbracă în proporție de 93% masivele Cozia, Naratu, Doabra-Călinești. Principalele etaje de vegetație existente sunt reprezentate de pădurile etajate, în funcție de altitudine, de la 300 m la 1667 m. Compoziția generală a pădurilor din Parcul National Cozia este constituită majoritar din fag (57%), gorun (14%), molid (18%) și specii de amestec: carpen, cireș, tei, mojdrean, etc. (11%). Sub aspect

floristic, pe un spațiu relativ restrâns sunt identificate un număr de 800 de specii de plante (aproape o cincime din flora spontană a țării).

Valoarea științifică a Parcului Național Cozia o constituie existența pe suprafețe întinse a ecosistemelor forestiere și de pășuni naturale, puțin modificate de om, de o mare originalitate și variabilitate.

Fauna parcului Național Cozia

Fauna Parcului Național Cozia este bine reprezentată de aproape toate grupele mari de animale. Dintre vertebrate o importanță deosebită o prezintă speciile de carnivore mari: ursul brun – *Ursus arctos*, lupul, râsul, pisica sălbatică, dar și ierbivorele: căpriorul, cerbul, capra neagră etc. Alte specii întâlnite în parc sunt: jderul de copac, jderul de piatră, bursucul, veverița, pârșul, șoarecele de pădure, ariciul etc.

În ceea ce privește ornitofauna, sunt cunoscute în Parcul Național Cozia peste 120 specii de păsări. Defileul Oltului pe lângă importanța sa peisagistică, este și un culoar favorabil pentru migrația păsărilor dinspre Europa Centrală spre Marea Egee și invers, iar ca urmare a apariției lacurilor de acumulare Turnu și Gura Lotrului, s-au creat condiții pentru staționarea temporară și chiar iernarea pasărilor de apă.

Mai sunt prezente reptile, amfibieni

Fauna acvatică este reprezentată printr-un număr mare de nevertebrate și peste 30 specii de pești specifici râurilor de munte. Nisipărița - *Sabanejenia romanica*, fiind endemică în România și deci se impune asigurarea nu numai a supraviețuirii speciei ca atare, ci și supraviețuirea ei în cât mai multe bazine din țară.

Fauna de nevertebrate este bogată, însă insuficient cunoscută. În zona Parcului Național Cozia se află numeroase specii de nevertebrate care contribuie la menținerea echilibrului ecologic.

PĂDUREA CĂLINEȘTI - BREZOI

Suprafața: 993 ha.

Pădurea Călinești – Brezoi este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip mixt), situată în JUDEȚUL VÂLCEA, pe teritoriul administrativ al orașului BREZOI.

În apropierea acestei rezervații se află o altă zonă cu caractere fizico–geografice asemănătoare–Valea Doabrei – care a făcut parte din Parcul Național Cozia și care în viitor ar putea fi atașată la Pădurea Călinești – Brezoi, formând o rezervație cu un potențial turistic de excepție.

Accesul în rezervație este posibil pe văile: Vasilatu, Doabra, Bețel și Călinești sau din satul Proieni pe un drum de cai folosit de localnici pentru a urca în Dealul Proienilor.

Rezervația nu este semnalată cu panouri indicatoare și nici nu a fost delimitată cu semnele oficiale deși a fost declarată rezervație încă din anul 1983. Cu toate că în rezervație pătrund frecvent atât localnicii cât și turiștii, starea actuală a rezervației este relativ bună. Relieful accidentat împiedică pătrunderea animalelor, iar pe timp de iarnă accesul turiștilor este dificil și chiar periculos.

Este o rezervație complexă (geomorfologică, botanică forestieră, peisagistică) cu un potențial turistic deosebit datorită reliefului pitoresc reprezentat prin stânci sub formă de piramidă mărginite de abrupturi verticale sau surplombante, hornuri și jgheaburi adânci, taffonii etc. Deosebit de reprezentativ

este covorul vegetal în care apar, alături de elementele floristice specifice, specii termofile, specii endemice, la care se adaugă o faună bogată.

Relieful rezervației reprezintă o asocierie unică de turnuri, țăncuri, ace, polițe structurale, alveole, văi înguste modelate de către agenții externi în conglomerate slab cimentate. Stâncăriile Bețelului de pe valea cu același nume și cele ale Văii Călineștilor (cunoscute și sub numele de Pietrele Călineștilor, Pietrele Negoilului, Pietrele Morii sau Grădina Zmeilor) reprezintă un ansamblu geomorfologic deosebit de spectaculos, dar și greu accesibil mai ales în sezonul rece. Dintre speciile forestiere menționăm fagul și gorunul cu unele exemplare seculare care constituie un valoros genofond. Sunt prezente și plante ierboase termofile, de nuanță sudică precum și unele specii endemice.

Rezervația este vizitată anual de un număr relativ mare de turiști, pe valea Călineștilor desfășurându-se periodic manifestări turistice cu caracter național (ex. Lira carpatină).

ROSPA 0043 FRUMOASA

Regiune montană cu altitudinea maximă de 2244 metri în vârful Cindrel. Sunt constituiti exclusiv din sisturi cristaline. Se caracterizează prin culmi domoale și prelungi, acoperite în cea mai mare parte cu pajisti, ceea ce a favorizat păstoritul. Pădurile sunt în general reprezentate de molidișuri și în mai mică măsură de cele de amestec sau de făgete.

Vulnerabilitate: 1. defrișările, tăierile ras și lucrările silvice care au ca rezultat tăierea arborilor pe suprafețe mari 2. tăierile selective a arborilor în vârstă sau a unor specii 3. adunarea lemnului pentru foc, culegerea de ciuperci 4. turismul necontrolat 5. amenajări forestiere și tăieri în timpul cuibăritului speciilor periclitare 6. vânătoarea în timpul cuibăritului prin deranjul și zgomotul cauzat de către gonaci 7. vânătoarea în zona locurilor de cuibărire a speciilor periclitare 8. braconaj 9. practicarea sporturilor extreme: enduro, motor de cross, mașini de teren 10. distrugerea cuiburilor, a pontei sau a puilor 11. deranjarea păsărilor în timpul cuibăritului 12. prinderea păsărilor cu capcane 13. scoaterea puilor pentru comerț ilegal

A.3.3. PATRIMONIUL ANTROPIC

Promovarea monumentelor istorice este direcția importantă de acțiune, având în vedere faptul că valorile arhitecturale și artistice moștenite și existența pe teritoriul localității a monumentelor înscrise în Patrimoniul Cultural Mondial, îi conferă localității Brezoi o identitate aparte, identitate ce se constituie într-una dintre liniile de forță ale dezvoltării sale durabile, prin potențialul turistic intrinsec al acestor valori.

A.3.3.1 Siturile clasate de ministerul culturii

Situl arheologic de la „Valea lui Stan”

- Localizare: sat Valea lui Stan, comuna Brezoi
- asezare (datează din epoca romană)
- necropolă cu morminte de inscripție în cutii (cistate) considerate unicat în felul lor (datează din epoca fierului)
- asezare (datează din epoca bronzului)

Gara Lotru

- Localizare: sat Varatica, oraș Brezoi (str. Eroilor)

- Date: 1898-1901
- Locuintele Societatii „Carpatina”

Biserica de lemn „Intrarea in Biserica”

- Localizare: oras Brezoi (str. Panduri)
- Date: 1789
 - Biserica „Cuvioasa Paraschiva”
- Localizare: sat Calinesti (in cimitir)
- Date: 1775

Biserica „Toti sfintii”

- Localizare: sat Proieni
- Date: 1794-1798

Biserica veche din Proieni,

- datând din 1583, are o valoare istorica si documentara: carti de cult bisericesc, editie între 1743-1862, numeroase icoane - din care 8 sunt din anul 1794. Exista o biserica foarte veche la circa 20 m de cea actuala si traditia locala sustine ca aici s-ar fi cununat Mihai Viteazul cu Doamna Stanca în anul 1583.Actuala biserica este construita în anul 1798 .

Podul de cale ferata peste Olt

- Localizare:sat Proieni
- Date: 1899
- A fost construit de atelierele Corcil Dayde din Paris în anul 1899 (dupa inscriptia de pe pod). Era singurul pod din Europa, construit în curba, cu partile laterale în X sau Y)-IN 1999.

Monumentul Eroilor din primul razboi mondial

- Localizare: oras Brezoi (Sos. Brezoi-Voineasa)
- Date: 1924
- Piatra de temelie a fost asezata în anul 1922. A fost destinat „Eroilor de la Olt”, celor 153 de eroi ai neamului cazuti în primul razboi mondial (eroi din Brezoi, Calinesti, Malaia, Voineasa).

Cimitirul Eroilor din primul razboi mondial

- Localizare: sat Calinesti
- Date: 1921
- Amenajarea lui a început în primavara anului 1921 de catre Asociatia „Cultul eroilor” din Germania în colaborare cu Asociatia militara din România. Aici sunt adapostite osemintele ostasilor români si germani morti pe front în sectorul Vaii Oltului, în octombrie 1916.

A.3.3.2. Lucrari de conservare-restaurare la nivelul anului 2010 - in executie:

Biserica „Toți Sfinții” din Proieni – Brezoi – restaurare pictură murală – finanțare Parohia și alte surse; Într-o stare mai mult sau mai puțin avansată de ruinare se află **Biserica "Intrarea în Biserică a Maicii Domnului" din localitatea Brezoi**. În anii 2009 – 2010, DJCPN Vâlcea s-a implicat în proiectul „60 de biserici de lemn”, inițiat și coordonat de Ordinul Arhitecților din România. În acest proiect este inclusă și biserica Brezoi.

Nevoile de conservare ale bisericilor de lemn sunt în cele mai multe situații mult peste resursele locale. Restaurările conduse de specialiști sunt la rândul lor enorm de scumpe și de multe ori exagerate.

Cercetarea arheologică preventivă este o condiție esențială pentru descărcarea de sarcină arheologică a terenurilor din situri. În același timp cu cercetarea preventivă a siturilor arheologice, conform O.G. 43/2000, cercetarea arheologică preventivă se impune și în cazul restaurării parțiale sau totale a monumentelor istorice. Astfel în ultimii ani s-a efectuat cercetarea arheologică preventivă la importante monumente istorice din județul Vâlcea, printre care și la **Biserica „Cuvioasa Paraschiva” din satul Călinești, oraș aparținător Brezoi**.

A.3.3.3 Obiective turistice, monumente istorice neclasate de MC

Pe malul stâng al râului Olt, în satul Varatica se afla **turnul roman** construit în anul 101 î.e.n. Barajul și lacul de acumulare **Gura Lotrului**.

Exista un potențial turistic natural deosebit, în apropiere aflându-se **Parcul National Cozia** cu o suprafață de 2.500 ha și Rezervația Valea Doabrei aparținând Ocolului Silvic Brezoi.

Pe teritoriul localității sunt următoarele biserici:

- **biserica ortodoxa din Brezoi cu hramul „Intrarea în biserică a Maicii Domnului”(21 noiembrie)** a fost construită între anii 1888-1896 cu cheltuiala locuitorilor brezoieni, în timpul preotului Marinescu Florea și al episcopului Râmnicului și Noului Severin- Ghenase Enăceanu - **biserica veche ce datează din anul 1783**.
- **biserica ortodoxa din Brezoi cu hramul „Sfântul Gheorghe”(23 aprilie)** a fost construită între anii 1941-1942 de muncitorii din Brezoi prin staruinta preotului Romulus Cismasu.
- biserica romano-catolică din Brezoi cu hramul „Sf. Anton de Padova” (13 iunie) a fost construită în anul 1935.
- **biserica ortodoxa din Calinești cu hramul „Sf. Gheorghe”(23 aprilie)**, zidită între anii 1893-1903 din inițiativa și îndemnul unui comitet în frunte cu preotul Gheorghe Prunescu, învățătorul Gheorghe Angelescu și enoriașul Stan Petrescu.
- **biserica ortodoxa din satul Drăganesti cu hramul „Sfintii Voievozi”(8 noiembrie)** este zidită și pictată între anii 1937-1945. A fost construită din îndemnul și staruinta lui G.O. Georgescu, casier și cântăreț și a lui Ion A. Iorga, cu concursul unui comitet.
- **biserica ortodoxa din satul Varatica** a fost construită în anul 1907 de către CFR la circa 100 m de cea veche.

A.3.4. PATRIMONIUL IMATERIAL

Patrimoniul cultural imaterial include toate creațiile exprimate de un grup sau de indivizi, emanând dintr-o comunitate culturală bazată pe tradiție, și fiind recunoscute ca răspunzând așteptărilor comunității, ca expresii ale identității sociale a acesteia. Acesta cuprinde totalitatea practicilor, reprezentărilor, expresiilor, cunostintelor, abilităților, împreună cu instrumentele, obiectele, artefactele și spațiile culturale asociate acestora - pe care comunitățile, grupurile sau, după caz, indivizii le recunosc ca parte integrantă a patrimoniului lor cultural.

Standardele și valorile patrimoniului imaterial sunt transmise oral, prin imitație sau în alte moduri.

A.3.4.1 Zilele orașului Brezoi - Târgul Lotrilor

Într-o primă ediție în 2009, Târgul Lotrilor, inițiat de primarul Robert Schell, a adunat peste patru mii de locuitori ai Nordului județului Vâlcea, care s-au bucurat de renașterea unei sărbători străvechi localizată la confluența Lotrului cu Oltul, în inima Țării Lovistei.

Tradițiile populare au reținut ca aici haiducii, lotrii, se întâlneau în prag de toamnă cu oierii, care-și coborau turmele din munți. Acel ancestral târg de produse se transformă azi într-un târg al turismului zonal.

Obiceiuri și tradiții populare, recitaluri extraordinare ale unor artiști ai momentului, un grandios foc de artificii și multe altele.

Primăria localității Brezoi a organizat, în perioada 24 – 26 august 2012, ediția a III-a a Târgului Lotrilor, cel mai important eveniment de promovare turistică din nordul județului Vâlcea.

Deschiderea oficială a **Târgului Lotrilor, marca înregistrată la OSIM**, are loc în prima seară, urmată de o seară de tradiții și obiceiuri populare care se va încheia cu un recital extraordinar susținut de artiști și Focul Lotrilor.

Ziua Eroilor

Marea sărbătoare creștină a Înălțării Domnului la cer, și totodată, ziua pomenirii eroilor și martirilor neamului românesc care și-au dat viața pentru apărarea și întregirea țării, a primit cinstita cuvenită și la Parohia Brezoi I, din județul Vâlcea.

Așa cum credincioșii din primele veacuri creștine, în vremea persecuțiilor, se adunau în fiecare an la mormintele martirilor pentru a-i comemora, întărindu-se astfel în credință, în Parohia Brezoi I a avut loc cu prilejul acestui mare praznic împărătesc, o sfântă procesiune la monumentul ridicat în cinstea eroilor neamului, pentru a cinsti nu numai jertfa lor, ci mai ales sufletul lor nemuritor, știind că toți cei care luptă pentru dreptate și libertate, luptă pentru Dumnezeu.

După oficierea Sfintei Liturghii, preoții slujitori Daniel Preoteasa și Vasile Chima au pornit împreună cu credincioșii, profesorii și elevii Liceului Teoretic Brezoi într-un pelerinaj de la biserică cu hramul „Intrarea în Biserică a Maicii Domnului”, către centrul orașului unde se află amplasat Monumentul Eroilor, informează Biroul de Presă al Arhiepiscopiei Râmnicului. Aici a fost oficiat un Te Deum, urmat de slujba parastasului în cinstea eroilor neamului, la care au luat parte și preoții slujitori de la parohia Brezoi III.

În continuare, în urma parteneriatului încheiat cu Liceul Teoretic Brezoi și Parohia Brezoi I, elevii sub îndrumarea Prof. Pr. Vasile Chima au prezentat un scurt program artistic alcătuit din cântece și poezii patriotice.

Legenda: comoara din peștera de pe muntele Foarfeca

Povestea spune că în jghiaburile muntelui Foarfeca ar fi o peștera și că în ea, în vremea de demult niște haiduci au îngropat o comoară. După ce au îngropat-o, au făcut un șarpe mare de ceară, iar pe el au lipit bani de aur. Apoi l-au așezat în gura peșterii cu capul spre afară, în așa fel ca cine vrea să intre acolo să dea cu ochii de el și să se sperie.

Pentru a ajunge la peștera trebuia să te urci pe un pin înalt. Dar haiducii au tăiat pinul și nimeni până astăzi nu a mai găsit gura peșterii.

Desigur, ea s-a astupat cu frunze, pământ și pietre. Totuși gura peșterii se vede din curtea biseicii din Proieni, atunci când ard banii, pentru că valvataia focului iese afară, pe gura.

Se spune că peștera a fost văzută de către Avram Varaticeanu, care a fost primul locuitor al satului Varateca. Acesta a reușit să intre în peștera, dar, după ce a intrat, a simțit că se deschide o gura de animal sau de masină, poate, o capcană. De frică, a ieșit imediat de acolo. De atunci, nimeni n-a mai descoperit intrarea în peștera.

Balciul de Rusalii

Între locul Bombii și Feregan, lângă garla, se ținea de Rusalii un balci pentru Valea Lotrului. Soseau numeroase carute și mașini. Veneau negustori din Brezoi, dar și din alte locuri. Sunt numiți din Brezoi Ionita Dumitrescu, Costica Dumitrescu, Simion Bobos, cu bauturi, jucării, încălțăminte, haine.

La balci veneau din tot județul; se strangeau sute de oameni.

A funcționat din vechime, până în 1946-1947, după care a fost mutat la vechiul Strand, apoi în Zavoi, pe lacul unde este Ocolul Silvic.

Targul ținea 3 zile: sâmbătă, duminică și luni. Ulterior, sub titulatura „CHERMEZA”, și-a pierdut rolul. Astăzi, acel loc, a rămas numit pentru vecie „La balci”.

Bătăia peștelui

În perioada reproducerii lor, scobarii se întorceau anual din Dunare pe Valea Lotrului, și nu numai, primăvara, la înfloritul trandafirului salbatic. Se spune că **scobarii**, veneau pe Olt și urcau pe Valea Lotrului pentru a-și depune icrele. Când soseau pe Lotru, oamenii ieșeau cu mic cu mare și adunau peștele cu mână. Cu metodele cele mai simple, peștii erau prinși în număr incredibil de mare. După bătăia lor, toată lumea avea pește-aliment de bază, ce asigură hrana pe multă vreme.

Astăzi, acest pește a dispărut datorită construcțiilor hidroenergetice de pe Olt. Această problemă este arătată și în documente mai vechi.

Lotrenii aveau înțelegere cu Mănăstirea Cozia. Bătăia cea mai mare a peștelui avea loc pe Valea Vasilatului, Valea lui Stan și Valea Păscoaia. Peștii mergeau pe locurile mici cu apă. Atunci lotrenii așteptau peștii, îi pescuiau și pe baza înțelegerii cu călugării de la Cozia, al nouălea pește din „bătăie” trebuia să fie al mănăstirii.

Loștrita se afla în frumtea neamului, împarat în lumea pastravilor și lipanilor; ajunge la un metru și 10-12 kg. Este cununa iluziei pescarilor și în fruntea mâncărilor alese. Pe Lotru, plutaritul, tăierea pădurilor, viiturile sau otrăvirea apelor prin reziduri a făcut ca acest pește să fie din ce în ce mai rar. Cu mulți ani în urmă, un pescar renumit din Brezoi, **Nicolita Micsoreanu** relatează cu satisfacție, că este unul dintre norocosii care, cu undița, a prins un exemplar.

O tradiție de la locuitorii italieni este, că în perioada de primăvara, să se manance picioare de broscuță; obicei preluat și de localnicii Brezoiului, fiind considerată o delicatasă.

Traseul oilor - Brezoi

Drumurile au apropiat oamenii, astfel ca legatura pe Valea Lotrului, intre Oltenia si Ardeal a fost din vechime o cale pastorală.

Pe la 1860 erau cunoscute potecile practicabile numai pentru picior pe vai si culmi, intre comunele Vaii Lotrului si imprejurimi. Legatura cu satele vecine se facea numai pe plaiuri. Pe poteci treceau ciobanii cu animalele spre balta, toamna, iar primavara suiau la munte. Drumuri in acea vreme nu existau.

Ulterior, din drumul de pe Lotru se ramificau poteci si plaiuri catre culmile ce duc la fanetele de pe dealuri si la golurile de pe munte. In acest sens amintesc doar Plaiul lui Stan, Plaiul Părului si Plaiul Secăreli.

Anual, treceau zeci de turme, care pareau ca nu se mai terminau. Animalele, ce se cresteau in numar mare, erau atat pentru a asigura viata, cat si pentru vanzare. In anul 1831 au trecut prin Lovistea 72.000 de oi, dupa altii, chiar peste 100.000 de oi. Din documente rezulta ca in Garcu si Robu era un pichet de paza a frontierei, plaiesii fiind din Brezoi si Calimanesti.

A.3.4.2 Tinutul legendelor

Legendele populare au dovedit o exceptionala vitalitate a fenomenului folcloric si prezinta, in raporturi diferite, fictiunea si realitatea.

In legatura cu Brezoiul si imprejurimi, traditia populara a pastrat multe legende. Aceste povesti vechi sunt un testament al locului, simboluri ce se cer a fi dezlegate.

- Legenda Schitului Cornet
- Gruia lui Novac
- Despre Lotru si Lotrita
- Legenda taierii padurilor
- Legenda bisericii vechi din Brezoi
- Legenda bisericii Proieni
- Pesterea hotilor Brezoi (Comoara haiducilor)
- Legenda haiducului Tranca, Stan
- Legenda lacului spurcat
- Ciurma din satul Draganesti
- Podul calugarului (Lunca calului)
- Legenda clopotului Manastirii Cozia
- Legenda celor 7 frati haiduci “vergisori”
- Turnul lui Doanca
- Legenda Paraul Turcului
- Legenda masa lui Traian
- Legenda lui Mircea la Cozia
- Legenda Baiasului
- Legenda Oltului
- Legenda Zavera Mare

Legenda schitului Cornet

Despre frumosul schit Cornet se spune ca de frica navalirilor turcesti, familii de boieri craioveni veniti in bajenie pe aceste locuri au fost ajunsi de acestia.

Sotia vornicului Bajescu si baiatul acestuia au fost prinsi si omorati.

Fiin in timpul domniei lui Radu Leon, vornicul Bajescu a construit acest retras schit in anul 1666.

Biserica are un hram semnificativ „Taierea capului Sfantului Ioan Botezatorul”.

Pe malul drept al Oltului, la 45 de km de Râmnicu Vâlcea, pe drumul european care merge spre Sibiu, este asezat Schitul Cornet. Construita în anul 1666, Biserica este o realizare a arhitecturii secolului al XVII-lea prin proportii, volumetrie si inedita decoratiune exterioara. Bine restaurata (în 1960), aceasta biserica este la îndemâna oricarui trecator care strabate Defileul Oltului si are nevoie de un popas.

Gruia lui Novac

Baba Novac a fost puternic impresionat de personalitatea lui Mihai Viteazul. Batranul sarb l-a iubit si pretuit toata viata pe ilustrul conducator roman. La un moment dat, garda personala a Viteazului era alcatuita din haiducii sarbi ai lui Novac. Conform izvoarelor, sigurul regret al lui Baba Novac era legat de varsta sa, haiducul octogenar marturisind de nenumarate ori ca si-ar fi dorit sa-l fi intalnit pe Viteaz cand era mai tanar...Dintre toti capitani straini care serviseră in armata lui Mihai Viteazul, figura lui Baba Novac se detaseaza net. Baba Novac este singurul capitan ne-roman care a ramas alaturi de Viteaz fara bani, animat doar de pretuirea fata de domnitor si de lupta impotriva dusmanilor acestuia. In toate marile batalii ale Viteazului, bratul lui Baba Novac era in toiul luptei. Niciodata nu s-a lasat impresionat de superioritatea numerica a dusmanului.

Gruia Novac a fost fiul cel mare al lui Baba Novac.

Gruia Novac și frații săi (Novăceștii) apar plasați la început în pădurile Bucovățului, pe dealurile din jurul Craiovei. Mai târziu, apar trași spre munte spre partea muntoasă a județelor Gorj și Mehedinți.

În prima jumătate a secolului al-XVII-lea, după moartea lui Mihai Viteazul și a lui Baba Novac, au dus lupte împotriva turcilor și tătarilor.

Despre Lotru si Lotrita

In muntii Lotului traia pe vremuri stravechi un urias care s-a indragostit de o tanara ciobanita: Litrita. Ea iubea inasa pe un flacaumandru si frumos Lotru. Vazand toate acestea, uriasul, prin puterile sale supranaturale transforma ciobanita in Lotrita si pe Lotru in apa cu acelasi nume, cu izvoare limpezi, cristaline.

O alta legenda din folclor ne spune despre Lotru si Lotrita, doi tineri despartiti de o vrajitoare unul la nord si altul la sud, dar tecand prin munti, se intalnesc la gura Lotritei unde-si unesc gandurile si apele. Ei au dat trei baieti si o fata: Lotrisul cel Mare care izvoraste din muntii Capatanii si se varsa direct in Olt la limita intre Brezoi si Calimanesti; Lotrisorul Calinestilor, afluent de stanga al vail Calinestilor si Lotrisorul Coziei o vale lunga cu izvoarele in muntele cu acelasi nume, ce se varsa tot in Olt, pe raza satului Draganesti.

Legenda taierii padurilor

Se spune ca odata un boier vazand locul pustiu prin taierea padurilor a pus de a dat foc fierastraielor (joagarelor) in fata lui, iar pe cei cu fierastrai noaptea i-a trecut frontiera. A lasat apoi cu limba de moarte sa nu sa mai taie nicio nuia din picioare. Oamenii din sat fiind nevoiti sa taie si sa culeaga numai uscaturi.

Legenda Bisericii vechi din Brezoi

Demult, pe cand turcii se credeau stapani in Oltenia, fara ingaduinta sultanului si a vizirilor, oamenii au inceput sa faca un locas pe ascuns, cu forma simpla sa para o casa. Pe atunci cand calaretii Portii intrebau ce se face, li se raspundea ca se ridica un hambar pentru porumb. Mesterii lucrau de zor, ridicau lemn dupa lemn ca intr-o vara sa fie gata.

Unii spun ca un preot Iosif, ce cunostea mestesugul de a ridica o biserica, era aici cu multa bucurie. Pana in toamna a fost gata.

Venind in decursul timpului alti preoti, din partea locului de unde suntem noi astazi, fiind calcata, pradata si incendiata de neimpacatii sai dusmani, ca niste fiare navaleau asupra ei. La venirea turcilor si altii cu gand rau ei trageau clopotele, romanii se duceau in munte, cu turmele si tot avutul lor.

Apoi au iesit oamenii cu nuiele si pari si-au ingradit biserica, ca apoi sa vina vremuri noi si mai bune.

Biserica din lemn din Brezoi a fost ridicata in anul 1789 de viitorul episcop Iosif Argesiu. Preotul Iosif, zis si Lotreanu, s-a nascut in Malaia din familia Socolescu.

Initial netencuita si nepictata biserica a servit cultului ortodox avand doar o singura icoana (Gmail Vaida – Cozia)

Sima Stanovici, viitorul primar in 1865 tencuieste si picteaza pe cheltuiala sa si a locuitorilor.

Legenda si istoricul Bisericii din Proieni

In traditia locala, trecuta din generatie in generatie, se pastreaza inca nestearsa amintirea voievodului Mihai, care a trecut si a petrecut prin aceste locuri. Legenda spune ca acest mic edificiu din Proieni este locul unde s-a celebrat in 1584, casatoria „banului” Mihai cu doamna Stanca.

Sub o stanca in mijlocul satului sta ascunsa batrana biserica de care se spune ca la 20 de metri de ea s-ar fi aflat o alta biserica unde s-a savarsit casatoria.

Biserica actuala, asa dupa cum spune „pisania”, a fost zidita pe cheltuiala lui Constantin David din Rm. Valcea in anul 1817, dupa ce biserica veche din lemn a ars.

Pestera hotilor Brezoi (Comoara haiducilor)

Pe timpuri, salasluiua prin ascunzisurile muntelui Foarfeca ceata de haiduci a lui Tranca care prada boierii care treceau pe la Straja, pe poteca ingusta ce serpuia printre munti. Multi galbeni imparteau haiducii celor goi si flamanzi, dar cei mai multi ascundeau intr-o peatera tainica, situata intr-un loc stancos si la mare inaltime. Pestera avea siretlicurile ei ca sa fi putut intra in ea, trebuin sa te cateri pe un pin inalt.

Vremea se scurgea si in peatera se adunau comori de aur si pietre pretioase, dar multi dintre haiduci imbatranisera. Astfel, intr-o zi s-au adunat in peatera, au randuit comorile, si-au jurat credinta, iar dupa ce au coborat au taiat pinul cel inalt pentru a sterge orice urma a trecerii lor pe acolo.

Dar, mai tarziu, unul dintre haiduci care se afla pe patul de moarte, a spus celor apropiati taina pesterii din muntele Foarfeca. Si-au fost oameni care, auzind de comorile haiducilor, au plecat in cautarea lor, dar .. nu le-au gasit.

Unii dintre ei s-au prapadit, cazand in alte pesteri sau pravalindu-se de pe munte. Si chiar daca cineva ar fi dat peste peatera, n-ar fi putut lua comorile asa usor. Se zice ca la intrare vegheaza zi si noapte un sarpe mare de bronz.

Haiducul Tranca a fost inmormantat de haiducii sai intr-o peatera, cosciugul sau a fost facut din tabla, iar sub mort au fost pusi banii lui. Pestera a fost gasita de tiganii lui Toader, care i-au luat.

Legenda haiducului Tranca

Există niște „mistere” ale muntelui Foarfeca (ce se află în apropierea vetrei orașului Brezoi). Unii brezoieni vorbesc despre existența unei comori ascunsă de haiducii lui Trancă în peștera de pe vârful Foarfeca (813 m); intrarea în peșteră se vede foarte bine în ziua de Sf. Ilie din dreptul bisericii Văratca, dar nu snt stiri ca cineva sa fi ajuns la aceasta. O legendă cu mare circulație prin partea locului, este cea, potrivit căreia, niște haiduci au ascuns în Munții Foarfecii, într-o peșteră tainică, comori neprețuite, păzite de un șarpe de bronz, iar locul este prevăzut cu unele capcane.

LEGENDA HAIDUCULUI STAN

Multa bogatie a strans pe seama haiducilor o femeie vaduva din Boisoara, numita Serafima Diaconeasa. Ea era gazda cetei de haiduci a lui Stan. Acestia jefuiau pe tolvarii din Ardeal care veneau peste munti cu marfuri (opinci, palarii, curele, bumbac) ca sa le vanda prin satele Lovistei.

Serafina, fiind in legatura cu haiducii, ii ademenea pe tolvari ca sa ramana peste noapte la ea. Casa Serafinei avea patru odai. Una dintre ele nu avea nicio fereastră, decat o usa mica, astfel incat nu se putea observa nici de afara nici dinauntru. In aceasta chilioara stateau haiducii ascunsi pana cand erau anuntati de Serafina si atunci se duceau peste tolvari, inarmati pana-n dinti. Dupa ce-i omorau pe acestia ii aruncau in pivnita, printr-o taraba facuta special pentru acest lucru.

Mai tarziu haiducii au fost descoperiti de un rudar care umbla cu linguri de vanzare. Apucandu-l o data noaptea la Boisoara, acesta s-a rugat de carciunarea Serafina sa-l gazduiasca pana dimineata. Desi, la inceput, Serafina nici nu a vrut sa auda, l-a lasat pana la urma sa doarma pe prispa.

Dupa ceva timp, a venit Stan cu ceata lui. Haiducul era banuitor in privinta calatorului, dar Serafina l-a asigurat ca nu este nici un pericol. Tot timpul cat a stat ea de vorba cu haiducii, rudarul s-a facut ca doarme adanc. Haiducii crezand ca el doarme si ca nu i-a simtit, au intrat linistiti in casa. Rudarul speriat de cele auzite, si-a luat doar traista si a fugit. Pe unde mergea, pe acolo spunea ca Serafina e gazda de haiduci.

Dimineata de noapte, cand s-au sculat haiducii si au vazut ca rudarul a disparut, s-au hotarat sa se ascunda in munti ca altfel isi vor pierde viata daca vor mai ramane la Serafina. Din acea zi, au parasit-o pentru totdeauna pe buna lor gazda, caci puterile pornisera pe urmele lor.

Legenda lacului spurcat

Legenda spune ca in anii cand s-au abatut turcii asupra tarii noastre, ei au inaintat pe firul Oltului, in sus. Din inaltimile muntelui Foarfeca, de la Straja s-au ridicat atunci spre cer a napasta si urgie limbi de foc. Atunci locuitorii acestor vai au paasit Brezoiul si imprejurimile, mai intai pe Lotru in sus si apoi pe firul rauletului Pascoia. Au inaintat cu greu prin hatisurile codrului pana la muntele Pietroasa, aproape de Robu. Aici, pe plaiul Pietroasei, si-au facut vremelnice adaposturi toti cei care apucasera a fugi din calea maniei turcilor. Nu departe de locul unde aveau colibele isi framanta panza de apa pana-n celalalt mal noroios si plin de papuris un lac.

Legenda mai spune ca mai multe femei la sorocite rastimpuri si-au nascut pruncii aici, in creierul muntilor. Neavand lacas de inchinaciune si nici cele de trebuinta, preotul care-i insotise in acele vremuri de restriste in gavanul de pe plaiul Pietroasa.

De atunci locul acela se numeste Lacul Spurcat, caci din apa lui nu mai poate calatorul sa-si astampere setea.

Toponimul „La Straja”, de pe varful muntelui Foarfeca se pastreaza si astazi. Lotrenii erau raspanditi sa supravegheze drumul Oltului pentru a semnala prin focuri apropierea dusmanului.

Lacul Spurcat este un lac glaciatic și se află pe bazinul raului Râu Mare (Mures), în Munții Retezat.
Date tehnice:

- se află la o altitudine de 1970 de metri
- are o suprafață de 1.9 de hectare
- are o adâncime maximă de 12.5 metri

Când satul Drăganesti a fost bantuit de ciurma

Într-o duminică dimineață, zi de Paști când ieșiseră oamenii de la biserică și se întorceau pe la casele lor, a apărut pe o carare o namilă de urs. S-au repezit atunci câțiva gospodari din apropiere și au lovit ursul până ce și-a dat sufletul, lăsându-l undeva mai departe de drum și plecând întreaba lor.

Trei zile mai târziu, când oamenii aproape că uitaseră întâmplarea și numai duhoarea grea ce venea din susul satului le amintea de ursul mort, s-a abatut asupra așezării lor cumplită molimă-ciurma. Și-au început a muri oameni, în câteva săptămâni moartea secerând jumătate din sat.

Într-una din zilele pline de spaimă unul din bătrâni a venit cu ideea ca cei sănătoși să plece cu plutele în josul Oltului, ca singura scăpare de molimă. La asfintitul soarelui satul era astfel pustiu, oamenii plecând pe plutele legate la repezeală.

După câteva zile de mers, fugarii au tras plutele la mal, într-o lunca, ce se întindea în stanga Oltului. Aici își așează fiecare bruma de gospodărie care reușise să o aducă cu pretul atator primejdii, pe plute.

Satul nou întemeiat, l-au botezat Drăganesti de Olt, în amintirea celui pe care-l pașiseră cu atata grabă și jale.

Podul Calugarului (Lunca Calului)

Se zice că odată un călugăr al mănăstirii Cozia a fost trimis la Malaia ca să ia obligațiile pe care le aveau malaienii față de mănăstire. A ajuns acolo într-o zi de sârbătoare. Când l-au văzut malaienii l-au bătut zdrăvan și i-au rupt un picior.

Și a plecat călugărul așa cu piciorul țâșnit pe Lotru în jos, blestemând la fiecare pas, până în dreptul satului Luncani unde a întâlnit o matusă care l-a luat la ea acasă pentru a-l îngriji. Matusa avea casă pe un pod, mult mai sus pe vatra satului.

Au început după-aia ploile și nu au mai putut cobori din casă nici baba nici călugărul din cauza apelor Lotrului care se revărsaseră.

După retragerea apelor, s-au găsit numai bolovani. Satul Luncani dispăruse. Și a mai stat călugărul la matusă, acolo în pod, încă trei ani. Abia în al patrulea an a ajuns la mănăstire. De atunci locul unde a stat călugărul se numește Podul Calugarului.

Legenda Clopotului Mănăstirii Cozia

Era în toamna anului în care Mircea Voievod terminase de clădit mănăstirea Cozia. Călugării primiseră din partea bunului domn moșii pentru frumoasa mănăstire. Domnul, fiind un bun credincios și văzând cum se tânguiau, le spusese că moșia lor să se întindă cât se va auzi clopotul ce urma să fie turnat și așezat în clopotnița mănăstirii.

Călugării comandară un clopot uriaș. Turnat gata, acesta cu greu a fost adus într-un car tras de șase perechi de boi voinici. Ultimul popas pe care l-au făcut căruțașii, venind dinspre Țara Ardealului, a fost nu departe de Cozia – la vărsarea Lotrului în Olt. Moșnenii de prin aceste locuri, aflând vestea, au venit să-l vadă.

Spre un grup de oameni mai în vârstă, un unchiuș pipiriu se apropie tăcut și îngândurat și le spune că atunci când acest clopot va bate, sunetul lui se va lovi ca un bici. Oamenii tresăriră. Abia acum își dădeau seama că moșul are dreptate și că acela era clopotul lacomiei.

În fața mănăstirii, toți călugării ieșiră, în frunte cu starețul, să vadă clopotul mult așteptat.

Conducătorul convoiului se apropie de stareț, îi sărută mâna și-i cere smerit plata pentru că oamenii săi se grabesc să plece. Starețul îl privi cu ochii săi lucii și-l măsură din cap până-n picioare, spunându-i că nu poate plăti atata banet și că oamenii să fie mulțumiți că vor fi amintiți în slujba pentru ajutorul lor. Atunci seful convoiului blesteama că acel clopot să nu dăinuiască mult atârnat în clopotniță.

Clopotul rămase în căruță, oamenii dejugară boii și plecară și ei necăjiți de răspunsul starețului.

În zilele ce urmau, dulgherii lucrau clopotnița. După o săptămână, ea fu gata. Urma să fie ridicat clopotul, lucru greu, la care călugării chemară multe brațe în sprijin. Meșterul dulgher îi spune starețului că e prea mare clopotul și că există pericolul să se rupe clopotnița. Preotul neaga pe motiv că îl vor ridica pentru slava lui Dumnezeu.

Oamenii se apucară de treabă. Prinseră toarta clopotului de grinzile groase de stejar, apoi începură să strice schele. Se apropiau cu teamă de clopotniță. Meșterul se dădu lângă punctul slab al schelei și cu toporul începu să o strice. După multe bocănituri, aceasta se prăbuși. Clopotnița se clătină și pârâi.

Oamenii lăsară schelele și fugiră. Starețul privea cu pumnii la gură și se ruga să nu cadă.

A doua zi, după slujbă, starețul veni cu tot alaiul de călugări și slugi lângă clopot. Îl stropiră cu aghiasmă, îl ocoliră cântând cu praporele în frunte. Cu ochii lucioși și cu mâinile tremurânde, starețul și călugarii au tras de franghia clopotului.

Un dangăt puternic ce-i asurzii pe toți izbucni de sub pălăria clopotului. Urmă o a doua bătaie, și mai puternică, după care un pârâit și trosnituri grozave îi puse pe fugă. Clopotul și clopotnița se prăbușiră vîind. Uriașul clopot se rostogoli și se prăbuși în apele tulburi ale Oltului. Stropi mari săriră în lături, apoi apa acoperi totul. Oltul își urma nepăsător drumul lui de veacuri. Călugării și starețul se văicăreau pe mal, cu mâinile pe cap.

De atunci, primul clopot al Coziei n-a mai putut fi scos din Olt, pierzându-i-se urma pentru totdeauna''

Legenda celor 7 frați haiduci „VERGISORI”

Au existat în trecut șapte frați haiduci „Vergisori” din Madulari de Beica care atineau calea turcilor care carau banii din biruri și alte bogății dinspre Făgăraș pe drumul Râmnic - Răureni-Cotoșmanu numit și drumul turcesc de pe Valea Cernei, și-i pradau de toate acele averi.

Legenda Paraul Turcului

Muntele Foarfeca era cel mai potrivit de unde se putea supraveghea dușmanul care venea pe Olt în sus. Barbații care faceau de straja pe munte erau inamici și dădeau semnal în caz de primejdie, fie prin focuri, fie prin oameni trimisi.

Și astăzi locul din Foarfeca numit La straja este plasat în așa fel încât se vede totul, atât pe Olt în jos, dar și în amonte. După semnal în câteva ore satul era pustiu, turcii cautau oameni ascunși pentru a-i lua robi, ori lucruri de preț pentru pradă.

Legenda spune că un turc a fost găsit de un lotrean odihnindu-se. Recunoscut după străie și după armele ce le avea alături, i-a luat sabia și i-a secerat capul. Capătana turcului s-a rostogolit până la marginea apei, înrosind-o.

Paraul turcului este pe Valea Vasilotului (Valea Spranei) in apropiere fiind Lacul spurcat si locul numit atat de sugestiv „La bajenie”.

Turnul lui Doanca

Legenda spune ca a existat pe Baies culegatori de aur „baiesi” care dadeau bir turcilor. Doanca isi avea resedinta in turnul ce-i poarta numele si a refuzat sa mai asculte porunca lor. Astfel, turcii au trimis armata pentru a-l pedepsi.

El afland de aceasta, a ascuns aurul si s-a refugiat cu oamenii sai de nadejde pe Valea Lotrisorului Cozia.

Din nisipurile Baiesuli, Lotrului si Oltului, inainte vreme se exploata aurul.

Franco Sivori – secretarul lui Petru Cercel (1583-1585) preciza: apa de la poalele muntior curge cu mineralele si duce cu sine graunti de aur pe care le culeg cu un anumit mestesug.

Legenda Masa lui Traian

Drumul roman spre Sarmisegetuza urma linia Oltului si a cetatilor de aparare importiva dacilor.

Dupa un popas la nord de Calimanesti, pe locul numit pana astazi Masa lui Traian, armatele romane s-au oprit in loc la vederea salbaticiei defileului Oltului. Ostile au fost obligate sa ocoleasca masivul Cozia si sa inainteze spre Salatruc-Perisani.

Aceste locuri pe unde a trecut imparatul Traian, luand dupa sine amatele si istoria, pastreaza si astazi urmele cetatilor romane: Arutela, Peatorium din Racovita, castrul din Copaceni pe malul stang al vaii Oltului.

Arutela. Castrul este situat in Poiana Bivolari, pe malul stang al Oltului, in fata Mănăstirii Cozia. Acesta este mult mai bine cunoscut decât fortificațiile menționate anterior. Necesitatea menținerii unei garnizoane aici, a apărut odată cu construirea drumului prin Pasul Cozia. Castrul a fost ridicat, conform inscripțiilor de fondare descoperite la Arutela, in perioada domniei lui Hadrian, in anul 138, de către o unitate de arcași sirieni (Suri Sagittarii), din ordinul guvernatorului Daciei Inferior, Titus Flavius Constans.

Praetorium. Prima fortificație se află la 20 de km nord de Arutela, pe malul stang al Oltului, in satul Copăceni. Castrul a fost ridicat in anul 138 de către soldații din numerus burgariorum et veredariorum Daciae Inferioris, fiind apoi extins și întărit – in anul 140 - cu două turnuri, de către aceeași unitate. Din păcate, din acest castru s-a păstrat doar o treime. Probabil că distrugerea castrului a avut loc la jumătatea secolului al III-lea, la fel ca și in cazul Arutelei, datorită unei revărsări a Oltului, garnizoana fiind mutată într-o nouă tabără fortificată, situată pe raza comunei Racovița.

Importanța castrelor de la Copăceni și Racovița a fost extrem de mare, ele trebuind să supravegheze atât drumul de pe Valea Oltului cât și un segment din drumul ce ocolea Masivul Cozia.

Legenda lui Mircea la Cozia

In vremuri de demult voievodul Mircea Batranul a poposit pe malul Oltului, la Nucet, un loc salbatic, deosebit de frumos si usor de aparat. Fiind dupa o izanda cu oastea sa, avand linistea sufleteasca, scapat din grele situatii, a adormit la umbra unui nuc si intr-un vis minunat Maica Domnului i-a zis ca aici sa faca o manastire. Respectandu-si gandul, si-a inchipuit a zidi vreme de un an o mare ctitorie.

Inceputa in vara anului 1387 cu un an mai tarziu a fost sfintita cu mult alai. Citadela aceasta a fost facuta sa fie oamnelor adapost in vreme de grea cumpana, aici la marginea codrului si la poalele Coziei.

Un calugar varstnic i-a destainuit lui Al. Vlahuta ca de langa strana din stanga se face o hruba (tunel) in jos, care merge pe subt albia Oltului si raspunde pe celalalt mal. Pe aici a scapat Mircea cand au navalit turcii intr-o dimineata, au jefuit-o si i-au dat foc.

Ulterior denumirea de Nucet (fiind paduri de nuci) s-a transformat in Cozia dupa numele muntelui ce-i sta de straja.

Legenda Oltului

Craiul si craiasa aveau doi fii gemeni, care semanau ca doua picaturi de apa.

Feciorii erau asemanatori la infatisare, dar aveau firi cu totul diferite. Una-doua se luau la cearta si se bateau pana la sange, de rai ce erau. Asa-i lasase Dumnezeu!

Cand crescusera mari, craiul iese din cetate cu oastea si se duse la razboi, de unde n-a mai venit. Craiasa a trimis calareti spre toate zarile, in cauterea sotului ei, dar solii nu l-au gasit pe stapan nicaieri. Murise craiul departe, intr-o batalie sangeroasa, dar craiasa nu stia si se tot framanta ce o sa faca cu feciorii ei care se bat fara astampar. Le facut doua turnuri aparte. In turnul de miazanoapte locuieste Mures, iar in turnul de miazazi sta Olt.

Cei doi frati s-au hotarat sa porneasca in cautarea craiului care ar fi putut avea nevoie de ajutor. Le spun mamei lor de hotararea pe care au luat-o si aceasta ii sfatuieste sa stea mereu impreuna.

Si au plecat printii. Dar de indata ce au iesit din cetate, au pornit sa se certe pe ce cale sa apuce: unul vroia spre miazazi, celalalt spre miazanoapte. Pana la urma, n-au ascultat sfatul mamei si-au pornit astfel: Muresul a cescut in turnul spre nord si a plecat intr-acolo, iar Oltul s-a repezit bolborosind spre sud.

Dupa o vreme, pe Mures l-a razbit dorul dupa fratele sau si s-a gadit sa se intoarca din drum pentru a-l cauta, dar nu l-a mai gasit. S-a ratacit si-a luat-o spre apus, prin campii asa de frumoase, incat si-a uitat fratele geaman. In cetatea de scaun, craiasa a primit vesti de la solii ei despre cei doi feciori si a aflat intamplarile nefericite. Suparata, craiasa s-a pornit sa planga navalnic, rugandu-se la Dumnezeu sa nu piara niciodata baietii ei nastrusnici. Acesta a ascultat ruga craiesei si, pe data, a hotarat sa-i prefaca in rauri nemuritoare. Si rauri au ramas pana astazi, pastrandu-si numele: MURESUL si OLTUL.

Muresul curge lin spre campie, cuminte si cu speranta ca, dupa multe cotituri, isi va gasi fratele geaman.

Pe cand Oltul cel iute si nabadaios, se izbeste in pietrele muntilor, le rascoleste tumultuos, spumega si se insangereaza la Turnul Rosu.

Legenda Zavera Mare (1777-1784)

Zavera=razvratire, rascoala (za=pentru, vera=credinta)

Atunci a fost o batalie la toarta intre muscali si turci. Romanii fugeau ingroziti pe plaiuri spre locuri din padure, destul de izolate, unde-si faceau colibe pentru adapost si se intorceau la casele lor numai cand erau convinsi ca s-a instalat linistea razboiului.

Cei ce ramaneau la vetrele parintesti erau luati si erau tinuti prizonieri vreme lunga, si li se dadea drumul atunci cand erau batrani.

Mai rau au facut cazacii care au vebit in urma turcilor.

Sunt afirmatii ca unele batalii s-au dat la Gura Lotrului.

În susținerea celor de mai sus, precizăm că în „Monografia sanitară a Brezoiului” dl doctor Gh. Desliu, afirma că di barbați duși în robie la Tarigrad s-au întors după 30 de ani în Brezoi cu numele lor schimbate și-n haine turcești.

A.3.5. TABEL – CALENDARUL PRELIMINAR EVENIMENTE

Eveniment	Descriere	Nivel de interes	Perioada de desfășurare
Ziua Eroilor	Manifestare cultural-istorică la Monumentul Eroilor	interes local	28 mai
Zilele orașului Brezoi-Târgul Lotrilor	Obiceiuri și tradiții, activități sportive, manifestări culturale, promo	interes județean	28-30 august
Balciul de Rusalii		interes local	La 50 de zile după Paste
Bătăia pestelui		interes local	primăvara
Traseul oilor		interes local	toamna și primăvara
Hramul Bisericii din Brezoi „Intrarea în biserică a Maicii Domnului”		interes local	21 noiembrie
Hramul Bisericii din Brezoi „Sfântul Gheorghe”		interes local	23 aprilie
Hramul Bisericii romano-catolică din Brezoi „Sf. Anton de Padova”		interes local	13 iunie
Hramul Bisericii din Calinești „Sf. Gheorghe”		interes local	23 aprilie
Hramul Bisericii din satul Drăganesti „Sfântii Voievozi”		interes local	8 noiembrie
Hramul Bisericii din Calinești „Cuvioasa Paraschiva”		interes local	14 octombrie

Concluzii:

- 4 arii protejate, un parc național;
- Patrimoniul cultural clasat important: 12 situri clasate;
- Patrimoniul imaterial deosebit : multiple legende, obiceiuri, tradiții, meșteșuguri.

A.4. ACTIVITATEA ECONOMICĂ: DECLIN ECONOMIC

Brezoiul a fost un mare centru economic și comercial și a exercitat, prin poziția sa strategică, o mare influență asupra întregii Tari a Lovistei și, implicit, a Văii Lotrului.

Două sunt ramurile principale ale economiei respective: industria de exploatare și de prelucrare a lemnului și industria extractivă.

Economia rurală a localității, aproape total dependentă de agricultură și creșterea animalelor, a devenit o „*conomie a subzistenței*”, singurul ei rol fiind acela de a asigura necesitățile de bază pentru cea mai mare parte a populației.

Este vizată dezvoltarea economiei rurale prin diversificarea activităților non-agricole, sprijinul pentru crearea și dezvoltarea micro-intreprinderilor, încurajarea activităților turistice; îmbunătățirea calității vieții în mediul rural prin dezvoltarea serviciilor de bază pentru populație, renovarea și dezvoltarea satelor, conservarea patrimoniului rural, pregătire profesională, îmbunătățirea

competentelor de management si implementare a strategiilor locale de dezvoltare; dezvoltarea economica durabila a exploatareilor agricole si a exploatareilor forestiere prin utilizarea durabila a terenurilor agricole si forestiere; cresterea competitivitatii agriculturii si silviculturii si adaptarea ofertei la cerintele pietei; asigurarea pescuitului durabil si dezvoltarea acvaculturii.

Localitatea Brezoi se confrunta cu probleme specifice de mediu si infrastructura si cu un numar de dificultati structurale pentru a face fata economiei de tranzitie. Capacitatea reduca de atragere a investitiilor straine directe si dezvoltarea intarziata a sectoarelor IMM-urilor si serviciilor, au contribuit la adancirea discrepantelor dintre orasele judetului Valcea, orasul analizat avand cei mai slabi indicatori ai performantelor socio-economice. Nivelul scazut de dezvoltare al sectorului serviciilor, in particular al serviciilor financiare reflecta dificultatile structurale ale economiei orasului catre diversificare si, in acelasi timp, indica existenta unui potential inca neexploatat.

In ultimii 15 ani activitatile industriale au suportat un proces important de declin, conducand la crearea unui surplus de forta de munca care nu a fost suficient valorificat in sectorul serviciilor. Economia urbana a orasului nu prezinta suficiente resurse de diversificare functionala si nici o oferta in crestere a locurilor de munca, ceea ce se manifesta in tendinta de scadere a populatiei si in performantele economice modeste.

Principala problema economica consta in faptul ca economia se bazeaza pe un numar restrans de activitati, structurate pe exploatarea resurselor naturale, ceea ce limiteaza potentialul de dezvoltare, avand in vedere ca, pe masura maturizarii, economia trebuie sa dezvolte, complementar, activitati bazate mai puternic pe resursele umane.

In prezent, principalele activitati industriale se desfasoara in cadrul S.C. Cozia Forest S.A. – ce a fost recent vanduta unei firme particulare si in mici gatere apartinand unor firme private.

A.4.1. RESURSE NATURALE

Resursele naturale existente în zona Brezoiului influențează și activitățile economice desfășurate aici.

Mica si feldspatul

Mica, produs miraculos al naturii, descoperit pe Valea Lotrului, vine in sprijinul dezvoltarii romanesti, aflat la primii ei pasi.

Mica alba (moscovitul) si mica neagra (biotitul) sunt localizate in pegmatite, roci eruptive sub forma de filoane, intalnite la Voineasa, dar si la Carligul Mare, la Brezoi. Tehnica de extractie era rudimentara; se realiza prin cariere si transee, iar placile de mica erau aduse pe cai la Voineasa. De la Voineasa, acest transport se mai facea si cu alte mijloace, si anume: cu camioane si mai tarziu pe cale ferata, mica fiind adusa la moara Brezoi. Astfel de transport s-a facut pana in anii 1960-1966.

Lemnul

Zona muntoasa dispune de resurse forestiere, precum si de facilitati de exploatare si transport competitive. Datorita bogatiei de paduri, Valea Lotrului a avut din vechi timpuri, o industrie dezvoltata a lemnului.

Lemnul se prelucra: in doage, araci pentru vie, cherestea si grinzi, iar mai tarziu, in confectii, prin tamplarii, dogarii sau rotarii.

Aurul

Cautat fervent in minele din apropierea Brezoiului timp de sute de ani, aurul legendar de la Valea lui Stan si Pascoaia a creat in jurul celor care s-au incumetat sa-l gaseasca povesti uluitoare, menite sa invalui zona intr-un mister nedeslusit nici pâna acum.

Minele de aur gestionate de comunisti in urma cu câtiva zeci de ani, inchise brusc in 1967, au oferit sansa supravietuitorilor acelor vremuri sa isi reaminteasca clipele petrecute in cautarea celui mai pretios metal cunoscut vreodata de om. Cunoscut in trecut ca fiind unul dintre cele mai bogate zacaminte din tara, filonul de aur de la Valea lui Stan a fost dat uitarii, iar galeriile minerilor au fost lasate in paragina.

Inca de pe vremea lui Mircea cel Batrân, tinutul Tarii Lovistei a fost considerat un adevarat centru economic local, datorita oportunitatilor oferite de bogatele resurse naturale descoperite in zona inca din cele mai vechi timpuri. Cu toate ca presupunea sacrificii imense si o constitutie fizica de invidiat, unul dintre cele mai cautate locuri de munca pâna acum aproximativ 40 de ani a fost cel de miner in imediata apropiere a Brezoiului, in tunelurile sapate pe dealurile stâncoase de pe Valea lui Stan si Pascoaia. Cu timpul, in zona minelor au fost construite case, iar emigrantii italieni, germani, maghiari si austrieci care au poposit in Brezoi începând cu anul 1850 s-au constituit in comunitati, iar societatea a inceput sa evolueze. Aurul din minele de la Valea lui Stan, cautat in galeriile intunecoase secole de-a rândul, aproape fara intrerupere, a insemnat intotdeauna un vis frumos de bogatie si fericire, insa niciodata o certitudine. La inceputul secolului al XX-lea, minele de aur incepusera sa fie gestionate de grupuri de afaceristi influenti, iar apoi, odata cu instaurarea regimului comunist, de retelele foarte bine organizate ale partidului. In aceasta perioada, filonul de aur a fost exploatat la maximum, pamântul de sub stânci fiind scormonit si secat se pare de orice urma de metal pretios.

Martorii „epocii” exploatarei aurului de la Valea lui Stan si Pascoaia, supravietuitori ai regimului si regulilor extrem de stricte din acele vremuri isi aduc aminte cu nostalgie de trecut. Cei care au lucrat in galeriile din apropierea Brezoiului si care au supravietuit vremurilor sunt putini, imprastiati prin toata tara, multi dintre ei fiind „detasati” pe tot cuprinsul tarii, din motive necunoscute dupa ce minele au fost inchise definitiv, in jurul anului 1967. In Brezoi mai exista doar câteva persoane care au lucrat sau care stiu ce se petrecea in minele de aur de la Valea lui Stan. Potrivit localnicilor care au apucat sa fie martorii odiseei aurului de la Valea lui Stan, pâna in urma cu aproape 60 de ani minereul pretios era transportat organizat, in cantitati considerabile, pentru a fi prelucrat in locuri despre care nimeni nu stia nimic. Vasile Achim, unul dintre acesti mineri isi aminteste de faptul ca zona era cunoscuta si sub numele de „rezerva nationala”, din cauza cantitatii uriasa a minereului descoperit si exploatat in galerii. „Prin 1960, când am apucat sa lucrez si eu ca miner acolo, minereul era scos din pamânt si apoi transportat cu zeci de care cu boi si camioane spre locuri pe care noi, minerii, care trudeam zi si noapte in galerii nu le-am cunoscut niciodata. Nici nu aveam cum sa aflam, totul era tinut secret. Nu aveai curaj sa intreb. Tone de pamânt, pietre si aur erau duse la gara si incarcate intr-un tren, parca mereu acelasi tren”, povesteste acesta.

Brezoiianul mai spune ca a lucrat in minele de aur doar câteva saptamâni, pentru ca mai mult n-a rezistat. Conditiiile erau extrem de dure si nu multi rezistau in subteran. Oamenii spun ca minerii erau selectati si numai dupa ce erau trecuti prin mai multe filtre de verificare erau trimisi sa coboare in galeriile strâmte. Erau in schimb platiti foarte bine, leafa pe câteva saptamâni ajungând sa depaseasca atunci de doua sau chiar trei ori un salariu de profesor sau unul de inginer. De minele de aur de la Valea lui Stan nimeni nu stia prea multe, comunistii reusind sa pastreze foarte bine secretul uneia dintre cele

mai mari surse de bogatie din tara timp de câteva decenii. „Erau echipe de câte 10 oameni pe schimb, de dimineata pâna aproape de 12 noaptea. Când ieseau unii intrau altii, mereu alti mineri. Nu aveai voie sa vorbesti cu alt muncitor, nu aveai cum sa afli prea multe despre el. Erau angajati oameni din toate colturile tarii, din câte am auzit, despre care insa nu s-au aflat mai multe niciodata”, spune si tanti Petrica Ion, al carei sot, decedat de câtiva ani, a lucrat la rândul sau in mine.

Lucrul muncitorilor in mina era supravegheat permanent de câteva echipe de paznici extrem de vigilenți. Minerii din Brezoi nu si-au mai vazut colegii niciodata, dar nici n-au incercat sa-i contacteze vreodata de atunci, mai ales ca acest lucru li se interzisese cu desavârsire. Misterul celor care s-au ocupat de exploatarea industrială a minereului de aur de la Valea lui Stan a ramas nedezlegat pâna in prezent, si nimeni din Brezoi nu cunoaste prea multe amanunte despre „rezerva natională” din zona Tarii Lovistei. Nimeni nu stie de asemenea din ce motiv, prin 1967, exploatatorii aurului de la Brezoi si-au incetat brusc activitatea, iar minele au ramas parasite si nesupravegheate. Oamenii spun ca in numai câteva zile angajatorii, paznicii si administratorii minelor au disparut fara urma. De atunci nimeni nu a mai auzit nimic de ei. Dupa 1970, la Valea lui Stan au revenit câteva echipe de cercetatori care au facut prospectiuni si au analizat cu aparatura ultra-performanta solul si nivelul de radiatii din preajma vechilor galerii. Curiosi, oamenii din imprejurimi au devenit putin mai indrazneti si au pus intrebari. Au aflat, din surse neoficiale, ca la minele de la Valea lui Stan si Pascoaia s-ar fi descoperit urme ale unui zacamânt de uraniu. Oficial insa nimeni nu a mai continuat prospectiunile. „Nu cred ca au mai coborât multi in mina dupa ce au fost inchise. Barbatu-meu imi spunea ca, in ultimii ani, nu mai gaseau aur asa usor si, probabil, de aceea au renuntat sa-l mai caute. Mai coborau oameni in adâncuri, dar nu cred ca s-a imbogatit cineva din aurul gasit”, mai spune tanti Petrica.

Minele, lasate in paragina

In prezent, galeriile minelor de aur de la Valea lui Stan si Pascoaia sunt aproape darâmate, iar stâlpii de sustinere au cedat din cauza umezelii si alunecarilor de teren. Sus, pe potecile care odata aduceau minerii la lucru nu mai calca aproape nimeni, pentru ca pustietatea a sters orice urma de civilizatie, orice semn ca in acele locuri oamenii trudeau zi si noapte pentru a scoate din stânca cel mai pretios metal cunoscut vreodata de omenire. Doar tigani din satul aflat in vale si câtiva hoti de lemne mai urca din când in când la mine, care acum arata ca niste rani deschise in piatra, sparturi napadite de ierburi si radacini. In urma cu câtiva ani, autoritatile locale din Brezoi au primit câteva semnale pozitive din partea mai multor companii de prospectiuni, cercetare si foraj nationale si internationale, care pareau interesate sa investeasca in fostele mine de aur de la Valea lui Stan si Pascoaia. Nu s-a întâmplat nimic insa cu investitorii, acestia renuntând se pare la ideea de a veni la Brezoi. Minele de aur de la Valea lui Stan vor ramâne pesemne doar urme vii ale unor relatari interesante, povesti cu spioni si retele secrete sau legende terifiante. Nimic mai mult insa, daca nu cumva se va hotari cineva sa afle daca filonul de aur este inca acolo, asteptând sa fie scos la lumina.

A.4.2. AGRICULTURA

Din punctul de vedere al sectorului agriculturii, zona Brezoi este caracterizata printr-un potential agricol scazut.

În orașul Brezoi se desfășoară activități agricole, circa **12 % din suprafața orașului fiind destinată agriculturii**, dar activitățile agricole au, în principal, caracter de subzistență, fiind caracterizate de un nivel redus al productivității.

- axată pe creșterea animalelor
- pomicultură (meri, pruni) și în mai mică măsură
- cultura plantelor (cartoful și porumbul)-în mai mică măsură.

Sunt terenuri întinse ocupate cu păduri și pășuni:

- teren agricol în suprafață de 1.584 ha
- teren nearabil în suprafață de 21.028 ha (păduri, drumuri, ape și terenuri nefolosite).

Productivitatea agriculturii este scăzută, fiind influențată de o serie de slăbi tehnologizare a sectorului, cauzată de lipsa investițiilor, accesul dificil la credite și salariile mici de subzistență; la rândul lor, acestea sunt determinate de structura terenului agricol, cu un grad ridicat de fragmentare, ceea ce a condus la mecanizarea scăzută a activităților agricole și de rezistență la asociere a proprietarilor de terenuri agricole.

- Activitatea agricolă – prin creșterea animalelor și mai puțin prin cultura unor plante – a avut un rol important până în secolul al XVIII-lea, până la apariția și dezvoltarea sectorului forestier.

A.4.3. INDUSTRIA

Activitatea industrială, cu pronunțat caracter forestier, exploatarea și prelucrarea zăcămintelor de mică și activitatea comercială au fost factorii majori, și în ultimele decenii singurii care au acționat asupra structurii și evoluției de ansamblu a orașului.

În anul 1998 erau 223 de agenți economici, în Brezoi funcționând și 6 organizații neguvernamentale.

În anul 2000 pe teritoriul localității sunt organizați și își desfășoară activitatea tot 223 agenți economici, din care niciunul cu capital de stat, 219 cu capital privat, cu capital mixt 2 și proprietate de grup 2.

A.4.4. EXPLOATARI FORESTIERE SI PRELUCRAREA LEMNULUI

Industria lemnului a luat amploare în Brezoi după anii 1850-1860, datorită lemnului ieftin și a forței de muncă, dar și rentabilității investițiilor. Societățile forestiere cumpărau pădurile pentru exploatare, pe 20-30 de ani, cu obligația de a efectua împăduriri și comercializau produse din lemn, fie sub formă brută, fie industrializate.

Întrucât materialul de construcție, în special cheresteaua era foarte solicitată pe piața internă, în această perioadă de dezvoltare a țării, Carol Novak, pentru a spori producția, construiește în 1873 o fabrică de cherestea cu clădiri anexe. Este prima fabrică propriu-zisă din Brezoi și a doua din țară, după cea de la Galați

În lucrarea “Starea economică a județului Valcea” din 1908, se preciza: “Industria cherestei este în avânt. Ea a fost încă după vremuri, una din industriile de capetenie a județului. Dar aceea care ia un avânt mereu mai mare este fabrica societății Lotru din Brezoi, comuna devenind, prin dezvoltarea exploatarilor, asemanătoare unui oraș.”

În prezent, o mare parte din activele și în special terenurile industriale ale SC Cozia Forest SA au devenit neutilizate pentru scopul inițial, acestea fiind înstrăinate sau abandonate, nemaiajustând activitățile economice pentru care au fost construite. Întreaga societate cunoaște un declin major, fiind în plin proces de restructurare economică și juridică și schimbare a acționariatului, iar pe acest fond o

mare parte din constructiile si terenurile detinute initial pentru scopuri tehnologice au fost instrainate si nu mai adapostesc activitati industriale in prezent.

A.4.5. ACTIVITATEA MINIERA

Aur

Exploatarea aurului în Valea Lotrului prin spălare a fost făcută încă din secolul al XVI-lea

La începutul secolului al XX-lea se deschide o mină la Valea lui Stan. În perioada 1912-1919 s-au extras 169,748 kg aur.

În anul 1928 exista „Uzina de prelucrat minereul aurifer scos din munții” Văii lui Stan ce aparținea de comuna Brezoi. Proprietarul era Societatea „Minele de aur din România”, cu sediul în București.

Producția anuală oscila de la 4 kg. aur fin la 17 kg., după cum minereul scos este mai bogat sau sărac în metale. Nu se lucra decât 6 luni pe an în fabrică, cât apa nu era prea rece. În anul 1928 s-a scos 3,5 kg. aur, în cele trei luni de funcționare (circa 50 g./aur/noapte.). Aurul scos la uzina de la Valea lui Stan avea 16 carate și conținea circa 30% argint.

Societatea Mina de Aur a fost înființată la 1 mai 1920 prin Decretul Regal 3.

Exploatarea minei de aur de la Valea lui Stan de pe proprietatea Obstii a fost în activitate până în anul 1967.

Deciziile la nivel superior au făcut ca de atunci și până astăzi mina să rămână închisă, zăcământul fiind considerat rezerva de stat.

Mica și feldspat

În anul 1920, o firmă din București, SAR Miniera “MICA”, cumpăra în Voineasa de la Petre Droc partea acestuia, din muntele Runculeț, respectiv 45 %.

Planul regiunii micaferă, “Concesiunea Oancea”, proprietatea “Societății anonime Române Miniere-Mica” are o suprafață de 2000 ha, prin cumpărare și de la alți proprietari. Încep astfel exploatarile de mica albă și apoi de mica neagră în punctele Cataracte, Podina și Tancu 1.

În “Raport asupra stării economice pe anul 1942-1945, Industria mare în Valcea” trece la loc de frunte Societatea “MICA”, cu sediul în Râmnicu Valcea și exploatare la Voineasa. Instalațiile societății erau formate din mori, compresoare, unelte și produceau spalt, plate și macinate (praf de mica), utilizate la izolații. Produsele fabricate erau exportate în Germania. Numărul de lucrători la santierul din Voineasa era de 70-80. În anul 1942 existau două mori pentru macinat, una fiind la Brezoi, care avea în stoc 26 vagoane pentru mica brută și alte produse.

În 1943, într-un raport privind fabricile și întreprinderile din Brezoi, sunt enumerate următoarele: Carpatina, Vasilatul, Mina Valea lui Stan, dar și Exploatarea Miniera “MICA” Voineasa, cu anexa “Moara Brezoi”.

Ca titulară, după 1948, societatea a fost numită “Exploatarea Miniera Valcea”, cu sector de prelucrare la Brezoi și sector de extractivă la Cataracte-Voineasa. În afara de produsele de bază ale “**Minierei Brezoi**”, apare feldspatul prelucrat, existent la Cataracte și Vasilatul. Sunt puse în funcțiune mori special pentru acest produs, iar producția se livrează la Buzău, Ploiești, Curtea de Argeș, Câmpia Turzii.

Miniera Brezoi era singura întreprindere din țară și a treia din lume care producea feldspat și mică.

Producția globală a Sectorului Brezoi a fost, în anul 1981 de 38 milioane, cu un efectiv de 300 de salariați.

Praful de mica, rezultat după macinare, a fost cel mai solicitat, având o gamă mare de utilizare în electrotehnica, la fabricarea electrozilor pentru sudură, fiind un material izolator și ignifug. După Revoluția din 1989 reducerea producției unor unități din țară a dus la oprirea prelucrării și livrării micii, din lipsa pietei de desfacere. Muncitorii și ceilalți salariați au fost disponibilizați sau pensionați. Astăzi mai lucrează câteva zeci de muncitori universali ce prelucurează feldspatul potasic.

A.4.6. EXPLOATAREA POTENTIALULUI APELOR CURGATOARE

Zona are potențial energetic: rețeaua hidrologică, alături de configurația reliefului, conferă orașului un important rol energetic prin exploatarea potențialului apelor curgătoare: Raurile Olt și Lotru.

Centrala hidroelectrică Lotru-Ciunget este o hidrocentrală subterană situată în județul Vâlcea, pe râul Lotru. Se află la o adâncime de 140 m sub talvegul râului Latorița. A intrat în funcțiune la 25 septembrie 1986. Nodul de presiune hidroenergetic este amplasat în albia majoră pe cursul Oltului la 1 km, amonte de la confluența acestuia cu Lotrul, în dreptul gării Lotru, la 200 m, încadrată pe malul drept de DN7 și pe malul stâng de calea ferată Sibiu-Rm. Vâlcea.

Este proiectată pentru a intra în funcțiune în 4-5 minute în situațiile de criză ale Sistemului Energetic Național, când nevoia de electricitate este mare, contribuind la reglarea puterii și a frecvenței. Se aprovizionează din lacul de acumulare Vidra din localitatea omonimă.

Centrala a fost pentru prima dată pusă în funcțiune în 1972 și are o putere instalată de 510 MW.

În anul 2009, hidrocentrala Lotru-Ciunget a fost oprită complet în vederea rețehnologizării. Până la acel moment, a produs peste 26 milioane MW, cumulând peste jumătate de milion de ore de funcționare. Centrala a fost repusă în funcțiune în februarie 2011.

Lucrările de rețehnologizare, prin care centrala a intrat într-un nou ciclu de viață de 30 ani, s-au concretizat prin modernizarea echipamentelor hidroagregatelor.

A.4.7. PRINCIPALII OPERATORI ECONOMICI:

S.C. "Cozia Forest" S.A.; - este legată de activitatea forestieră din Brezoi. Prima fabrică de cherestea cu clădiri și anexe a fost construită în anul 1873 de către Carol Novac. Societatea comercială se compune din secția de industrializare (S.I.L.) și sectorul forestier (de exploatare). Din această societate face parte și Sectorul transport lemne (S.T.L. Brezoi).

Exploatarea Minieră (Miniera Brezoi), se ocupă cu exploatarea micii și a feldspatului încă din anul 1900 și aparținea de societatea pe acțiuni "Aurul Brad", până în anul 1949 când s-a transformat în Exploatarea Minieră Brezoi.

Ocolul Silvic Brezoi, face parte din Filiala teritorială Silvică Rm. Vâlcea, ROMSILVA RA cu o suprafață de 25.775,2 ha;

Hidroconstrucția S.A., cuprinde Depozitul Gura Lotrului cu o suprafață de 3,5 ha și are utilaje, piese de schimb pentru șantierele din zonă;

S.C. Laran S.R.L.

Hidroelectrică S.A., cuprinde Hidrocentrala de la Gura Lotrului. Centrala electrică are două turbine Kaplan cu o putere instalată de 27 Mw, căderea maximă este de 12m; barajul are 5 deschideri de câte 16 m fiecare iar stăvilele din deschideri sunt de tip semicircular, prevăzute în partea de sus cu clapetă deversoare. În spatele barajului, cu o lungime de 148 m, este un lac de acumulare de 50.000.000 mc. Distribuie curentul pe linia de înaltă tensiune Jibelea- Brădișor.

RADRA – este stația de tratare a apei de la Valea lui Stan, pentru aducțiunea alimentării cu apă a orașelor Brezoi, Călimănești, Rm. Vâlcea, Drăgășani.

Alți agenți economici: S.C. Miradex S.R.L., S.C. Electrica S.A., SOCOM Lotru, S.C. Primula-Farmacia S.R.L., Fundația C.D.L., Direcția de Telecomunicații, S.C. E.R.D.-COM. S.R.L., S.C. Comtrans-S.R.L., S.C. Alpui-Carpați S.R.L., Regionala C. F. R. Gara Lotru, Caritas-Solidaritatea Catolică, S.C. Ancora Oltenia S.A., S.C. Roncil S.R.L., S.C. Marcor S.R.L.

A.4.8. FOSTII MARI OPERATORI AI ZONEI

Societatea Lotru

Antreprenorii Jacob Guttman și Traian Metian, din Budapesta, în 1901, au pus bazele *Societății Anonime Lotru*, societate care în scurtă vreme va moderniza fabrica de cherestea Brezoi. Sunt aduși sute de lucratori străini pentru exploatarea forestieră de pe Valea Lotrului.

Trebuie semnalat că în 1907 Societatea avea un număr de 1344 de angajați, din care 254 erau transilvăneni.

Cheresteaua era cerută mult la intern, dar era solicitată și la extern, în cantități tot mai mari. Numărul mic de muncitori experimentați făcea ca în anul 1909, să fie angajați 3000 de lucratori austro-ungari, italieni și turci. Italienii aduc în tehnica lor “tapina” și “malarinul” cu coada de lemn lung.

Sub aspect tehnologic, se continua cu amenajarea raului Lotru pentru transport liber al bustenilor de brad.

Societatea Oltul

Societatea Oltul a fost înființată în anul 1904 cu sediul în Brezoi- Golotreni. Aceasta societate exploata lemn pentru fabricile din Ramnicu-Valcea, Slatina, Stoenesti și Turnu Magurele, lemn ce se transporta cu plutele pe Olt.

Societatea, în comandita pentru exploatare de păduri, cu noua denumire Oltul, avea acționari francezi și români. În anul 1908, în Brezoi lucrau în medie 400 de muncitori, la care se adăuga și 150 de lucratori, folosiți la plutire.

În anul 1912, Societatea Oltul se transformă în Societate anonimă pe acțiuni și a adus 500 de muncitori din Dej. Exploatau păduri pe Olt și Lotru. Formarea plutei se făcea la Brezoi, lemnele fiind aduse pe Lotru prin plutire salbatică.

Întreprinderea Vasilatul

În 1909 ia ființă o nouă întreprindere forestieră, Vasilatul, care exploata pădurile de pe Valea Lotrului, cumparate de la moșnenii brezoieni.

Această întreprindere construiește la Golotreni o fabrică de cherestea cu 6 gateri, cu hale, ateliere, fabrică de lazi și alte anexe. Ulterior s-a construit și o fabrică de mobile, o moară și două brutării. Aceasta fabrică își construiește o cale ferată forestieră, îngustă pe sub Delusel, paralel cu Lotru.

Încă din 1942, fabrică de cherestea Vasilatul nu mai funcționează din lipsa de busteni.

În iunie 1948 s-a produs o mare inundație, Oltul distrugând atunci soproanele, depozitele, halele, încât fabrică nu a mai putut fi repusă în activitate.

După aceasta, întreprinderea Vasilatul s-a unit cu fosta fabrică Carpatina din Brezoi. Lucrătorii, utilajele și toate bunurile ei au fost preluate prin transfer de marea Societate Carpatina.

Societatea Ghica

Prima atestare a acestei mici fabrici este din anul 1910. Fabrică a funcționat până în anii 1947-1948, când a fost naționalizată, iar apoi și-a încetat activitatea.

Societatea Carpatina

Raporturile tensionate între cele patru firme ce efectuau lucrări similare, atât pe Valea Lotrului și afluenți, cât și pe Valea Oltului, pe de o parte, dar și între aceștia și Obștile de moșneni sau proprietarii particulari, pe de altă parte, au dus la numeroase litigii, cu urmări nedorite. Astfel, apare cererea de formare a marii Societăți Carpatina, înscrisă pe 10 iunie 1920. S-a creat un gigant industrial care va exploata lemnul din toți munții Lotrului și Oltului, încât, lemnele sunt conduse spre Brezoi pentru a fi transformate în grinzi, scânduri sau pleacă mai departe legate în plute, înspre Dunare.

În 1917 și 1921 se produc două incendii. Fabrica a fost reconstruită până la sfârșitul anului 1922 și devine una din cele mai moderne din țară.

Statisticile indică în anul 1925, că Societatea Carpatina a exploatat aprox 190.000 mc. lemn de brad și aprox 13.000 mc. lemn de fag, din care fabrica din Brezoi a produs 104.000 mc. de cherestea.

În 1934-1940, Societatea Carpatina construiește secții pentru fabrica de lazi, o fabrica de rumegus, ateliere de tâmplărie și instalații de prelucrare industrială a lemnului de fag, care anterior era exploatat doar pentru lemn de foc.

Rezervele de busteni de rasinoase sunt diminuate datorită exploatareilor anterioare; se fac eforturi pentru a se trece la transportul și prelucrarea lemnului de fag. Fagul nu poate fi transportat prin plutire, astfel că se reface calea ferată de la Brezoi, la Voineasa, cu ecartament de 760 mm. Lungimea totală a căii ferate va depăși 80 km, cu un important parc rulant.

Marea societate “Carpatina” după cel de-al doilea Război Mondial s-a redenumit de la “Sovromlemn” până la “Cozia Forest” și și-a redus activitatea simțitor după 1989, ca apoi să fie închisă. Actualmente mici societăți particulare cu profil forestier își desfășoară producția, cu rezultate promitatoare, pe raza orașului.

A.4.9. TRANSPORTURI

În raza orașului Brezoi, configurația generală a reliefului a făcut ca rețeaua căilor de comunicație să fie alcătuită în principal de calea ferată Piatra-Olt – Rm. Vâlcea – Sibiu, dublată pe aceeași direcție generală sud-nord de o șosea modernizată de interes național și internațional (DN 7 și E 81). Prezența a două artere de circulație care traversează orașul aduc avantaje de racordare la coridoare importante de circulație.

Orașul are o rețea totală de drumuri publice de 45 km, din care 24 Km drumuri naționale, 16 Km drumuri comunale și 5 Km străzi.

Distanța între Orașul Brezoi și reședința județului – Municipiul Rm. Vâlcea este de 40 km. În prezent rețeaua de drumuri și străzi necesită investiții în vederea modernizării pentru a crește capacitatea de transport.

Transporturile rutiere au o vechime destul de mare. Încă din vremea dacilor exista un drum pe Valea Oltului. Între anii 1717-1722 a fost construită o șosea pe Valea Oltului „Via Carolina”, fiind distrusă de austrieci în 1739, din motive strategice.

După pacea de la Adrianopole, se reface șoseaua de pe valea Oltului, iar în anul 1865, inginerul Carol Novac, stabilit în Brezoi în 1864 se ocupă de refacerea și lărgirea șoselei.

În anul 1969, șoseaua Brezoi- Voineasa (DN 7A) a fost asfaltată.

Transporturile feroviare sunt legate de calea ferată Piatra Olt – Sibiu, stația CFR „Lotru”, fiind pusă în funcțiune la începutul secolului al XIX-lea.

Până în anul 1998 existau 2 linii de transport cu o lungime de 33 km, cu un număr de 3 autobuze, în prezent desființate.

MIJLOACE MECANICE-TRANSPORT

Anul	Transport cu tracțiune animal	Autoturisme	Autocamioane,autofurgoneteTractoare	Alte mijloace mecanice
1918	26	-	-	-
1938	54	-	-	-
1948	60	-	-	-
1989	45	364	75	24
2000	70	489	46	12

Rețeaua de drumuri și poduri în Brezoi:

- lungimea drumului național 24,5 km;
- lungimea drumurilor nemodernizate 4 km;
- lungimea străzilor 30 km;
- lungimea rețelei de distribuție a apei 12 km;
- lungimea canalelor de evacuare a apelor uzate 6,5 km;
- 1 stație de epurare a apei;
- 2 rampe de gunoi menajer;
- 14 poduri cu o lungime totală de 900 m, din care 9 din beton armat, având 320 m, 3 poduri metalice cu o lungime de 300 m și 2 pasarele cu o lungime de 280 m.
- Rețea de transport a curentului electric: lungime 32 km, numărul familiilor racordate la rețea 3569;

Concluzii:

- Economie în declin;
- Tradiție în industria lemnului, cvasiinexistentă în prezent;
- Agricultură dominată de creșterea animalelor, în special ovine;
- Activitatea minieră este istorie, infrastructura deficitară;

A.5. TURISM/SERVICII DE TURISM: FASCINANTUL TINUT AL LOTRILOR

A.5.1. CARACTERIZARE GENERALĂ

Prin caracterul variat al cadrului natural și de un pitoresc deosebit, prin monumente și locuri istorice, precum și prin câteva obiective economice existente, orașul Brezoi se numără printre orașele valcane cu un potențial turistic important, variat și valoros, dar situarea în apropiere a stațiunii Voineasa, aflată la circa 36 km spre vest, face ca cele mai multe servicii turistice să fie preluate de aceasta iar localitatea Brezoi să aibă un turism de tranzit.

Situat într-o regiune cu un relief variat, reprezentat prin munti (Munții Lotrului, Munții Capatani, Munții Coziei) cât și prin cele două vai (Valea Oltului și Valea Lotrului) localitatea Brezoi a valorificat

foarte puțin sub aspect turistic potențialul natural pe care îl are. Potențialul turistic al localității Brezoi este destul de bogat fiind reprezentat atât printr-un potențial natural cât și prin cel antropic.

Potențialul turistic natural al localității Brezoi este diversificat, prezentând posibilități de creare de noi locuri de muncă și include:

- Turism montan recreativ - schi, alpinism (munții Lotrului, Capatanii),
- Turism pentru vanatoare și pescuit – regiunea dispune de importante resurse cinegetice și piscicole. Raurile Olt și Lotru reprezintă o sursă importantă de pescuit, iar întreaga zonă oferă condiții pentru vanatoare.
- Turism rural izolat (turism ecologic) - zonele rurale oferă o veritabilă ospitalitate bazată pe mediul nepoluat, gastronomie de bună calitate (arii protejate, munți, zone rurale nepoluate) .
- Agroturism - munți, zone protejate cu flora și faună unice

Potențialul antropic este determinat de monumentele istorice existente, de obiectivele economice construite precum:

- întrepinderea de exploatare a lemnului care are peste 121 ani de existență;
- barajul și lacul de acumulare;
- bisericile etc.

Localitatea Brezoi dispune de un potențial turistic în domeniul "aventură montană" (alpinism și speologie) și turism rural, beneficiind de biodiversitate.

Deși dispune de un mediu natural încă neatins format din munții și zone rurale – sectorul turistic înregistrează o discrepanță între potențialul său și nivelul de exploatare.

A.5.2. CURIOZITĂȚI GEOGRAFICE

Există un mineral cu numele "**lotrit**". Denumirea lui este strâns legată de Lotru, mai precis de Munții Lotrului, unde unul dintre geologii de seamă ai României – Gheorghe Munteanu Murgoci (1872-1923), a făcut numeroase cercetări. Descoperind un nou mineral, el l-a denumit „lotrit” legându-l firește, de locurile acestea. În anul 1923 Murgoci face ultima excursie în Munții Lotrului și ai Parângului. Deși era bolnav, n-a prețuit să se deplaseze cu carul cu boi de la Novaci la Obârsia Lotrului pentru a arăta locul de unde a recoltat esanțioanele de lotrit.

Prezența **aurului** în Valea lui Stan a fost semnalată pentru prima dată în 1903 de inginerul Radu Pascu. Exploatarea aurului în Valea Lotrului prin spalare a fost făcută încă din secolul al XVI-lea (Stefan Pascu – „Pentru Cercel și Țara Românească la sfârșitul secolului XIV”, Sibiu, 1944);

„Pietrele bursei” din grupul montan Verdeșu-Narău, loc strâmt între pereții verticali de stâncă pe unde trec animalele sălbatice și sunt atrase în „cursă de vânători”.

Piatra cu Crini- Stâncă din blocul stâncos al Văii lui Stan; acoperită cu exemplare de floare de colț (Leontopodium alpinum) ale căror mijloace galben-portocaliu în luna iulie în timpul înfloririi dau culoarea galbenă întregii stânci.

Vf. Sulița (Poiana Suliței) sau Dl. Proienilor întâlnit în vorbire de către localnici este un remarcabil punct de belvedere ce domină în întreg defileul Oltului. Se pare că aici ar fi fost un punct de observare de strajă așa cum a fost și cel din spatele Foarfecii-„La turn” datând din perioada romană.

Există în Valea Doabrei foarte multe **forme sculpturale interesante**. Dintre acestea amintim Colții Doabrei sau Zimbrului, Piatra cu gauri (un perete vertical cu mii de gauri) și numeroase grote (Pestera Oii, Pestera Lautarului etc).

În Valea Doabrei, **floarea de colt** (*Leontopodium alpinum*), prezenta în câteva locuri, este la cea mai mica altitudine din tara (360 m).

Capra neagra este o adevarată podoabă a Rezervației Narău. Numărul lor este destul de mare.

Defileul Oltului este coridor ecologic pentru migrația păsărilor, iar Lacul de la Gura Lotrului- Proieni este popas pentru ele.

În conglomeratele de la N de Brezoi puteți găsi fosile care datează de acum 65-70 milioane de ani.

În anii 1906-1909, Ion Marcu si M. Chirachide, presedintele Obstei mosnenilor din Brezoi, au construit un steamp de lemn cu 6 sageti, cu roata hidraulica pentru exploatarea aurului la Valea lui Stan.

Un document din 1819 semnaleaza existenta **primului joagar** de pe apa Lotrului, fara însa a cunoaste data constructiei sale. Aceasta mentiune documentara a fost facuta de diaconul Socol, „gramaticul” bisericii din Brezoi.

Primul joagar care s-a construit în partile Brezoiului a fost acela de la Sipote – Lotrisor, aparținând lui Gheorghe Gheorghiu.

Din istoria joagarelor de pe Lotru: în razboiul pentru independenta din 1877-1878, asa cum spun batrânii din localitate, în Brezoi s-au construit „dube”, adica vase pentru podul peste Dunare, peste care au trecut trupele în Bulgaria.

Prima fabrica de cherestea construita în Brezoi a fost facuta în anul 1873 de catre Carol Novak, fiind la acea data a doua din tara, dupa cea de la Galati.

Miniera Brezoi era singura întreprindere din tara si a treia din lume care producea feldspat de mica.

In anul 1966-1967 a fost scoasa **calea ferata** cu ecartament de 760 mm de pe Valea Lotrului, de la Brezoi la Voineasa si de pe afluentii principali ai Lotrului, lunga de peste 80 km, construita între anii 1948-1949.

Se vorbeste despre „bataia pestelui” de pe Lotru, deoarece acum a disparut. Se spune ca scobarii veneau pe Olt si urcau pe Valea Lotrului pentru a-si depune icrele. Când soseau pe Lotru, oamenii ieseau cu mic cu mare si adunau pestele cu mâna. Acum acest peste a disparut datorita constructiilor hidroenergetice de pe Olt.

Există în Brezoi **două păstrăvării**, amândouă la Valea lui Stan, particulare și la o distanță mai mică de 1 km între ele.

Podul de cale ferata de la Proieni a depasit 100 de ani, fiind construit de atelierele Corcil Dayde din Paris în anul 1899 (dupa inscriptia de pe pod). Era singurul pod din Europa, construit în curba, cu partile laterale în X sau Y.

Forme bizare

Ciudate opere de arta ale naturii, finisate, cu multa probabilitate, de mana omului, din timpuri foarte indelungate, sunt identificate de un colectiv de cercetatori pe muntele Cozia. Astfel, sunt descoperite 35 de astfel de chipuri, fiecare poarta un nume potrivit cu aspectul acestuia.

Sa fie vorba de o cultura megalitica specifica Coziei, probabil idoli la care sa se fi inchinat popoarele care locuiau prin imprejurimi?

Redam o parte din denumirile acestor chipuri de piatra:

Sfinxul de la Stanisoara

Inteleptul

Mosneagul

Bufnita cu pui

Faraonul
 Mos Cracun
 Omul cu gluga
 Capul dintre brazi
 Femeia cu coc
 Dochia fara cojoc
 Uriasul din Foarfeca
 Zavodul
 Romanul Haiducul
 Tuguiatu
 Vanatorul si cainele
 Animal preistoric
 Vidra
 Pandurul
 Ursul
 Barbosul

A.5.3. TRASEE TURISTICE

Localitatea Brezoi constituie punctul de plecare pentru numeroase trasee turistice marcate ce strabat muntii Lotrului, Capatânii si masivul Cozia. De asemenea, Brezoiul este o excelenta «baza» de plecare în calatorii mai lungi spre vechile burguri transilvane sau spre mănastirile Olteniei.

- Brezoi – Vf. Țurțudan (644 m), ($\frac{3}{4}$ oră); marcaj triunghi roșu;
- Brezoi – Vf. Doabra – Vf. Sulița (3 ore); marcaj triunghi roșu;
- Brezoi – Valea satului – Stâna Târsa – Șaua Jiliștei – M. Dosul Pământului- Culmea Pârâul Câinelui – Olănești (9-14 ore); marcaj cruce albastră;
- Brezoi – Valea Satului – Stâna Târsa – Poiana lui Pavel – Valea Lotrișor – Motel Lotrișor (6-7 ore); marcaj punct roșu și bandă albastră;
- Brezoi – Culmea Vultureasa – Vf. Vultureasa – Vf. Narățu (4-5 ore); marcaj punct roșu;
- Brezoi – Vasilatu – Valea Vasilatu – Vf. Poiana Suliței – Culmea Proieni – Vf. Veverețul (1371 m) – Proieni (5-6 ore); marcaj triunghi galben și cruce roșie;
- Brezoi – Valea Glodului (4-5 ore); marcaj triunghi galben;
- Valea lui Stan – Plaiul lui Stan – Suhăiasa – valea Șasa – Săliște (8-9 ore); marcaj bandă roșie și triunghi roșu);
- Valea lui Stan – Plaiul lui Stan – Vf. Preota – Stâna Zmeuretul (7-8 ore); marcaj bandă roșie;
- Stâna Zmeuretul – Curmătura Zănoaga – Vf. Văleanu – Curmătura Piatra Roșie – Vf. Căpățâna – Șaua Funchel – Vf. Nedeia – Curmătura Oltețului (8-9 ore); marcaj bandă roșie;
- Gara Lotru – Muchia urzicii – Stâna Rotunda – Vf. Cozia – cabana Cozia (4,5 – 5 ore); marcaj bandă albastră;
- Călinești - Valea Călineștiului – vf. Sulița

Țurțudanu- un vârf în partea nordică de zona locuită a orașului Brezoi-privit din centrul orașului pare cel mai important vârf, deși nu are decât **563,4 m.** înălțime, iar vârfurile din apropierea lui sunt mai înalte. Diferența de înălțime dintre vatra orașului și Vf. Țurțudan este de 283,4 m. Vârful stâncos, care domină orașul Brezoi se numește Țurțudanu și nu vârful Brezoi cum apare pe unele hărți.

A.5.4. ATRACTII TURISTICE

A.5.4.1 Lotru – rau de legenda

Lotru, apa de munte ce vine din culmile inalte ale Parangului, se intalneste cu Oltul chiar la Brezoi, orasul legendarului Breazu.

Râul Lotru este un curs de apă, afluent al râului Olt. Acesta își are obârșia în Munții Parângului la o altitudine de 1830 metri și are o lungime de 76,6 km. Izvorul râului este considerat pâraul Călcescu care traversează o zonă glaciară. Raul este amenajat hidroenergetic (hidrocentralele Mălaia, Ciunget, Brădișor). Lotrul este considerat limită geografică între Munții Lotrului (la nord de valea râului) și Munții Căpățânii (la sud de valea râului).

La intrarea Lotrului în Brezoi, în vremurile trecute, el se desparte în mai multe canale, amenajate pentru transportul bustenilor de brad. Lemnele erau conduse în locurile pentru formarea plutelor sau intrau pe fluxul tehnologic al fabricii de cherestea. Lotrul conducea sute de plutespre Olt și Dunare.

Geograful Emmanuel de Matonne arata, din punct de vedere uman: “Valea Lotrului este cel mai interesant colt al intregului pamant romanesc, ca vechime a locuitorilor, ca obiceiuri si mentalitate. Este acolo o insula, insula relicva de arhaica viata romaneasca.”

A.5.4.2 „Odăile” din Munții Lotrului - satul încremenit de 600 de ani

Singura așezare vâlceană de tip medieval încă locuită i-a vrăjit pe occidentali.

Autoritățile române nu au auzit de “Odăile”, dar au auzit spaniolii, irlandezii și elvețienii. Ei sunt vrăjiți de satul medieval românesc, excelent conservat în județul nostru vreme de circa 600 de ani, datorită izolării.

Străinii au venit în zonă și caută soluții de a exploata exact “dezavantajul” nealterării în timp.

La doar 10 kilometri de drumul E 81, șoseaua care străbate Valea Oltului unind Râmnicu Vâlcea de Sibiu, pe Valea Călineștiului, în regiunea Brezoi, se află singurul sat medieval din România locuit, conservat exact așa cum era și înainte de anii 1500.

'Odăile' - cătunul la care nu se poate ajunge decât pe jos sau călare - se află la o altitudine de peste 850 de metri. Drumul până la primele case (odăi) urmează nouă kilometri valea spectaculoasă a pâraului

Călinești, paralel cu meandrele și cascadele pe care acesta le face până la vărsarea în râul Olt.

Apoi, în dreptul unei stâne sezoniere, o punte simplă improvizată din doi bușteni aflați unul lângă altul, se deschide pe malul stâng al Călineștiului o potecă de munte, abia vizibilă, care te va îndrepta, după un urcuș abrupt de un kilometru, în cătunul care nu se regăsește pe nicio hartă.

Nu există curent electric, nu există drumuri de niciun fel, doar un muzeu al satului în aer liber, care a păstrat nealterat, mai bine de 600 de ani, locul amenajat de oameni.

În Evul Mediu timpuriu, din cauza invadatorilor, dar și pentru că valea îngustă a Oltului nu permitea oamenilor destul teren agricol, localnicii au urcat în munții Lotrului. Aici, în inima masivului, la peste 800 de metri, pe toți versanții cu deschidere sudică, în lumina soarelui, românii au deștelenit locul, fie prin ardere, fie cu securea, pădurile de fagi și conifere dispărând, în locul lor apărând un sat - Odăi', afirmă Mircea Onica, ghid turistic din Brezoi.

Numele satului este mai mult unul generic, el definind modelul de casă din partea locului.

O odaie este o casă construită din lemn de fag și lut, cu centură de alun, așezată pe o temelie din piatră seacă, de un metru înălțime și cu acoperiș din șită. Are o singură cameră, scundă de 1,80 metri înălțime și de 2 x 3 suprafață de locuit. Casa mai dispune de o mică magazie - celar.

'Aici locuiau familii de câte zece membri. Ei deșteleniseră pădurea și pe locurile nou defrișate - curături - cultivau porumb, cartofi, ceapă și alte legume de trebuință. Mai aveau oi, câteva vaci și capre. Proprietarii aveau și o mică livadă de pruni, peri și meri, pentru poame și țuică', povestește ghidul.

Fiecare pom are însă urme lăsate în timp de urși. 'Le plac foarte mult prunele. Încă nu au descoperit țuica din zonă, că altfel mă tem că nu mai pleacă de pe proprietate', zice hâtru Onica, și el proprietarul unei odăi.

Nu există electricitate, dar fiecare odaie are în apropiere cel puțin un izvor cu apă.

Odăile nu apar pe nicio hartă cadastrală, nu există în niciun act.

Din cele o sută de odăi care se întind pe culmile Lacul, Chilia, Jariștea, mai puțin de 20 mai sunt locuite, dar și acestea de o populație care are, în medie, 60 de ani.

Asemenea odăi se află în toată regiunea Brezoiului și populează, de peste 600 de ani, versantul estic al munților Lotrului.

Există similități cu satele răsfirate din Munții Apuseni, dar lipsa unor căi de acces a dus la rămânerea lor în același stadiu de dezvoltare ca acum 600 de ani, spre deosebire de cele din Ardeal.

Odăile este un sat medieval care a rezistat timpului. Însă, în maxim 20 de ani, el ar putea dispărea definitiv.

În urmă cu mai bine de o sută de ani, aici funcționase și o biserică, iar până în 1947 o școală.

Interesant este că, dacă autoritățile române nu au auzit de Odăile, spaniolii, irlandezii și elvețienii sunt vrăjiți de satul medieval.

Produsele de aici sunt naturale. Aici, pământul se îngrașă prin târlire (îngrășământ natural lăsat de târla de oi), livezile de pruni și meri se extind natural, fiecare izvor al odăilor și liniștea din inima munților definesc paradisul.

A.5.4.3 Atracții turistice din Parcul Național Cozia

Zona Parcului Național Cozia și a vecinătăților acestuia este cunoscută ca o destinație turistică importantă în România, care prin potențialul ei natural (peisaje, izvoare termale, relief, hidrologie, faună, floră, etc) și antropic (mănăstiri, monumente istorice,), reprezintă o destinație interesantă atât pentru turiștii din țară, cât și pentru turiștii din străinătate.

Principalele motivații fiind:

- manastirile Cozia, Turnu, Stanisoara;
- peisajele montane din masivele Cozia, Capatanei, Doabra-Calinesti;

- defileul Oltului;
- cheile si cascada Lotrisorul.
- drumeții, plimbări in natură; practicarea unor sporturi, organizarea de expediții, tabere si concursuri in aer liber;
- vizitarea unor lăcașe de cult, locuri și monumente istorice si a unor locuri cu peisaje deosebite;
- însușirea unor cunoștințe despre natură (in general elevi si studenți);

Formele de turism practicabile sunt:

1. Turism montan .Călătoriile în natura din zona montană a PNC, pe traseele turistice si potecile marcate, cu vizitarea unor locuri de belvedere, este cel mai specific aspect al turismului în acest parc național. Programele turistice sunt in general de 1-3 zile.

2.Monahal-istoric. Mănăstirile sunt obiectivele cu un important aflus de turiști. Acestea oferă în anumite limite cazare, masă si ghid de prezentare pentru pelerinii și turistii interesați de obiectivele pe care le vizitează. Unele mănăstiri găzduiesc ateliere de pictură pe lemn sau sticlă, sculptură în lemn și puncte de vânzare a unor obiecte cu specific religios. Mănăstirile din zonă au o vechime foarte mare, acestea fiind in general ctitoriile unor domnitori români, deci la vremea respectiva au avut și un important rol politic si administrativ. Arhitectura mănăstirilor de aici este una specifică, a ortodoxiei vechi romanesti.

3. Cultural (etnofolcloric). Zona culturală a localităților din apropierea PNC păstrează încă o mulțime de elemente specifice comunităților din marginea munților. O bună parte dintre vizitatorii acestei zone sunt interesați și în realizarea unor filme, fotografii, achiziționarea unor obiecte, realizarea unor monografii, etc.

4. Sportiv. Practicarea unor sporturi (cățărări, săniuș, ciclism, sărituri cu parașuta, lansări cu parapanta, sporturi nautice, etc.,), câștigă tot mai mulți amatori in zona PNC.

5. Agroturismul și turismul rural. Zonele agroturistice beneficiaza de ambianța montană pitorească și nepoluată, cu factori naturali de mediu care le recomandă ca pe niște interesante destinații de cunoaștere a spațiului rural montan românesc, a tradițiilor și obiceiurilor culturale, a datinilor străbune, care dau savoare vieții rurale din aceste locuri.

Principalele atracții turistice antropice:

Castrul Arutela- cu vestigii romane construite pe o veche așezare dacică, situat pe malul stâng al Oltului în Poiana Bivolari (odinioară o mare bivolarie domnească) - situat între localitățile Păușa și Căciulata, în punctul „Poiana Bivolari”, lângă orașul Călimănești

Masa lui Traian: un promontoriu stâncos ce prelungește Muchia lui Teofil până în albia Oltului; în prezent apare doar că o mică insulă ieșită din apele lacului de acumulare Turnu – situat în satul Pausa, oras Calimanesti

Castrul Pretorium: situat pe partea stângă a Oltului lângă satul Copaceni- Racovița cu două construcții monumentale- una pe malul Oltului cu caracter de apărare și altă construcție pe terasa superioară a Oltului, o adevarată așezare romană fortificată.

Monumente Istorice Medievale:

Mănăstirea Cozia – situată în orașul Călimănești, pe malul drept al Oltului, locaș de călugări cu hramul- „Sf. Treime”.

Bolnița (spitalul) Mănăstirii Cozia- construită în sec. Al XVI-lea, unde încă de la înființare și-au vindecat suferințele o mulțime de bolnavi, atât români cât și străini.

Mănăstirea Turnu- lăcaș de călugări cu hramul „Intrarea Maicii Domnului în Biserică”, pentru Biserica veche și „Schimbarea la Față” pentru biserica nouă, ctitorite în secolul al XVIII-lea; - Calimanesti

Schitul Ostrov- oraș Călimănești, ctitorit în secolul al XVI-lea cu hramul „Nașterea Maicii Domnului”;

Mănăstirea Stânișoara- lăcaș de călugări, ctitorită în secolul al-XVII-lea – oras Calimanesti

Mănăstirea Frasinei- comuna Muereasca, ctitorită în secolul al XVIII-lea, lăcaș de călugări cu hramul „Nașterea Sf. Ioan Botezătorul” pentru biserica Veche și „Adormirea Maicii Domnului” pentru biserica nouă. Este un mare complex monahal;

Mănăstirea Cornet- localitatea Călinești, lăcaș de călugări cu hramul „Tăierea capului Sf. Ioan Botezătorul” – sec . XVI-lea

Biserici –monumente istorice medievale: Păușa (sec. Al XVII-lea), Biserica Veche Călimănești (sec al XVI-lea); Biserica Scăueni- replica în miniatură a Mănăstirii Cozia (sec. Al –XV-lea); **Biserica Proieni (sat Proieni, oras Brezoi)**, Biserica Călinești.

Cetatea lui Vlad Tepeș- situată pe Valea Băiașului- punct fortificat

Dealul viilor – Jiblea Veche, cumetoh al mănăstirii Cozia și vii în terase; cultură de viță de vie din vremea voievozilor situată la cea mai înaltă altitudine din țară.

Trasee turistice din PNC

1. Gara Turnu (310m)-Curmătura la Troita (673 m.)-Muntele Scortaru-Muchia Turneanu-Cabana Cozia (1573). Diferență de nivel 1263 m. Timp de mers 5-5 1/2 ore. Marcaj : bandă roșie. Traseu dificil iarna pe zapada.

2. Gara Lotru (317m)-Vărateca-Muchia Urzicii- Stâna din Rotunda-Vf. Cozia(1668m). Diferență de nivel 1351 m. Timp de mers 4-5 ore. Marcaj : bandă albastră. Traseu dificil iarna pe zapada.

3. Gara Turnu (310m)-Pietrele Roșiei (750 m.)- Muchia Turneanu-Vf. Cozia(1668). Diferență de nivel : 1358 m. Timp de mers 5-5 1/2 ore.Marcaj : triunghi roșu, apoi bandă roșie. Traseu dificil iarna pe zapada.

4. Mănăstirea Stânișoara (720m) - Muchia Vladesei-Durduc (1568m)- Vf. Cozia (1668m).Diferență de nivel 948 m. Timp de mers 4-5 ore.Marcaj : bandă albastră. Traseu dificil iarna pe zapada.

5. Vf. Cozia (1668m)- Curmătura Mocirle (1427m.)- Vf. Omul (1558 m.) –Muchia Șirul de Pietre-Satu Pripoare (520m). Diferență de nivel 1148 m. Marcaj : cruce roșie. Timp de mers 3-4 ore. Traseu dificil iarna pe zapada.

6. Brezoi (640m)- Valea Dăneasa – Poiana Tarsa (1280m). Diferență de nivel 940 m. Marcaj : punct roșu. Timp de mers 3-4 ore. Traseu dificil iarna pe zapada.

7. Gura Lotrisorului (300m)- Valea Lotrisorului- Poiana Tarsa (1280m). Diferență de nivel 980 m. Marcaj : bandă albastră. Timp de mers 2-3 ore. Traseu relativ ușor.

8.Castrul Roman Arutela (300m)- La Troita- Mamastirea Stanisoara (720m). Diferență de nivel 420 m. Timp de mers 2-3 ore. Traseu relativ ușor în orice sezon.

9.Brezoi (640 m.)– Vârful Țurțudan – Vârful Poiana Sulița –Valea Călinești- sat Călinești (340 m.). Diferență de nivel 300 m.Timp de mers 4-5 ore. Traseu relativ ușor în orice sezon.

A.5.4.4 Cascada Lotrisor – Calimanesti, Caciulata

Cascada Lotrisor se afla in parcul national Cozia, in partea central sudica a Carpatilor Meridionali, la o altitudine aproximativa de 485-515 m.

Intr-un cadru natural pitoresc, cascada Lotrisor, parte integranta a Parcului Natural Cozia, ascunde frumoase si fascinante privelisti. Se afla in Muntii Capatanii, la o atitudine aproximativa de 515 metri.

Cascada Lotrisorului este realizata de mana omului, prin anii '70-'71 si a fost necesara datorita necesitatii construirii drumului forestier de pe valea Lotrisorului. Apa paraului a fost deviata cu circa 5-600m mai sus, printr-un tunel sapat in stinca. Se poate ajunge chiar langa cascada, urcand o poteca. La ape scazute se poate merge in amonte, chiar prin tunel, de unde se coboara la nivelul drumului forestier. Peisajul superb este intregit de caderea ametioare a apei de la aproximativ 30 m si de stancile golase printre care apa si-a stabilit propriul traseu.

Valea Lotrisorului are peretii verticali, inalti pe malul stang; aici fiind locul de antrenament al alpinistilor initiati.

A.5.5. INFRASTRUCTURA DE TURISM

Oraşul Brezoi situat în Nordul Jud. Vâlcea, în cea mai mare depresiune intracarpatică cunoscută sub numele de ţara Loviştei (Terra Lovysth), la confluenţa râurilor Lotru cu Olt, punct de unde se deschide Valea Lotrului, la 33 km Nord de Rm.Vâlcea, 15 km Nord de Călimaneşti-Căciulata şi la 66 km Sud de Sibiu.

Pe raza localitatii Brezoi sunt peste 20 pensiuni, ce ofera servicii de turism (cazare, masa, activitati recreative) in functie de categoria sau specific. Printre cele mai importante mentionam:

- Satul de vacanta Fratii Jderi
- Pensiunea Valahia
- Pensiunea Terra Nova
- Pensiunea Vultureasa ce ofera servicii si organizeaza evenimente si activitatii specifice zonei:
- Trasee montane;
- Pescuitul de păstrăvi în raurile Lotru, Latoriţa, Voineşti sau in lacurile din imprejurimi: Brădisor, Petrimanu, Vidra;
- Barajul Vidra;
- Staţiunea Voineasa;
- Lacul Vidra (lac antropic de acumulare);
- Obârşia Lotrului;
- Transalpina;
- Staţiunea Călimaneşti-Căciulata;
- Mănăstiri în zonă: Mănăstirea Cozia; Mănăstirea Turnu; Mănăstirea Stânişoara (Mănăstire de călugări); Mănăstirea Ostrov (Mănăstire de călugăriţe);
- Pârția de ski dintre Vidra şi Obârşia Lotrului inaugurată în anul 2012
- În paduri pot fi întâlnite frecvent toate speciile de vânat mare de la noi din tara: urs, lup, mistret, cerb, caprior, capra neagra, râs.

Localitatea este inconjurat de paduri si vai în care sunt raspândite sate sau locuinte sezoniere - asa numitele « odai » care pastreaza înca izul arhaic al vietii taranilor din zona montana si submontana.

Satul de vacanta Fratii Jderi

Este localizat in judetul Valcea pe valea Lotrului la confluenta cu paraul Pascoaia si este inconjurat de pante muntoase impadurite si de cursuri de apa la aproximativ 500 m altitudine. Este izolat, departe de marginea satului Pascoaia.

Terenul are o suprafata de 16 000 mp cu amenajari peisagistice complexe: ochiuri de apa curgatoare (aprox. 1200 mp), padure, plantatii, constructii diverse.

Satul de vacanta ofera locuri de cazare sub forma de vile, cabane si colibe suspendate, restaurant, sala de conferinte, centru SPA, si alte facilitati, fara insa sa afecteze sau deterioareze in vreun fel natura.

Pensiunea Valahia Brezoi - sat Pascoaia, Brezoi, Valcea

Situat la 10 km de Brezoi, pe malul stang al Lotrului Complexul Turistic Valahia situat la poalele muntilor Lotrului, este un adevarat colt de rai cu 15000 mp de curte cu vegetatie diversa strabatuta de paraul Vizuinilor, cascade lacuri de pesti, poduri suspendate, pasari si animale exotice, complex de joaca pentru copii, teren de sport, jacuzzi, piscina, liniste si aer proaspat de munte, surprize culinare cu preparate specifice zonei si preparate vanatoaresti.

Concluzii: „lotrit” , floarea de colt, esenta curiozitatilor geografice spre care conduc numeroase trasee turistice; odaile, infrastructura de turism slaba, doua puncte de excelenta: satul de vacanta Fratii Jderi si Piscina Valahia.

A.6. STRATEGII, PROGRAME, PROIECTE: BREZOI IN ACTIUNE

A.6.1. PLANUL URBANISTIC GENERAL AL ORAȘULUI BREZOI

Planul Urbanistic General (PUG) și Regulamentul Local Aferent RLU stabilesc raporturi favorabile între nevoile umane și potențialul natural și antropic, în condițiile protejării, reabilitării, conservării și punerii în valoare a patrimoniului natural și construit existent.

Strategia de dezvoltare și amenajare a teritoriului presupune elemente bine determinate cum ar fi :

- ierarhizarea priorităților de investiții;
- determinarea factorilor de relansare și dezvoltare;
- realizarea unui echilibru în dezvoltarea localităților;

Pe lângă acestea prin Planul Urbanistic General se urmărește găsirea de soluții legate de organizarea spațială a localităților și dezvoltarea urbanistică de perspectivă, probleme care decurg organic din tendințele firești de evoluție, dar care trebuiesc subordonate unor reguli și unui program de specialitate. Dezvoltarea urbanistică ține cont de aplicarea conceptului de dezvoltare durabilă.

A.6.2. PROPUNERI DE DEZVOLTARE URBANISTICĂ

Studii de fundamentare

- Studiu de Fezabilitate „Dezvoltare , turism și agrement în județul Vâlcea”;
- Studiu preliminar privind hazardul seismic și al alunecărilor de teren în județul Vâlcea ;
- Studiu privind amenajarea hidroenergetică Olt și Lotru, Județul Vâlcea ;
- Studiu de Fezabilitate „Exploatarea și valorificarea pegmatitelor cu mică și feldspat de la sectoarele Brezoi și Cataracte în Județul Vâlcea”;

Priorități pentru evoluție posibilă:

- extinderea rețelelor de alimentare cu apă și canalizare;
- refacerea rețelei de drumuri , propunerea unei centuri de ocolire a orașului;
- înființarea unui centru de colectare (lapte, fructe de pădure, etc...);
- dezvoltarea resurselor umane si imbunatatirea serviciilor sociale;
- dezvoltarea zonelor rurale apartinătoare orasului prin echipare edilitară, modernizare drumuri;
- atragererea investitorilor străini pentru recalificare și creare de noi locuri de muncă ;
- valorificarea la justa valoare a terenului situat la confluența Lotrului cu Oltul ;
- potențial pentru turismul montan si rural ("aventură montană" –schi ,alpinism, speologie - munții Lotrului, Căpătâni), turismul pentru vânătoare și pescuit (regiunea dispune de importante resurse cinegetice și piscicole), turismul rural- zonele rurale oferă o veritabilă ospitalitate bazată pe mediul nepoluat, gastronomie de bună calitate.
- Dezvoltarea sectorului serviciilor va oferi oportunități pentru crearea de noi locuri de muncă;
- Potențial pentru agroturism;
- Dezvoltarea industriei lemnului (zona muntoasa dispune de resurse forestiere, precum si de facilitati de exploatare si transport competitive);

- Exploatarea potențialului agricol și rural, prin creșterea producției cu valoare adăugată ridicată, îmbunătățirea sistemelor de procesare și distribuție a produselor agroalimentare și revitalizarea activităților meșteșugărești tradiționale în zonele rurale;
- Fructificarea capacității de export pentru sectoarele productive eficiente din oraș;
- Interes pentru înființarea unui parc industrial;
- Reabilitare patrimoniu cultural: Camin Cultural Calinesti, consolidare antiseismica a patrimoniului edilitar existent, consolidare Biserica Veche, Reabilitare Cimitirul Eroilor sat Calinesti.
- constructia spatiilor necesare parcului, dotari cu utilitati, cu echipamente de joaca si mobilier urban ;

Optimizarea relațiilor în teritoriu

Priorități de Dezvoltare a localității: sprijin pentru creșterea competitivității economice în sectorul privat

Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii localității, dezvoltarea resurselor umane și îmbunătățirea serviciilor sociale, dezvoltarea zonelor montane, protecția și îmbunătățirea calității mediului, vizând îmbunătățirea calității vieții în oraș.

A.6.3. DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚILOR

Activități industriale:

Prezența întâmplătoare a multor terenuri destinate activităților de prelucrare a lemnului ce bordează în prezent traseul Lotrului se poate corecta prin comasarea acestor activități pe suprafețe special destinate industriei, prevăzute cu perdele de protecție plantate către zonele rezidențiale vecine.

Zona de servicii, centru de afaceri în turism, servicii diversificate, consultanță, depozitare și producție strict controlată

La Gura Lotrului actualele suprafețe destinate depozitelor și unităților industriale cu o vizibilitate foarte bună din cele două drumuri naționale se pot transforma în platforme de afaceri ; Se pot dezvolta servicii de turism în construcții tip Motel de tranzit adiacent DN 7 , Bistrouri , Stații de carburanți și o zonă mixtă compusă din activități de depozitare selectivă și producție controlată (producție “abstractă” cuprinzând activități manageriale, comerciale și tehnice pentru industrie, cercetare, servicii pentru distribuție, expunere și comercializare, la care se adaugă diverse alte servicii pentru salariați și clienți, etc.).

Zona se compune din parcuri de activități – reprezentând o categorie nouă de zonă productivă caracterizată printr-un profil combinat de activități productive legate în general de tehnologii avansate, servicii specializate pentru producție, distribuție și comercializare la care se adaugă diferite servicii pentru personal și clienți. Toate acestea sunt asigurate cu spații de parcare, amenajări peisagistice, mobilier urban care conferă un aspect atractiv și reprezentativ din punct de vedere al prestigiului activităților. Parcurile de activități se disting printr-o anumită specializare funcțională: parcuri tehnologice, parcuri industriale .

Agricultura

Se propune amenajarea unor spatii destinate dezvoltării antreprenoriatului prin comercializarea produselor agroalimentare:

- Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional si local
- Sprijinirea inițiativelor antreprenoriale regionale/locale pentru crearea si dezvoltarea microintreprinderilor
- Amenajarea de spatii comerciale pentru produsele agricole si pomicole, sisteme de prelucrare, semiambalare, congelare si comercializare)
- Oportunități de finanțare pentru îmbunătățirea infrastructurii de bază și mecanizării agriculturii (România va fi cel mai important beneficiar al fondurilor structurale pentru agricultură în 2007)
- Asocierea între proprietarii de animale si terenuri cu vegetație forestiera pentru a
- împărți costurile de producție și a crește profitabilitatea
- Posibilitatea de a realiza produse ecologice; s-a rezervat teren intravilan pentru realizarea unei ferme de acest tip în zona Golul Pietroasa

Dezvoltarea activităților turistice și de agrement

Un relief adecvat practicării turismului de diferite feluri – in special agroturism (munți, zone protejate cu floră și faună unice) - oportunități pentru crearea de noi locuri de muncă; S-au evidențiat zone funcționale special destinate amplasării caselor de vacanță, Pensiunilor agro-turistice, Spații destinate agrementului, în special de-a lungul Văii Lotrului.

Mare parte din terenurile destinate inițial zonei industriei forestiere se propun a fi reconfigurate prin schimbarea zonificării din zonă industrială în zonă destinată turismului, agrement, servicii, case de vacanță, locuințe.

Resurse de munca

O priorita importanta este cresterea ratei de ocupare a fortei de munca prin:

- stimularea localizarii agenților economici în afara zonei urbane și unde impactul fluxului de trafic poate fi fructificat.
- dezvoltarea sectorului serviciilor, intrucat exista un potențial crescut pentru turismul montan si rural
- sustinerea investitiilor productive (utilaje si tehnologii noi) care sa asigure adaptarea calitatii productiei la standardele pietei europene

In mod complementar vor fi sprijinite:

- serviciile pentru dezvoltarea afacerilor (marketing si management in IMM-uri si turism)
- investitiile pentru dezvoltarea întreprinderi lor si asociatiilor profesionale.

Infrastructura

Prioritati in ceea ce priveste infrastructura:

- construirea si modernizarea cailor rutiere
- construirea poduri
- reintroducerea Mocăniței (Turism feroviar cu material rulant de epocă)
- amenajarea și modernizarea toate traseele pietonale existente

Măsuri în zonele cu riscuri naturale

Din punct de vedere al riscurilor naturale , orașul Brezoi poate fi afectat de inundații generate de torenți pe fiecare curs de apă în parte, respectiv pe afluenții Lotrului și ai Oltului.

Se propun măsuri generale împotriva acestor riscuri :

- lucrări de stabilizare a terenurilor (împăduriri , exploatare judicioasă agrotehnică);
- lucrări de stabilizare a drumurilor (ziduri de sprijin , drenuri);
- lucrări de dirijare a torenților ;
- gestionarea judicioasă a fondului forestier ;
- împăduriri;
- respectarea legislației în vederea autorizării și executării construcțiilor ;
- respectarea normelor de depozitare și manipulare a carburanților ;
- se vor lua măsuri de instituire a zonelor protejate la : monumente istorice , monumente de arhitectură , măsuri de protecție sanitară a rezervoarelor de apă , cimitirelor , gropilor de gunoi etc.

La nivel local pentru situații de urgență se propun măsuri de apărare împotriva inundațiilor după cum urmează :

- măsuri de avertizare, alarmare a populației la primirea avertizărilor hidrologice și meteorologice (alarmări cu sirene amplasate la : Liceul teoretic Brezoi , Poșta Brezoi , Miniera S.A. Brezoi); La primirea prognozei se supraveghează lucrările hidrotehnice în pericol și se aduc materiale de intervenție ;
- la atingerea cotei de inundație se vor institui măsuri de urmărire a fenomenelor cu frecvență și atenție sporită , cu supravegherea permanentă a punctelor critice și transmiterea rapoartelor informative zilnice privind situația inundațiilor ; Dacă fenomenul persistă , după supraînălțarea locală cu saci de nisip se aplică măsuri de evacuare a oamenilor și bunurilor din zonele periclitate ;
- în faza de apărare la ghețuri se vor mobiliza forțe , utilaje și materiale din stocul de apărare în zona punctelor critice; se va evacua populația și bunurile materiale din zonele inundate ;
- la atingerea cotei de pericol se va apela la asigurarea asistenței medicale , a cazării și alimentației populației evacuate și asigurarea pazei bunurilor din zonele afectate; În caz de avarie la construcții sau la descărcări de debite mari prin albia relativ goală se anunță comandamentele de protecție civilă.
- independent de riscurile naturale , există potențialul unei zone inundabile pentru locuințele și stația de tratare apă potabilă în Valea Satului , risc generat de prezența la o cotă de nivel mult deasupra locuințelor a bazinelor și rezervoarelor de pe Valea Satului.

Dezvoltarea echipării edilitare:

Pentru dezvoltarea echipării edilitare, sunt necesare următoarele:

- lucrări de regularizare și canalizare a cursurilor mici de apă, prelevarea de debite și acumulări cu rol de atenuare a viiturilor , lucrări de drenare a apelor meteorice care se scurg pe versanți.
- reabilitare instalațiilor de alimentare cu apa existente
- extinderea rețelei de distribuție a apei
- extinderea rețelei de canalizare menajeră

- racordarea la canalizarea menajera a locuintele aflate de-a lungul DN – Brezoi – Voineasa
- identificarea surselor de finanțare pentru reabilitarea rețelei termice
- îmbunătățirea sistemului de servicii de management al deșeurilor în cadrul ariei urbane a zonei de proiect (Brezoi, Voineasa), precum și asigurarea de servicii de colectare a deșeurilor pentru localitățile care nu beneficiază de astfel de servicii, transportul deșeurilor, colectare selectivă, inclusiv realizarea unui - punct de transfer a deșeurilor pe raza localității Brezoi

Ținând seama de actuala situație a evoluției social economice la nivel național, caracterizată ca „perioadă de tranziție la economia de piață” cu obiective ca : reorientare , rentabilizare , privatizare , reformă , restructurare economică , vom consemna o situație de instabilitate cu mutații și perturbări ce au ca o consecință scăderea nivelului de trai și al puterii economice al populației.

Categoriile principale de intervenție sunt organizarea urbanistică , zonificarea funcțională a teritoriului , dezvoltarea activităților economico – sociale în intravilan , echiparea tehnico – edilitară , probleme de conservare și protejarea mediului , înlăturarea disfuncționalităților , relațiile în teritoriu și investițiilor publice.

A.6.4. STRATEGIA DE DEZVOLTARE ECONOMICO-SOCIALA A ORASULUI BREZOI PENTRU PERIOADA 2007 – 2013

Strategia de dezvoltare economico-sociala pe perioada 2007-2013 reprezinta ansamblul de obiective, actiuni si masuri care vizeaza dezvoltarea durabila a orasului Brezoi in vederea cresterii standardului de viata a cetatenilor .

Obiectivul strategiei de dezvoltare socio-economica a orasului pentru 2007-2013 este acela de a aduce Produsul Intern Brut pe cap de locuitor la nivelul mediei din Romania, sau nu mai putin de 95% din aceasta valoare, prin urmatoarele obiective specifice:

- crearea de noi locuri de munca avand in vedere scaderea numarului de lucratori din agricultura si alte cateva sectoare industriale
- cresterea atractivitatii orasului prin valorificarea zonei urbane, a turismului, printr-o infrastructura dezvoltata si resurse umane calificate
- cresterea competitivitatii orasului prin sprijinirea intreprinderilor, imbunatatirea infrastructurii si calificarea resurselor umane.

Pentru realizarea obiectivelor specifice, au fost stabilite urmatoarele prioritati:

1. Sprijin pentru cresterea competitivitatii economice în sectorul privat
2. Modernizarea si dezvoltarea infrastructurii orasului
3. Dezvoltarea resurselor umane si imbunatatirea serviciilor sociale.
4. Dezvoltarea zonelor rurale apartinatoare orasului.
5. Protectia si imbunatatirea calitatii mediului.

Descriere sumara a masurilor de interventie prevazute

PRIORITATI	MASURI
1. Sprijin pentru cresterea competitivitatii economice in sectorul privat	1.1. Sprijin pentru investitii de capital in sectorul privat 1.2. Sprijin pentru investitii necorporale si dezvoltarea asistentei pentru retelele de intreprinderi si asociatiile profesionale.
2. Modernizarea si dezvoltarea infrastructurii orasului	2.1. Imbunatatirea infrastructurii de transport 2.2. Imbunatatirea infrastructurii de utilitati (alimentarea cu apa, retele de canalizare, gaze naturale si termoficare) 2.3. Imbunatatirea infrastructurii sociale si de educatie 2.4. Reabilitarea zonei urbane, (inclusiv zone verzi, mosteniri culturale si istorice, sport si activitati recreative, zone industriale deteriorate si abandonate, parcuri, zone pietonale, control trafic, parcuri) 2.5. Imbunatatirea infrastructurii energetice si valorificarea resurselor regenerabile de energie
3. Dezvoltarea resurselor umane si imbunatatirea serviciilor sociale	3.1. Dezvoltarea invatamantului obligatoriu si post-obligatoriu 3.2. Masuri active pe piata fortei de munca si instruire in special pentru someri si grupuri dezavantajate 3.4. Reducerea decalajului digital in regiune, in special in zonele rurale 3.5. Dezvoltarea serviciilor sociale si de voluntariat in sprijinul cetatenilor
4. Dezvoltarea zonelor rurale	4.1. Cresterea competitivitatii exploatatilor agricole si a intreprinderilor in mediul rural 4.2. Diversificarea economiei rurale si dezvoltarea spatiului rural 4.3. Dezvoltarea economica durabila a exploatatilor forestiere 4.4. Dezvoltarea pescuitului durabil si a acvaculturii
5. Protectia si imbunatatirea calitatii mediului	5.1. Extinderea utilizarii sistemelor de tratare a apelor uzate 5.2. Extinderea si modernizarea sistemelor de gestionare a deseurilor 5.3. Protejarea biodiversitatii (dezvoltarea si managementul habitatelor florei si faunei) si a arilor protejate 5.4. Dezvoltarea unui sistem integrat de monitorizare a mediului si interventie rapida 5.5 Imbunatatirea infrastructurii adecvate prevenirii riscurilor naturale de mediu

A.6.5. PLAN DE DEZVOLTARE LOCALA POTENTIAL GAL "CASTRA TRAIANA"

Teritoriul acoperit de GAL – CASTRA TRAIANA cuprinde 11 localitati - 10 localitati din partea de nord a judetului Valcea – Berislvesti, **Brezoi**, Bujoreni, Daesti, Malaia, Muereasca, Perisani, Racovita, Salatrucel, Voineasa - si o localitate din vestul Judetului Arges – Suici.

Ca si suprafata, localitatile din judetul Valcea acopera 97,78% din suprafata totala a GAL –ului, in timp ce localitatea din judetul Arges reprezinta 2,22% din suprafata totala a GAL CASTRA TRAIANA.

Numarul total al locuitorilor care fac parte din aria teritoriala a GAL – CASTRA TRAIANA este de 32.623 locuitori, dispusi pe o suprafata totala de 1.545,36 km².

Parteneriatul public - privat CASTRA TRAIANA s-a constituit in forma prezenta in luna septembrie a anului 2010 la initiativa reprezentantului GAL – CASTRA TRAIANA si reunește 32 de membri:

- 6 autoritati publice locale;
 - Primaria Daesti
 - Primaria **Brezoi**
 - Primaria Bujoreni
 - Primaria Muereasca
 - Primaria Salatrucel
 - Primaria Suici (Arges)
 - 13 societati cu raspundere limitata; (nu exista nici o societate)
 - 1 persoana fizica autorizata;
 - 1 intreprindere familiala;
 - 11 organizatii non-guvernamentale: 6 - Brezoi, 2 - Daesti, 1 - Salatrucel, 1 –Voineasa, 1 - Racovita

Pentru valorificarea tuturor punctelor forte specifice zonei CASTRA TRAIANA, si implicit pentru o **dezvoltare echilibrata a acestui teritoriu**, au fost stabilite urmatoarele **prioritati**:

Prioritatea 1: Valorificarea potentialului agricol si forestier de care teritoriul CASTRA TRAIANA dispune.

Prioritatea 2: Dezvoltarea turismului, protejarea mediului si valorificarea potentialului natural si cultural din zona CASTRA TRAIANA.

Prioritatea 3: Consolidarea serviciilor pentru populatie: sociale, culturale, educative, sanitare.

Prioritatea 4: Sprijinirea activitatilor non-agricole in cadrul GAL CASTRA TRAIANA. Promovarea si dezvoltarea ocupatiilor ce au ca rezultat produse specifice zonei.

Prioritatea 5: Sprijinirea educatiei vocationale si a programelor de formare si difuzare de cunostinte in zona CASTRA TRAIANA.

Obiectivele operationale:

Obiectivul 1. Cresterea sectorului agricol printr-o utilizare mai buna a resurselor umane si a factorilor de productie;

Obiectivul 2. Cresterea valorii economice a padurilor tinând cont de rolul multifunctional si managementul durabil al padurilor din zona Castra Traiana.

Obiectivul 3. Cresterea competitivitatii sectoarelor primare agricol si silvic, prin dezvoltarea echilibrata a relatiilor dintre producatori si sectoarele de procesare si comercializare, precum si adaptarea productiei din punct de vedere calitativ si cantitativ la cerintele consumatorilor

Obiectivul 4. Dezvoltarea activitatilor turistice în zona grupului de actiune locala CASTRA TRAIANA care sa contribuie la cresterea numarului de locuri de munca si a veniturilor alternative, precum si la cresterea atractivitatii spatiului rural

Obiectivul 5. Imbunatatirea conditiilor de viata pentru populatie, asigurarea accesului la serviciile de baza si protejarea mostenirii culturale si naturale din spatiul rural în vederea realizarii unei dezvoltari durabile.

Obiectivul 6. Dezvoltarea durabila a economiei rurale prin încurajarea activitatilor non-agricole, în scopul cresterii numarului de locuri de munca si a veniturilor aditionale.

Obiectivul 7. Îmbunatatirea competitivitatii sectoarelor agricol, silvic si alimentar, utilizarea durabila a terenurilor agricole si protectia mediului, prin actiuni de formare, informare si difuzare de cunostinte inovative adresate persoanelor adulte care activeaza în sectoarele mentionate

Obiectivul 8. Participarea grupului de actiune locala la proiecte de cooperare
Principalele masuri finantabile in Brezoi sunt:

Masura 413 prin masura 312 – Sprijin pentru crearea si dezvoltarea de microintreprinderi

Obiectivul general al masurii vizeaza dezvoltarea durabila a economiei rurale prin încurajarea activitatilor non-agricole, în scopul cresterii numarului de locuri de munca si a veniturilor aditionale.

Obiective specifice

- a) Crearea si mentinerea locurilor de munca în spatiul rural;
- b) Cresterea valorii adaugate în activitati non-agricole;
- c) Crearea si diversificarea serviciilor pentru populatia rurala prestate de catre micro-întreprinderi.

Obiective operationale:

- Crearea de micro-întreprinderi precum si dezvoltarea celor existente în sectorul non agricol, în spatiul rural;
- Încurajarea initiativelor de afaceri promovate, în special de catre tineri si femei;
- Încurajarea activitatilor mestesugaresti si a altor activitati traditionale;
- Reducerea gradului de dependenta fata de agricultura.

Masura 413 prin masura 313 – Incurajarea activitatilor turistice

Obiectivul general

Dezvoltarea activitatilor turistice în zonele rurale care sa contribuie la cresterea numarului de locuri de munca si a veniturilor alternative, precum si la cresterea atractivitatii spatiului rural.

Obiective specifice

- Crearea si mentinerea locurilor de munca prin activitati de turism, în special pentru tineri si femei;
- Cresterea valorii adaugate în activitati de turism;
- Crearea, îmbunatatirea si diversificarea infrastructurii si serviciilor turistice;
- Cresterea numarului de turisti si a duratei vizitelor.

Obiective operationale

- Cresterea si îmbunatatirea structurilor de primire turistice la scara mica;
- Dezvoltarea sistemelor de informare si promovare turistica;
- Crearea facilitatilor recreationale în vederea asigurarii accesului la zonele naturale de interes turistic.

Masura 413 prin masura 322 – Renovarea si dezvoltarea satelor Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunatatirea serviciilor de baza pentru economia si populatia rurala si punerea în valoare a mostenirii rurale

Obiectivul general al masurii vizeaza îmbunatatirea conditiilor de viata pentru populatie, asigurarea accesului la serviciile de baza si protejarea mostenirii culturale si naturale din spatiul rural în vederea realizarii unei dezvoltari durabile.

A.6.6. PROIECTE DE INVESTITII

Proiecte finalizate:

1. GIS - sistem inovativ de modernizare a administrației publice - Fondul de modernizare pentru dezvoltarea administrației la nivel local III-IV PHARE 2006

Obiectiv general: creșterea capacității autorității publice locale Brezoi de gestionare eficientă a serviciilor publice prin introducerea de noi instrumente, proceduri și mecanisme.

Obiectiv specific: implementarea sistemului informațional geografic (GIS) pentru planificare urbană la nivelul autorității publice Brezoi, în vederea îmbunătățirii procesului decizional și stabilirii politicilor de dezvoltare locală.

Activitățile principale sunt:

- achiziția echipamentelor necesare pentru asigurarea funcționalității rețelei informatice;
- achiziția serviciului de creare și implementare a sistemului informațional geografic pentru planificare urbană la nivelul localității brezoi;
- realizarea planului topografic digital al orașului brezoi prin vectorizarea hărților existente;
- conceperea și completarea bazei de date conectată la hărțile digitale;
- realizarea unei sesiuni de instruire în utilizarea eficientă a sistemului gis și testarea soft-ului;
- promovarea proiectului.

Rezultate obținute:

Rezultate de natură cuantificabilă direct: achiziții echipamente și bunuri (echipamente IT – sisteme de calcul, server dedicat, elemente de rețelistică, infochioșc, dispozitive PDA GPS, licențe GIS), servicii (servicii de implementare a sistemului informațional geografic), publicații (pliante, afișe de prezentare a proiectului, panou informativ);

Rezultate de natură cuantificabilă indirect: creșterea pregătirii profesionale a personalului angajat; creșterea încrederii populației în serviciile oferite de administrația publică; creșterea capacității manageriale și tehnice a administrației publice implicate în proiect.

2. Dezvoltarea serviciilor de voluntariat pentru situații de urgență în zona orașului Brezoi - Fondul de modernizare pentru dezvoltarea administrației la nivel local III-IV PHARE 2006

Parteneri: Consiliul Județean Vâlcea, Instituția Prefectului – Județul Vâlcea, Consiliul Local al orașului Călimănești, Consiliul Local al comunei Boișoara, Consiliul Local al comunei Căineni, Consiliul Local al comunei Malaia, Consiliul Local al comunei Perișani, Consiliul Local al comunei Racovița, Consiliul Local al comunei Titești și Consiliul Local al comunei Voineasa.

Scopul proiectului: Perfecționarea capacității sistemului instituțional de asigurare a unui management eficient al situațiilor de urgență.

Obiectiv general: Continuarea implementării reformei administrației publice în domeniul descentralizării și deconcentrării, în general și a serviciilor publice, în particular prin crearea unor abilități la nivelul de decizie cel mai apropiat de cetățeni.

Obiectivul specific este reprezentat de dezvoltarea capacității autorităților publice locale partenere în proiect de a implementa măsurile referitoare la reforma serviciilor de voluntariat pentru situații de urgență constituite în subordinea lor, ceea ce presupune organizarea și dotarea acestora în raport cu cerințele populației și impozitele plătite pentru funcționarea lor.

Activități:

- asigurarea vizibilității proiectului;
- pregătirea achizițiilor publice de bunuri și servicii;
- achiziția publică de bunuri și servicii;
- instruirea și specializarea personalului tehnic.

Rezultate obținute:

- rezultate de natură cuantificabilă direct: achiziții echipamente și bunuri (motopompe, scări culisante, grupuri electrogene portabile, polidiscuri cu acumulatori, motoferăstraie, barcă pneumatică cu motor, stații radio, pichete de incendiu, măști contra gazelor, truse de prim ajutor, costume de protecție, cort militar), publicații (pliante și broșuri informative, panou informativ) locuri de muncă nou create;
- rezultate de natură cuantificabilă indirect: creșterea pregătirii profesionale a personalului angajat al serviciilor voluntare pentru situații de urgență; creșterea încrederii populației în serviciile oferite de administrația publică; creșterea capacității manageriale și tehnice a administrației publice implicate în proiect; alinierea la cerințele legislative naționale și europene în domeniul preîntâmpinării, reducerii sau eliminării riscurilor de producere a situațiilor de urgență și a consecințelor acestora; creșterea capacității locuitorilor zonei vizate de a fi responsabili în cazul apariției unei situații de urgență.

3.Sistem performant de gestionare a apei și apelor uzate în localitatea Brezoi - Programul de coeziune economică și socială, schema de investiții pentru sprijinirea inițiativelor sectorului public în sectoarele prioritare de mediu PHARE 2005

4.Sistem zonal de colectare a deșeurilor și depozitare temporară în orașul Brezoi - PHARE 2004, Schema de investiții pentru proiecte mici de gestionare a deșeurilor.

Obiectivele proiectului sunt:

- îmbunătățirea colectării și transportul deșeurilor într-o zonă în care nu a existat până acum un sistem public de salubritate;
- îmbunătățirea metodelor simple și eficiente de tratare a deșeurilor în sensul asigurării unui raport cost-beneficiu satisfăcător.

Activitățile principale sunt:

- construirea sistemului zonal de colectare și depozitare temporară a deșeurilor;
- achiziționarea echipamentelor, mijloacelor de transport, a recipientilor de colectare selectivă;
- instruirea personalului;

- promovarea rezultatelor proiectului;
- reorganizarea instituțională a structurii de colectare a deșeurilor.

5.Pod provizoriu peste râul Lotru, oraș Brezoi, sat Pascoia, județul Vâlcea - finanțare buget local

Proiecte în faza de implementare (execuție):

1.Medical Brezoi - modernizarea, echiparea, dezvoltarea și îmbunătățirea calității infrastructurii serviciilor de asistență medicală ambulatorie din județul Vâlcea - POR 2007-2013, axa prioritară 3 - Îmbunătățirea infrastructurii sociale, domeniul de intervenție 3.1, reabilitarea, modernizarea, echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate

2.Reabilitare și modernizare strada Fabricii, strada Panduri, drumuri și sistematizare verticală sala de sport Brezoi - - finanțare buget local

Proiecte aflate în evaluare sau care nu au fost încă finanțate:

1.Reabilitarea și integrarea turistică a monumentului istoric Biserica "Toți Sfinții" - POR 2007-2013, axa prioritară 5 - Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului 5.1 - restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, precum și crearea, modernizarea infrastructurilor conexe;

2.Casa Verde - proiect pentru Spitalul Orășenesc Brezoi - finanțat prin Asociația Fondului de Mediu

3.Modernizare, reabilitare și extindere rețele de apă și canal în orașul Brezoi, județul Vâlcea - în cadrul Programului vizând protecția resurselor de apă, sisteme integrate de alimentare cu apă, stații de tratare, canalizare și stații de epurare

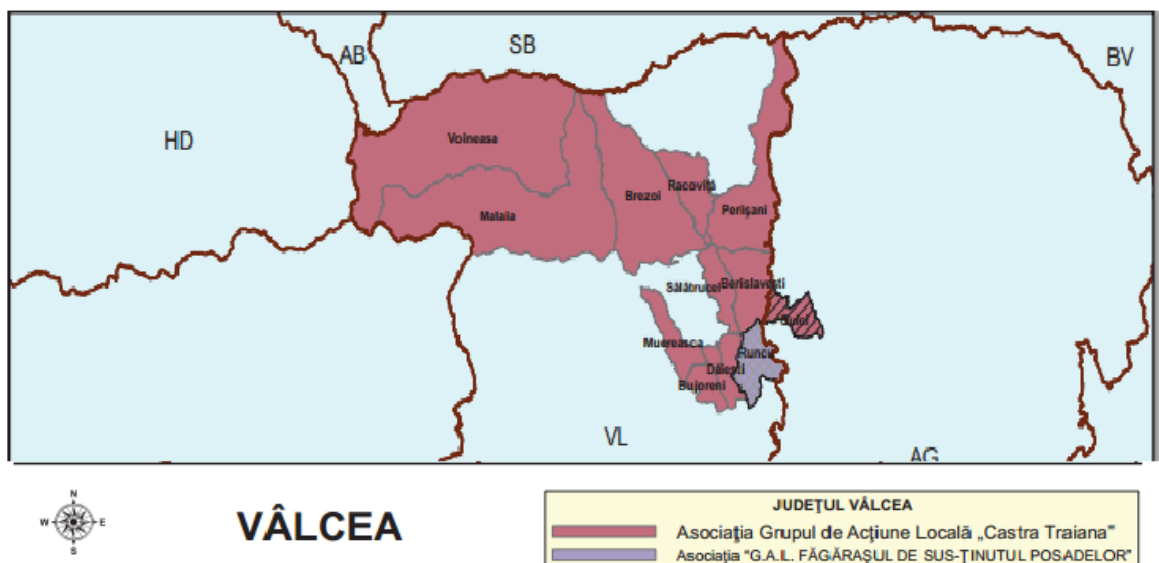
Amenajare spații verzi și teren de joacă pentru copii, în orașul Brezoi - finanțare prin Asociația Fondului de Mediu

Demersul de planificare strategică presupune studierea acestor materiale de tip monografie la nivelul comunității, cat si a documentelor cu carcter strategic, tinand cont de coordonatele spatiale si teritoriale ale comunitatii, in vederea integrarii pe orizontala a planificarii dezvoltarii economice, sociale si spatiale la nivel zonal, judetean, regional.

Concluzii:

Strategiile sunt generaliste si deci ineficiente/nespecifice. Proiectele finantate si implementate sunt foarte putine. Impactul lor si al strategiilor in general a fost nesemnificativ.

A.7. SOCIETATEA CIVILA / PARTENERIATE- BREZOI IN DIALOG

A.7.1. ASOCIAȚIA GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ “CASTRA TRAIANA”

Asociația Grupul de Acțiune Locală “Castra Traiana” a fost înființată legal în noiembrie 2011, în 2012 fiind semnat contractul de finanțare în cadrul Axei LEADER din Programul Național de Dezvoltare Rurală.

Parteneriatul este realizat în cadrul Axei LEADER din Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR), care prevede finanțarea strategiilor integrate de dezvoltare locală, într-un cadru care încurajează abordarea partenerială și teritorială.

Obiectivele identificate pentru dezvoltarea regiunii aferente GAL “Castra Traiana” sunt specifice măsurilor din PNDR:

- dezvoltarea micilor fermieri;
- susținerea inițiativelor antreprenoriale;
- protejarea și valorificarea patrimoniului cultural;
- protejarea mediului și valorificarea sustenabilă a resurselor naturale;
- cursuri de formare și inițiere profesională
- modernizarea sectoarelor agricol și forestier

Asociația Grupul de Acțiune Locală “Castra Traiana” este un parteneriat public–privat, care reunește 32 de parteneri (organizații non-guvernamentale, administrații publice locale și societăți comerciale) din 11 localități aparținând zonei de nord a Județului Vâlcea.

Din cele 11 localități ale GAL - CASTRA TRAIANA, 10 localități fac parte din județul Valcea, iar o localitate – Suici - face parte din județul Arges. Localitățile implicate în cadrul GAL “Castra Traiana” sunt: Berislăvești, Brezoi, Bujoreni, Dăești, Mălaia, Muereasca, Perişani, Racovița, Sălătrucel, Șuici (Argeș), Voineasa.

Ca si suprafata, localitatile din judetul Valcea acopera 97,78% din suprafata totala a GAL –ului, in timpce localitatea din judetul Arges reprezinta 2,22% din suprafata totala a GAL CASTRA TRAIANA. Numarul total al locuitorilor care fac parte din aria teritoriala a GAL – CASTRA TRAIANA este de 32.623 locuitori, dispusi pe o suprafata totala de 1.545,36 km².

A.7.2. ONG – URI

A.7.2.1 Fundatia Comunitatea pentru Dezvoltare Locala (Brezoi)

Prezentare

Fundatia “Comunitatea pentru Dezvoltare Locala Brezoi a fost înfiintata la data de 7 august 1996, având drept scop determinarea, elaborarea si ducerea la îndeplinire a programelor pentru dezvoltarea comunitatii locale în toate sectoarele vietii economice, sociale si culturale. Membrii fondatori sunt atât persoane juridice, cum ar fi Primaria Orasului Brezoi, Liceul Teoretic Brezoi, asociatii profesionale-Sindicatul muncitorilor forestieri, Parohiile Ortodoxa si Catolica, intreprinderi locale si judetene cât si persoane fizice.

Fundatia este deschisa tuturor institutiilor si intreprinderilor locale asigurând proiectarea de programe concrete pentru dezvoltarea comunitatii locale pe termen scurt, mediu si lung. În vederea atingerii obiectivelor urmarite, Fundatia trebuie sa mobilizeze resursele existente pe plan local, national si chiar international, sa promoveze legaturi cu orice program national si international, sa asigure servicii de consultanta, informare si training în diferite domenii.

În perioada 1996/1997, Fundatia a implementat un Program de Masuri active de combatere a somajului în zona (PAEM).În cadrul acestui program s-au pus bazele unui Parc al Traditiilor”construind în acest scop doua case ce au reprezentat ateliere de instruire pentru prelucrarea lemnului, producerea de mobilier din rachita, tesut covoare si broderii traditionale.

În urma programului PAEM, peste 150 persoane au fost instruite, unele dintre ele si-au continuat activitatea ca întreprinzatori particulari sau au înfiintat asociatii familiale. În același timp Fundatia a primit numeroase comenzi pentru produsele fabricate în propriile ateliere sau în cele ale mestesugarilor locali.

Fundatia dispune de spatii de productie si birouri în cadrul celor doua case construite, având o capacitate totala de 180mp. De asemenea, Fundatia dispune de echipamente de birou, cum ar fi computere, faxuri, retroproiectoare, etc. si masini de lucru pentru prelucrarea lemnului si lânii.

Fundatia “Comunitatea pentru Dezvoltare Locala” Brezoi colaboreaza si este serios sprijinita de institutiile administratiei publice locale si judetene, de centre si firme de consultanta.

Proiecte

În anul 2000 Fundatia pentru o Societate Deschisa Bucuresti a finantat la Brezoi proiectul “Brezoieni pentru Brezoi” în vederea valorificarii potentialului uman. În urma acestui proiect **Fundatia Comunitatea pentru Dezvoltare Locala** Brezoi si-a întinerit colectivul, astazi bazându-se pe 7 colaboratori permanenti si foarte multi voluntari. Consiliul de Administratie a coordonat în cadrul

Fundatiei precedentele programe, fiind la curent cu procedurile specifice ale programelor Phare (implementarea si super vizarea).

În perioada septembrie 2000 - septembrie 2001 Fundatia a implementat un proiect finantat Phare-ANDR, Brezoi, pol turistic si cultural prin care se încearca promovarea potentialului turistic si cultural al zonei.

Parteneriate

Începând cu 2000, în cadrul unui parteneriat cu CNA Veneto-Euro In Consulting Italia, s-a realizat în cadrul Liceului Teoretic Brezoi o noua structura de învățământ profesional pentru impulsivarea prelucrării superioare a lemnului pe Valea Lotrului: proiectul Educatie si Traditie.

A.7.2.2 Asociatia Pro Turism Nedeea Valceana (Brezoi)

Prezentare

Asociatia Pro Turism Nedeea Valceana a fost înființată cu sprijinul Fundației Comunitatea pentru Dezvoltare Locală Brezoi și are drept scop sprijinirea dezvoltării durabile a activităților turistice și culturale din zonele montane și submontane ale județului Vâlcea.

Inițiatiile asociatiei au urmărit valorificarea frumuseții naturale și a valorilor tradiționale prin organizarea de drumeții călare, ateliere de vară pentru copii și adolescenți, transmiterea unei experiențe inedite ca traiul în “odăi” așa cum acesta era înainte de era tehnologizării.

Totodată asociatia pro-turism Nedeea Vâlceană a colaborat cu asociații și organisme naționale și internaționale preocupate de conservarea mediului și de o dezvoltare durabilă. Dintre cele mai recente amintim organizarea alături de *Atelier d'architecture autogérée* , în perioada 01 la 08 aprilie 2010, a sesiuni de documentare “Forms of collective organisation in isolated settlements”.

A.7.2.3 Asociatia Rudarilor Valea lui Stan (Brezoi) - organizatie a grupului de minoritati etnice

Asociatia Rudarilor Valea lui Stan a participat E.M.E.R.G.E. (European Mobility to Enabling to Reduce the Ground of Exclusion) - este un proiect coordonat de Institutul "Luigi Sturzo" din Italia, împreuna cu Second Chance din Bulgaria si Forumul Cetatenesc pentru Actiune Sociala si Educatie Civica (FCASEC) si este un proiect finantat de Comisia Europeana prin Programul „Europe for Citizens, Active Citizens for Europe”.

In cadrul proiectului E.M.E.R.G.E., Asociatia Rudarilor Valea lui Stan a participat la un focus-group in anul 2010, impreuna cu alte 14 ONG-uri si 5 institutii de invatamant din Romania.

A.7.2.4 Asociația EcoDialog 21 (Brezoi)

Prezentare

Asociația ECO-DIALOG 21 este o organizație non-guvernamentală cu personalitate juridică acordată în baza legislației române în noiembrie 2009, cu sediul în orașul Brezoi.

Obiectivele organizației sunt:

1. Protecția mediului - prin îmbunătățirea situației mediului natural și transferul lui, într-o formă cât mai bună, generațiilor următoare. Acțiunile pot fi orientate către igienizări ale unor locații afectate ecologic, preluarea în custodie pentru administrare a unor arii naturale, plantări de copaci, acțiuni de educare și responsabilizare ecologică, promovarea unui turism civilizat și către multe alte oportunități.
2. Dezvoltarea dialogului social - acest obiectiv este dedicat dezvoltării cantitative și calitative a dialogului social dintre societatea civilă și instituțiile publice la toate nivelurile – local, județean și național – ca formă de colaborare eficientă și constructivă.

Parteneri

Instituții publice din domeniul protecției mediului, unități școlare de învățământ, organizații non-guvernamentale de profil, firme cu capital privat, administrații publice locale și județene, obști ale proprietarilor de păduri, ocoale silvice.

A.7.2.5 Asociația Odaia Creativă (Brezoi)

Prezentare

Odaia Creativă este o organizație non-guvernamentală, non-profit fondată în București, România în iunie 2010. Utilizează o combinație de instrumente vizuale, cercetare și noile media pentru a îmbunătăți înțelegerea proceselor de dezvoltare urbană și regională în Europa Centrală și de Est de către comunități locale și autorități locale/naționale.

Misiune și obiective:

1. Dezvoltarea instrumentelor și metodologiilor care sintetizează realitățile urbane și regionale.
2. Tratează și identifică probleme complexe legate de dezvoltarea urbană și regională, cu accent pe problemele care lipsesc din dezbaterile publice, precum vulnerabilitatea la catastrofe naturale, elemente de economie urbană, accesibilitatea utilităților și bunurilor publice și principii ale design-ului sustenabil.
3. Implică cercetători, comunități locale, autorități locale și naționale, organizații non-guvernamentale și comunitare, analiști politici, profesioniști, grupuri de acțiune, designeri urbani și lideri de tineret într-un proces de gândire critică.

Asociația susține incluziunea unei sfere mai largi de actori în procesele de dezvoltare urbană și regională și instituie noi forme de dialog între aceștia.

Proiecte

Odaia Creativă va susține un **atelier în cadrul Forumului Mondial Urban**, ediția a VI-a, care are loc între 1 și 6 septembrie 2012 în Napoli, Italia, „Implicarea tinerilor în planificarea urbană sustenabilă: Metode și Perspective”.

Evenimentul organizat de Odaia Creativă va expune mijloace și strategii pentru implicarea tinerilor în procesele de planificare urbană. Pornind de la experiențele unui panel internațional de specialiști – ce include urbaniști, lideri de tineret, academicieni și specialiști în politici publice – vor fi prezentate metodologii concrete ce iau în considerare procesele de guvernare și dinamica socială a orașelor.

Evenimentul își propune să aducă laolaltă tineri vizionari, specialiști în planificarea urbană și reprezentanți ai autorităților publice centrale și locale în vederea unui dialog constructiv pe tema parteneriatelor public-privat care se axează pe calitatea vieții și creșterea economică.

Habitat este un proiect pilot care susține dezvoltarea orașului ca spațiu prietenos, echilibrat prin folosirea creativă a patrimoniului și a resurselor existente.

Proiectul se dorește a fi o inițiativă de educație culturală prin care sunt promovate dezvoltarea urbană coerentă, protejarea patrimoniului cultural construit și valorificarea sustenabilă a acestuia.

Bucureștiul Ilustru este un proiect prin care ne-am propus să aducem dezvoltarea urbană mai aproape de tineri și să găsim metode artistice, vizuale de a stimula participarea în amenajarea spațiilor în care trăim.

Proiectul este o inițiativă prin care este promovat limbajul grafic ilustrativ ca metodă de educație în domeniul protejării patrimoniului construit și al dezvoltării urbane.

Tara Loviștei

În contextul unui secol XXI urban, unde mai mult de jumătate din populația mondială locuiește în orașe și a schimbărilor specifice noilor state membre ale Uniunii Europene, Odaia Creativă se întreabă care este viitorul regiunilor rurale și peri-urbane din România.

Cum pot aceste locuri să își păstreze caracterul local, dar să ofere oportunități globale, în special pentru generația tânără? Care sunt măsurile prin care se poate dezvolta o economie creativă, care să respecte moștenirea culturală? Cum poate fi construit un schimb de idei și bunuri cât mai firesc între rural și urban?

Odaia Creativă își propune să dezvolte o serie de proiecte menite să răspundă la aceste întrebări.

Comorile Lotrului

Comorile Lotrului este un proiect prin care 21 de tineri din orașul Brezoi, județul Râmnicu Vâlcea și cele 7 sate aparținătoare au fost implicați în identificarea resurselor regiunii: naturale, culturale, economice și sociale. Mai mult, ei au inițiat un dialog cu factorii de decizie locali pentru a discuta dezvoltarea sustenabilă a regiunii.

Expoziția „Patrimoniul împărtășit: așa cum îl vedem noi” aduce preocupările Odăii Creative legate de patrimoniu, urbanism și dezvoltare locală în contextul mai larg al transformărilor spațiilor urbane și rurale la nivel global.

Fotografiile ce fac parte din expoziție sunt un produs al celei de-a XVII-a ediții a Universității ASEF ce a avut loc în Penang, Malaezia, între 20 iunie și 1 iulie 2011, reunind 40 de tineri profesioniști din 31 de țări membre ale ASEM (Asia-Europe Meeting), printre care și România. Imaginile reflectă viziunea

acestora asupra patrimoniului cultural în relație cu noțiuni precum comunitate, sustenabilitate, patrimoniu natural, reintegrare urbană.

Parteneri

- Administrația Fondului Cultural Național (AFCN)
- Ambasada Franței în România
- Comisia Europeană prin programul Tineret în Acțiune
- Fundația ECDL
- Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile (FDSC) prin Raiffeisen Bank și CEE Trust for Civil Society
- Ordinul Arhitecților din România OAR
- Structura de monitorizare profesională a spațiului urban Observatorul Urban al Uniunii
- Arhitecților din Români
- Platformă de arhitectură Arhiforum
- Platformă online de promovare a artei contemporane Modernism.ro
- Radio Romania Cultural
- Revista de arhitectură Igloo
- Revista de arhitectură Zeppelin
- Revista de cultură Observatorul Cultural
- Organizația ReSite Festival (CZ)
- Organizația Kallipolis (IT)
- Rețeaua de tineret AEGEE Napoli (IT)

A.7.3. PAROHIA CATOLICA SI PAROHIA ORTODOXA

A.7.3.1 Parohia Romano-Catolica Brezoi

În anul 1934, s-a înfiintat Parohia Romano Catolică Brezoi, preotul locuind, la început într o cameră pusă la dispozitie de aceeași întreprindere forstieră.

În anul 1935, s a construit biserica actuală, cu hramul Sfântului Anton de Padova, precum si o casă parohială, pe terenul donat de Societatea Forestieră "Carpatina".

Din lista preotilor care au slujit în această parohie: pr. Paul Tamas (1934-1937); pr. Petru Pallek (1937-1940); pr. Rolland Hexler (1940-1946).

Din 1947 până în 1991, parohia a fost administrată din nou ca filială de către Parohia Râmnicu Vâlcea.

În Brezoi erau prezente si Maicile din Congregatia "Notre Dame de Sion", care, în anul 1938, si au construit o capelă. Maicile au părăsit Brezoiul si România în anul 1948; terenul, capela si casa trecând în proprietatea Statului; în prezent functionează aici o tabără de vară pentru copii.

La 1 mai 1991, prin decretul nr. 483 E. S. Arhiepiscopul Ioan Robu a reactualizat această parohie, numindu-l paroh pe pr. Nicolae Tâmpu. El a reparat biserica si în anul 1994, a construit o altă casă

parohială, iar acum se străduiește să refacă viața spirituală și comunitatea catolică din Brezoi, care între timp se diminuează.

Nu există cimitir catolic. Credincioșii catolici sunt înmormântați în cele două cimitire administrate de preoții ortodocși din Brezoi. Anul acesta, s-a făcut o cerere către Consiliul Local pentru extinderea unuia dintre cimitirele existente care să intre în administrația parohiei catolice. Încă nu s-a primit răspuns. Nu există filiale. La 20 de km, în Cinget, este o familie de catolici cu 4 membri, care ține de Parohia Brezoi. Ei vin la Brezoi cu mașina proprie pentru a participa la Liturghie și pentru servicii de cult. Numărul total de credincioși care se declară catolici este de 112, în 53 de familii.

Pe data de 20 aprilie 2009, cu ocazia sărbătorilor pascale, Parohia Romano-Catolică din Brezoi, a organizat și găzduit un concert simfonic pe muzica de Vivaldi, în interpretarea grupului simfonic „Cantabile” al Filarmonicii de Stat „Ion Dumitrescu” din Râmnicu Vâlcea în colaborare cu Primăria Brezoi.

A.7.3.2 Parohia Brezoi III

Biserica “Toti Sfinții” din Proieni este în mod cert una dintre mostenirile pretioase care ne-au fost lăsate de înaintașii noștri. Informațiile despre începuturile Bisericii din Proieni se pierd în negura timpurilor și multe legende se împletesc cu istoria ctitoriei bisericești.

Cele mai clare informații provin din secolul XVIII când aflăm că Biserica este distrusă de un incendiu iar Constantin Davidescu, probabil un boier din zona, o reface între anii 1794-1798. Și astfel, Constantin Davidescu devine ctitor al “Bisericii celei noi”. Alte informații pretioase vin și din partea cronografului Dionisie Eclesiarhul care în 1798 scrie “Cronica Bisericii Proieni-Valcea” unde prezintă pomelnicul Bisericii Proieni și-l arată drept prim ctitor pe Radu Cel Mare (1495-1505) urmat de Matei Basarab, Scarlat Voievod și alții. În acest pomelnic al Bisericii se vede că ea exista în timpul lui Mihai Viteazul care așa cum spune tradiția și-a ales loc de cununie religioasă “Biserica din Proieni”. Pentru publicul larg, Biserica din Proieni este cunoscută ca Biserica unde s-a cununat Mihai Viteazul cu Doamna Stanca.

În decursul vremurilor Biserica a suferit multe modificări, dar din păcate doar unele dintre ele au fost notate. Datele certe despre Biserica le găsim pe pisania actuală ce menționează lucrările care s-au realizat la noua ctitorie.

Biserica este construită din zid în forma de navă cu pridvor deschis sprijinit pe 6 coloane. Altarul are cinci laturi iar la exterior este decrosată de corpul navei. Așa cum arată pisania, Biserica era formată din pronaos, naos și altar. Abia în 1817 îi este adăugat pridvorul de “Parintele Macarie Monahul și Iamandi Ot Ramnic”. Un fapt inedit la Proieni este faptul că odată cu construirea pridvorului a fost cuprinsă în aceasta o cruce de piatră, ale cărei inscripții sunt sterse. Se presupune că aceasta cruce a fost a unui episcop, preot sau ctitor, căci s-a renunțat la înălțarea ei odată cu noua construcție.

Un alt aspect interesant este pictura exterioară, rar întâlnită la bisericile din nordul Olteniei. Una dintre cele mai mari bogății la Proieni este însă pictura interioară, realizată în frescă, în stil bizantin de Ioan de la Ocne și de ucenicii săi Radu și Nicolae. Dacă pictura din pridvor este mai nouă și mai naivă – executată în 1875, cea din interior este o lucrare artistică deosebită, dovadă a faptului că pictorii

ajunsesera la maturitatea exprimării artistice. Pe lângă pictura, în interior iese în evidență trecerea dintre pronaos și naos, care în partea superioară are un arc amplu care se restrânge în partea interioară, formând “2 umeri” prin care se face trecerea lăsând impresia că odinioară Biserica avea doar naos și altar.

Deosebit de originală este catapeteasma din zid ce a primit o decorațiune din stuc, care închide complet altarul față de naos. Catapeteasma se închide complet în partea superioară și este pictată în interior cu scenele: “Cortul Marturiei”, “Jertfa lui Avraam” și alți Ingeri. Tot pe catapeteasma, pe partea din față întâlnim sub icoanele împăraști o frumoasă stucatură ce reprezintă “Vulturul Bicefal” simbol al Imperiului Bizantin, rar întâlnită în bisericile din această zonă. De asemenea, în pronaos întâlnim, ca o replicare, ctitorii pridvorului în costume populare specifice zonei.

De-a lungul timpului Biserica s-a remarcat ca o importantă ctitorie prin vizitele multor Episcopi ce au înzestrat Biserica cu diferite obiecte de cult, icoane, cărți. Din păcate, dintre toate s-a păstrat însă numai Scaunul Arhieresc din 1795, daruit de Iosif – Întaiul Episcop al Argeșului. În 1798 vine aici și Dionisie Eclesiarhul, care rămâne o vreme la Proieni și scrie aici numeroase manuscrise (informație extrasă din “arhivele Olteniei”).

În 1930 Biserica a suferit o nouă modificare când turnul clopotnitei a fost mutat de pe acoperiș în curte. În ciuda problemelor avute, Biserica Proieni se înalță și astăzi pe Valea Oltului aproape de gura de varsare a râului Lotru în bătrânul “Alutus” (Olt). Ea rămâne alături de celelalte mănăstiri din zonă (Cozia, Turnu, Cornet, Stanisoara) o marturie vie a credinței poporului român.

Nici în zilele noastre problemele bisericii nu au dispărut, dar în urma dăruirii de care da dovadă tânărul Preot Serban Daniel, din anul 2007 Biserica a intrat în restaurare. Ajutat de credincioși, de obștea Proieni și autorități, s-a reușit schimbarea învelitoarei de sită, s-a făcut drenaj, s-a consolidat clopotnita și s-a ajuns cu lucrările de restaurare ale picturii la nivelul altarului.

Lucrările de restaurare au început cu unii dintre cei mai valoroși pictori restauratori din țară – dna Gina Baranovschi și dnl Calin Barzu.

A.7.4. ADMINISTRATIA PARCULUI NATIONAL COZIA

Prezentare

Parcul Național Cozia este administrat de către R.N.P. Romsilva - Administrația Parcului Național Cozia RA, cu sediul în Călimănești, Str.24 Ianuarie nr.2, jud. Valcea.

1. Date generale:

Localizarea parc: în partea central-sudică a Carpaților Meridionali. Limitele parcului se suprapun peste partea estică a Munților Căpățânii (denumită Narățul), peste întregul masiv al Munților Cozia și peste extremitatea sud-estică a Munților Lotrului (masivele Doabra-Călinești). Întreaga suprafață a acestui parc național se află în raza județului Vâlcea.

Suprafața parcului : 17.100 ha, din care : fond forestier 16.147 ha., pășuni 204 ha., alte terenuri 749 ha.
Structura de proprietate: 76% stat (păduri administrate de RNP-Romsilva), 18 % persoane juridice (păduri și pajiști ale obștilor de moșneni, mănăstirilor și primăriilor), 6% persoane fizice (păduri).

Sediul administrativ: în localitatea Călimănești, str. 24 Ianuarie nr. 2, județul Vâlcea.
Administrator: Regia Națională a Pădurilor-ROMSILVA

Elemente naturale deosebite: pădure de gorun aflată la cea mai mare altitudine din țară (1300 m.), floarea de colț la cea mai joasă altitudine din țară (340 m.), aproximativ 9% dintre speciile de plante sunt endemice Coziei. Faună foarte bogată, bine reprezentată de carnivorele mari (ursul, lupul, râsul), specii de floră și faună de origine mediteraneeană (castanul comestibil, scumpia, scorpionul mic, etc.). Relief ruiniform, cu abrupturi impunătoare și diferențe mari de nivel pe suprafețe relativ mici. O mulțime de chei și cascade, forme din piatră asemănătoare unor chipuri antropomorfe și zoomorfe.

2. Turism:

Acces la parc: pe drumul european E 81 și DN 7A Brezoi – Voineasa și pe calea ferată Rm. Vâlcea - Sibiu

Atracții turistice: mănăstirile: Cozia, Turnu, Stânișoara; Stațiunea Călimănești - Căciulata; peisaje montane în masivele Cozia, Narățul, Doabra-Călinești; Defileul Oltului; cheile și cascada Lotrișorului.

Punct de informare: sediul administrației PN Cozia.

Programe turistice: turul mănăstirilor Cozia - Turnu - Stânișoara; potecile turistice tematice din zona Brezoi (floarea de colț, deditei Doabrei, trandafirul de Cozia); excursii și tabere montane pentru elevi în zona Cozia și Narățul; foto safari în Cozia.

Trasee turistice recomandate: Turnu - Stânișoara - Vârful Cozia (bandă roșie), Gara Lotru - Vărateca - Vârful Cozia (bandă albastră), Brezoi - Valea Satului - Vârful Narățu (punct roșu).

Posibilități de cazare: cabanele silvice Vârful Cozia și Lotrișor, 80 pensiuni dintre care administrația parcului vă recomandă: Vila Sânziana, Vila Brazilor, Vila Crinilor, Vila Ioana, Vila Steluța, Pensiunea Internațional, Pensiunea Casa Verde, Pensiunea Alis.

Operatori ecoturism în zona PN Cozia: Asociația Proturism Nedeea Vâlceană din Brezoi, agențiile de turism din Rm. Vâlcea: EURO-TOUR, GRANTOUR, EXTOUTR.

Activități permise: activitățile tradiționale practicate de comunitățile locale, ecoturism, activități educative.

Parcul Național Cozia se află situat în partea central-sudică a Carpaților Meridionali, mărginit la nord de Depresiunea Loviștei, străvechea Terra Loystha, o vastă arie încărcată de istorie, cu multe localități, organizate odinioară în ținutul lui Seneslau, unde populația continuă tradițiile și obiceiurile străvechi. La vest, PNC este separat de restul Munților Căpățâni prin culmile: Frăsineiului, Dosul Pământului și Valea lui Stan.

La sud, parcul este delimitat de dealurile subcarpatice prin Depresiunea Jiblea-Berislăvești.

La est, versanții abrupti ai Coziei, impunători ai Sturului și Pietrei Șoimului, îl delimitează de Mușcelele Topologului prin Șaua Groșilor și mai la nord, se învecinează cu Depresiunea Poiana.

Față de depresiunile înconjurătoare ce au înălțimi relativ mici (500-700 m), Masivul Cozia se detașează net, apărând din depărtări ca o cetate de stâncă cu abrupturi, cu contraforturi și cu o mulțime de turnuri marginale și interioare. Această arie muntoasă este străbătută, pe direcția nord-sud, de apele râului Olt , care a sculptat Defileul Gura Lotrului — Cozia.

Conform legislației ariilor naturale protejate, a conservării habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, modificată și aprobată prin OUG nr. 57 din 20 iunie 2007, un parc național are drept scop “protecția și conservarea unor eșantioane reprezentative pentru spațiul biogeografic național, cuprinzând elemente naturale cu valoare deosebită sub aspect fizico-geografic, floristic, faunistic, hidrologic, geologic, paleontologic, speologic, pedologic sau de altă natură, oferind posibilitatea vizitării în scopuri științifice, educative, recreative și turistice.” Conform clasificării IUCN, Parcul Național Cozia este o arie naturală protejată de categoria a II-a (constituită în special pentru conservarea ecosistemelor și recreere).

Proiecte

„Studii și cercetări ale avifaunei din Defileul Oltului și conștientizarea factorilor de interes pentru un management protectiv al acesteia”

Începînd cu data de 1 aprilie 2010 APN Cozia implementează proiectul „Studii și cercetări ale avifaunei din Defileul Oltului și conștientizarea factorilor de interes pentru un management protectiv al acesteia”, finanțat prin Programul Operațional Sectorial de Mediu, Axa 4 (Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protecția naturii).

Obiectivul general al proiectului este cercetarea și cunoașterea capitalului natural avifaunistic din Defileul Oltului pentru realizarea unei baze a elaborării și implementării Planului de management și a rețelei Natura 2000 în Parcul Național Cozia.

Obiectivele specifice sunt:

- Perfecționarea administrației parcului în realizarea unei baze de date despre capitalul avifaunistic din Defileul Oltului
- O campanie de informare și conștientizare publică pentru eliminarea amenințărilor și presiunilor antropice care pot afecta în mod negativ starea de conservare a speciilor de păsări sălbatice din Defileul Oltului.

“Sprijin durabil pentru protejarea si promovarea valorilor naturale si culturale ale zonei Parcului National Cozia”

În perioada 15.04.2010 – 15.06.2010 ONG-ul ECOȚURȚUDAN Brezoi în parteneriat cu Administrația Parcului Național Cozia derulează proiectul “Sprijin durabil pentru protejarea si promovarea valorilor naturale si culturale ale zonei Parcului National Cozia”, proiect finanțat de Fundația pentru Parteneriat și MOL România în cadrul Programului Spații verzi, componenta Aree naturale protejate.

Scopul proiectului este atragerea unui sprijin durabil din partea factorilor de interes local și o mai bună promovare pentru protejarea capitalului natural și cultural din zona PN Cozia.

Obiectivele proiectului sunt:

- Timp de 2 luni școlile și comunitățile din zona PN Cozia vor fi implicate în cadrul unui program dedicat cunoașterii și protejării naturii și culturii tradiționale locale.
- Promovarea unor tehnici de informare, cunoaștere și interpretare a valorilor naturale și culturale din zona PN Cozia în scopul protejării lor și aducerii pe piața ecoturistică a noi oferte din zona PN Cozia.

Principalele activități ale proiectului sunt:

- Înființarea a 10 cluburi ecologice în școlile din zona PN Cozia ca suport în protejarea naturii pe viitor,
- Organizarea și desfășurarea în aer liber a concursului pentru elevi: "Natura este cultura noastră", activitate dedicată Zilei PN Cozia ce va avea loc în data de 09 Mai 2010 în zona Castrul roman Arutela,
- Organizarea și desfășurarea Târgului Tradițiilor din Țara Loviștei,
- Organizarea unei expoziții permanente la Punctul de Informare Vârful Cozia,
- Înființarea a 3 poteci tematice în zona PN Cozia:
 - o "Odăile Călineștiului", pe Valea Călinești,
 - o "Ținutul zimbrilor de altădată", pe Valea Doabrei,
 - o "Poarta Omului", pe itinerarul Vârful Cozia-Poarta Omului.

Principalul rezultat așteptat al acestui proiect este o schimbare de atitudine și o responsabilizare a populației locale și a altor factori de interes din zona PN Cozia în scopul obținerii sprijinului pentru mai bună administrare a ariei naturale protejate.

A.7.5. COMUNITATEA ITALIANA

Marele exod al italienilor spre România s-a înregistrat între anii 1887-1897, nevoiți să plece din peninsula din cauza sărăciei, moment de la care se poate vorbi despre formarea unei comunități etnice compacte. În marile orașe românești, italienii sunt întâlniți mai ales ca antreprenori, participând la construcția de drumuri, căi ferate, viaducte, fântâni, școli, bănci, gări etc. La Brezoi s-au stabilit 100 de familii de italieni, muncitorii forestieri care vor înființa Societatea de exploatare a lemnului „Carpatina”.

Acest val al de emigranți italieni au adus la Râmnicu Vâlcea familii ca Adreani, Marconi, Bugani, Rachelli, De Villa, Boari, Santuzzi. Antreprenorul și arhitectul Anton Copetti, născut în anul 1871, la Tolmezzo din regiunea Friuli Veneția Giulia, a venit și s-a stabilit la Râmnic în anul 1898.

Pe langa forta de munca, investitori si traditii, emigrantii italieni care au sosit în Brezoi în urma cu peste 150 de ani au adus în micul orasel din Tara Lovistei si una dintre cele mai importante „marfuri de schimb”: bucataria traditionala. Cu toate ca romanii au refuzat la început cu încapatanare sa încerce ciudatele retete italienesti, în prezent nu mai exista nicio familie care sa nu aprecieze specialitatile culinare originare italiene.

O data cu deschiderea minei de aur de la Valea lui Stan, în urma cu câteva sute de ani și cu înființarea uneia dintre cele mai mari și mai importante societăți de exploatare și prelucrare a lemnului din județ, la începutul sec. al XX-lea, micul orășel valcean Brezoi a cunoscut numeroase transformări, atât din punct de vedere socio-cultural, cât și economic. Exploatarea de aur și prelucrarea lemnului au atras de-a lungul timpului la Brezoi mii de muncitori, dornici să profite de bunăstarea recunoscută a zonei, dar și de clipele de glorie ale micului târgușor din Țara Lovistei. Pe lângă muncitorii veniți din Ardeal, Oltenia și Moldova, la Brezoi și-au făcut apariția, în perioada 1850–1900 și cetățeni străini, care au ales să-și parasească definitiv țările pentru a se stabili în acest loc. Astfel, în doar câțiva ani, Brezoiul a devenit casa italienilor, sasilor, maghiarilor, austriecilor și cehilor, locul în care aceștia au înțeles că trebuia să pornească o nouă viață și cel în care trebuiau să investească tot ce aveau mai bun. Venirea atator străini la Brezoi a fost resimțită în scurt timp de localnicii care se ocupau cu creșterea animalelor și cu prelucrarea rudimentară a lemnului. Dacă economia locală a început să dea semne de progres, prin înființarea Societății Forestiere Lotru de câțiva italieni și câțiva români cu inițiativa, influențele culturale ale străinilor au fost acceptate destul de anevoios de localnici. Majoritatea emigranților era reprezentată de comunitatea italiană, iar tradițiile și obiceiurile acestora, deși oarecum asemănătoare cu cele ale românilor, au fost bine „analizate” de localnici înainte de a fi acceptate și adoptate în unanimitate.

A.7.6. LEGATURA CU ORASUL INFRATIT – BOUILLADISSE

Bouilladisse este una dintre cele 119 localități din departamentul Bouches du Rhône regiunea Provence-Alpes-Côte d'Azur. Teritoriul său se întinde pe o suprafață de 1240 hectare, din care mai mult de 50% sunt zone protejate. Clima este temperat uscată. Aceasta este poziționată într-o zonă de deal, împrejmuată de păduri de pin, care conferă zonei un aer curat, îmbunătățind astfel calitatea vieții. În zona sunt vestigii istorice importante.

Bouilladisse este o comună a Pacii intrucât aceasta este membră a AFCDRP, filiala franceză a « Mayor for Peace », care are în componență 5 704 de locuitori (conform recensământului din 2008 – actualizat în 01/01/2010) a fost inițiat în 6 iulie 1880. Teritoriul său depindea apoi de orașul Auriol. Aceasta câștigă autonomia abia peste 50 de ani de luptă, prima cerere de separare fiind inițiată în anul 1831. Orașul a fost asociat cu orașul Brezoi din România.

Bouilladisse este membră a unei aglomerări de comunități “Pays l’Aubagne et l’Etoile” unde competențele sunt multiple: Dezvoltare economică, colectarea deșeurilor, transport, protejarea mediului și altele. Aceasta aglomerare de comunități regroupează 12 localități în jurul unei valori pe care le împartășesc. În cadrul intercomunalității, localitățile au ales calea unui “progres social” în căutarea răspunsurilor inovante urmărind bunăstarea tuturor. Teritoriul are o suprafață de 25.000 ha, are o populație de 101 253 locuitori cu o densitate de 375 locuitori/km².

Intercomunitatea are 15 zone de activități (similar parc industrial-comercial) care însumează 376 ha. Aglomerarea are proiecte ambițioase în susținerea economiei, bugetul-programul de investiții 2013-2020 este de 360 mil Euro.

“Pays l’Aubagne et l’Etoile” practică de o perioadă foarte mult de timp turismul autentic, local astfel încât să nu influențeze negativ mediul înconjurător.

Regiunea pune accent mare pe administrarea zonelor natural si forestiere protejate amplasate pe teritoriul acesteia. Pe intreg teritoriul ,16000 ha sunt numai arii naturale, ceea ce reprezinta aproximativ 70% din suprafata totala.

In acelasi spirit , adunarea participa la crearea primei paduri model de la nivel national in cadrul proiectului « Med Forêt Modèle ».

Proiectul « Med Forêt Modèle » isi propune aplicarea unei noi metode de coordonare a politicii regionale in ceea ce priveste administrarea padurilor si guvernanta. Proiectul testeaza si adapteaza conceptul de padure model intr-un context mediteranean.

Conceptul « Med Forêt Modèle » a fost infiintat in 1990 in Canada. In prezent exista 50 de astfel de modele in toata lumea, repartizate in 20 de tari pe 5 continente. Acestea sunt reunite in Reteaua Internationala in “Foret Modele” (Padure Model) care cupride in structura ei sub-retele pe mari regiuni ale lumii. Reteaua Mediteraneana de “Foret Modele” a fost creata in 2008 la initiativa regiunii Castille si Leon (Spania) . Aceasta regroupeaza padurile din tarile si regiunile de pe cele doua maluri ale Mediteranei.

74

B. Analiza diagnostic: Paradoxul Brezoi

B.1. PREMISA

Pornind de la principalele resurse si nevoi ale localitatilor, precum si de la problematica acestora in gestionarea diferitelor categorii de resurse, pot fi formulate orientari strategice majore in dezvoltarea acestora.

B.2. ANALIZA VENN: POL / POLARITATE

In primul rand pentru definirea unei strategii coerente trebuiesc identificate echilibrul de forte in teritoriu si interactiunea factorilor interesati si capabili sa influenteze decizional teritoriul.

Diagrama Venn este o metoda care sprijina identificarea personajelor cheie in derularea cu succes a actiunii strategice si interesul acestora in cadrul domeniului supus schimbarii. In cadrul unui forum tematic se cere participantilor sa determine locul acestora prin desenarea unor cercuri mici, mijlocii si mari, reprezentand interesul acestor actori in privinta obiectivelor strategice.

Aceste cercuri pot fi plasate in dreptul desenului care reprezinta obiectivul global al strategiei in mai multe pozitii:

1. Cerc extern, care reprezinta faptul ca actorii grupului nu au interes comun in atingerea obiectivului propus.
2. Cerc tangent, care reprezinta schimb de informatii intre actori si aria de interes
3. Suprapunere partiala, care reprezinta o anumita cooperare intre actori si aria de interes
4. Suprapunere accentuata, care inseamna o cooperare intensa.

Participantii la un forum vor dezbate in comun relatia dintre ei si obiectivele planificarii strategice.

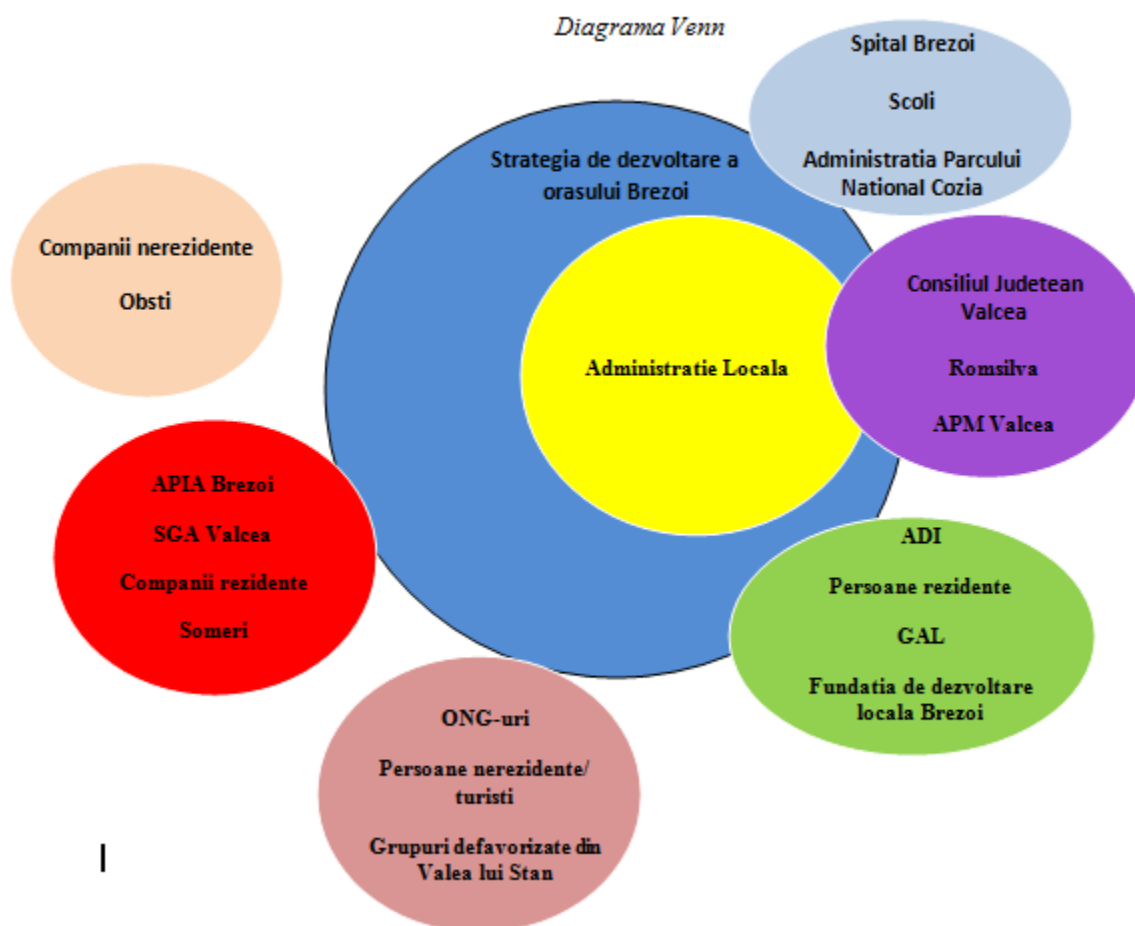
Analiza Venn asigura clarificarea situatiei si indeamna participantii sa-si determine propriile pozitii. Astfel se va clarifica, care sunt actorii interesati (persoane, grupuri, institutii, care pot fi neguvernamentale, autoritati publice locale), cine sunt potentialii finantatori, care sunt partenerii in activitati si cine sunt cei neinteresati sau cei care sunt contra acestor concepte.

Aceasta analiza evalueaza in primul rand *asteptarile* factorilor interesati, ca si nevoi (pozitive sau negative) si apoi se va avea in vedere potentiala lor contributie la implementarea strategiei.

Tabelul de mai jos arata gradul de influenta precum si cel al interesului pe care institutiile identificate ca si parti interesate le au fata de dezvoltarea strategica a localitatii Brezoi.

Factori interesati	Influenta	Interes		
		Mare	Mediu	Scazut
	Mare	Administratie Locala	Consiliul Judetean Valcea Romsilva APM Valcea	Obsti
	Medie	ADI Persoane rezidente GAL Fundatia de dezvoltare locala Brezoi	Spital Brezoi Scoli Adm. PN Cozia	

	Mica	APIA Brezoi SGA Valcea Companii rezidente Someri	ONG-uri Persoane nerezidente/ turisti Grupuri defavorizate din Valea lui Stan	Companii nerezidente
--	-------------	---	---	-------------------------

Concluzie: Primaria este un adevarat pol declarativ si decizional. Interactiunea acesteia cu diversi factori este slaba. Nu exista o concentrare a intereselor/influentelor, dar primaria reprezinta singurul promotor. Nu exista premise conflictuale sau de confruntare.

B.3. ANALIZA SWOT: POTENTIAL URIAS NEVALORIFICAT

Analiza SWOT este un instrument managerial folosit, pe scară largă, pentru evaluarea și prezentarea sintetică a celor mai importante aspecte care vor afecta, într-un fel sau altul, evoluția viitoare a orașului. Problemele cheie sunt identificate pe baza concluziilor auditării premergătoare și sunt prezentate, în cadrul unei matrici, sub forma punctelor tari și punctelor slabe ca factori interni și a oportunităților și amenințărilor ca factori externi.

- **Punctele tari** reprezintă resursele de care dispune localitatea.
- **Punctele slabe** reprezintă vulnerabilitățile localității.
- **Oportunitățile** reprezintă evoluții favorabile ale mediului local și global
- **Amenințările** reprezintă evoluții nefavorabile ale mediului local și global

Analiza SWOT efectuează o analiză duală, în paralel, a evoluțiilor orașului și a evoluțiilor mediului de ansamblu în care acesta există și se dezvoltă și permite, pe această bază, o mai bună gestionare a relațiilor de intercondiționare dintre acestea.

Analiza SWOT fundamentează orice demers strategic în sensul în care strategia își propune valorificarea prin oportunitățile identificate a punctelor tari și contracararea amenințărilor în zonele de vulnerabilitate.

Analiza diagnostic de tip SWOT a orașului Brezoi este concepută ca o suită de comentarii concentrate asupra principalilor factori ce influențează dezvoltarea acestui teritoriu în vederea atingerii unor importante obiective strategice ale următorilor doi ani.

Diagnosticul oferă informații despre teritoriu în domeniile:

- Mediu cu toate resursele naturale
- Situația demografică în toate tendințele ei
- Economia cu toate resursele antropice
- Amenajarea teritoriului cu toate echiparea edilitară și servicii oferite populației
- Echilibrul social cu toate aspectele privind accesul la surse, echipamente și servicii

SWOT ORAȘ BREZOI

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Prin oraș trece unul dintre cele mai importante culoare pan-europene de circulație: Culoar IV (orașul Brezoi este traversat de drumul european E 81 Rm.Valcea – Sibiu si drumul national DN 7A) Poziționarea geografică optimă în raport cu rețelele de transport: - Zona are importanta si traditie istorica in domeniul tranzitului de marfuri, făcând legătura dintre Transilvania și sudul României - Distanța redusă față de Ramnicu Valcea (36 km), Sibiu (67 km) - apropierea fata de aeroportul din Sibiu - Apropierea de statiunile turistice: Călimanesti, Căciulata, Băile Olănești, Voineasa. - Resurse naturale importante: paduri, ape curgatoare - Potential energetic regenerabil mare - Suprafete întinse de terenuri cu vegetatie forestiera : 92% din teritoriu - Resurse turistice diversificate: arii protejate, parcuri naturale, munti, zone rurale nepoluate, fond cinegetic si piscicol, peisaje deosebite - Alte monumente printre care Monumentul istoric Brezoi, Cimitirul eroilor din satul Călinești si situri arheologice. - Patrimoniu imaterial deosebit: o importanta mostenire culturala si istorica - Traditie in exploatarea si prelucrarea lemnului - Existenta unor terenuri neplouate ca suport pentru dezvoltarea produselor ecologice - Orașul Brezoi functioneaza un spital cu 70 paturi, 7 medici, un farmacist si 37 personal sanitar si un dispensar urban cu 3 medici generalisti si 2 stomatologi. Spitalul este reabilitat si dotat. - Clădirea spitalului este alcătuită din 4 corpuri plus anexe, situate in aceeași incinta si se afla la o distanta de 41 km. de Spitalul Județean de Urgenta Vâlcea (7 km	- Risc de inundatii inscris in PUG; - Existența unor zone degradate cu infrastructura utilităților învechită, cladiri aparținând patrimoniului cultural în stare avansata de degradare, lipsa zonelor verzi si de recreere, insuficienta transportului public - Existenta unor areale geografice cu densitate scazuta a populatiei si un grad redus de accesibilitate (sat Draganesti); - Probleme serioase cu saracia din mediul rural, servicii sociale precare; - Infrastructura edilitara deficitara: - Infrastructura apa canal slab implementat(doar 6,6 km, restul satelor folosind apa din surse proprii-puturi). Statia de epurare a apei este mecanica, apele reziduale provenind de la populatie si de la unitatile economice fiind deversate într-un canal colector, deversandu-se apoi în raul Lotru, care se varsa la randul sau în Raul Olt. - Infrastructura de management al deseurilor este într-un stadiu primar de dezvoltare. - Orașul Brezoi nu dispune de retea de furnizare a gazelor naturale. - Reteaua de termoficare a fost desfiintata, in prezent incalzirea locuintelor asigurandu-se cu sobe pe baza de combustibil solid sau cu centrale proprii. - Parcul de transport auto in comun este insuficient

de drum național si 34 km. de drum european). Populația deservita este de 23.284 persoane cu o dispersie foarte mare intr-o zona de munte greu accesibila repartizata in 8 localități: Voineasa la 40 km. Malaia la 25 km. Perisani la 30 km. Boisoara la 42 km. Caineni la 30 km. Racovita la 22 km. Brezoi Titesti la 25 km.	• Numar redus de abonamente internet; numar redus de calculatoare, mai ales in mediul rural. • Lipsa unei strategii/ politici de dezvoltare economica locala: - Lipsa infrastructurii de afaceri/capacitate slaba de consultanta - Slaba educatie antreprenoriala - Capacitate scazuta de atragere a investitiilor straine directe, retea de sprijinire a afacerilor slab dezvoltata • Neexploatarea resurselor naturale existente in zona (inclusiv produse de artizanat confectionate manual, produse specifice zonei montane) • Lipsa unor centre de colectare locale, sau a unui sistem care sa permita micilor producatori sa-si distribuie produsele • Managementului necorespunzator al deseurilor industriale pe amplasamentul SC Cozia Forest SA. • Spitalul din oraș nu detine un spatiu autorizat pentru incinerarea deseurile infectate. • Rata a somajului ridicata ca urmare a inchiderii activitatilor legate de industria lemnului si extractiva (aur, argint, mica si feldspat) • Lipsa unor programe adecvate de integrare a minoritatii Romilor (rudari);
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Politica europeana in domeniul politicii de coeziune si existenta fondurile nerambursabile acordate de UE pentru protectia mediului in perioada 2014-2020; • Finantari oferite de Banca Europeana pentru Investitii si Banca Europeana	• Criza economico financiara • Blocajul functional al accesarii fondurilor europene

pentru Reconstructie si Dezvoltare

Banca Europeana pentru Reconstructie si Dezvoltare finanteaza prioritar creșterea comercializării, concurenței și implicării sectorului privat în infrastructură si dezvoltarea unor politici și investiții energetice durabile si Facilității de Investiții pentru Agrobusiness Durabil

- Valorificare patrimoniul local prin inscrierea in lista patrimoniului cultural imaterial al umanității UNESCO
- Existenta unui sistem de sustinere a unei economii durabile locale: certificate verzi pentru producatori energie din resurse regenerabile si certificate negre pentru suprafetele forestiere atestate.
- Tendintele de crestere in domeniul turismului: eco-turism si agroturism
- Noile forme institutionale de administrare a fondurilor europene ITI, CLLD-Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității
- Tendinta de crestere a consumului pentru produse ecologice precum: fructe de padure, a ciuperci, vanat si a peste
- Avand in vedere tendinta de consum: posibilitatea de a realiza produse ecologice
- Disponibilitatea fortei de munca pentru recalificare si dezvoltarea abilitatilor;
- Finantari in domeniul calificarii fortei de munca in domeniul serviciilor din turism conform obiectivelor propuse de orientare spre turism a activitatii economice a orașului
- Existenta stimulentei pentru crearea de noi locuri de munca
- Existenta reglementarilor in domeniul ajutorului de stat pentru comunitatea locala
- Obiectivul administratiei publice locale de specializare a orașului pe prestarea de activitati turistice sustinut de noua strategie in domeniul turismului va oferi oportunitatea crearii de noi locuri de munca in domeniul serviciilor

- Disparitati in mediul rural

In prezent sunt multi torenti neamenajati, care traverseaza zone de locuinte propuse – Lotizare Fabricii, punandu-le in pericol, in perioadele ploioase, deoarece nu au asigurata sectiunea de scurgere necesara si descarcarea lor in aval este obturata.

- Procedurile dificile de obtinere a avizelor catre societatile comerciale avand in vedere proximitatea orașului de arii naturale protejate
- Dezechilibre in clasele de varsta ale padurilor datorate exploatarilor necontrolate
- Efectul politicilor de privatizare si restructurare impuse de finantatorii institutionali ai Romaniei
- Migratia masiva a tineretului datorita lipsei locurilor de munca;

SWOT TURISM BREZOI

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Prin oraș trece unul dintre cele mai importante culoare pan-europene de circulație: Culoar IV (orașul Brezoi este traversat de drumul european E 81 Rm.Valcea – Sibiu și drumul național DN 7A) Poziționarea geografică optimă în raport cu rețelele de transport: • Zona are importanță și tradiție istorică în domeniul tranzitului de marfuri, făcând legătura dintre Transilvania și sudul României • În zona există Parcul Național Cozia cu suprafața de 17000 ha și două rezervații naturale ocrotite de lege (475 ha în Drăganesti și 230 ha în Calinesti). Parcul este o rezervație mixtă de interes geologic, peisagistic, floristic, faunistic, forestier și geomorfologic Pe suprafața administrativă a orașului Bufta sunt cuprinse zone din ariile protejate Natura 2000: RO-SCI-0046 Cozia RO-SCI-0085 Frumoasa RO-SPA-0025 Cozia-Buila-Vanturarita, RO-SPA-0043 Frumoasa • Orașul Brezoi dispune de 10 unități de cazare, cu un număr de 259 locuri de cazare dintre care menționăm existența satului de vacanță Frății Jderi cu locuri de cazare și restaurant. Organizează activități în aer liber, tabere educative pentru copii și adolescenți – turism recreativ și de aventură. • Patrimoniul imaterial deosebit: o importanță moștenire culturală și istorică: zona străbătută cândva de faimoșii lotri, care au dat nume munților și râului Lotru, trăiesc oameni străvechi, strămileniari, care respectă portul străbun al dacilor, legende, folclorul strămoșilor, azi, celebre • Existența unor meserii locale ce pot fi valorificate: în satul Valea lui Stan (la 3 km de Brezoi), localnicii confecționează interesante cosuri din scoarta de copac, care se vând fie la târg, duminică • Întreprinderile mici și mijlocii activează ca și creatori de locuri de muncă • Rezerve importante de lemn (mari suprafețe împădurite)	• Lipsa infrastructurii de bază (apa, gaze, canalizare, etc) în zona rurală împiedică dezvoltarea industrială în afara orașului • Insuficiența infrastructurii de cultură, sport, agrement reduce calitatea vieții • Sistemul bancar slab dezvoltat ceea ce nu ajută la dezvoltarea IMM-urilor • Abilități slabe de marketing, antreprenoriale și manageriale • Număr redus de evenimente culturale și turistice care să creeze animare teritorială • Lipsa unei strategii de promovare a produselor zonele rurale (inclusiv produse de artizanat confecționate manual, produse specifice zonei montane) • Lipsa unui sistem integrat de monitorizare a factorilor poluanți care să evalueze gradul ridicat de poluare atmosferică.

- Resurse turistice diversificate: arii protejate, parcuri naturale, munti, zone rurale nepoluate, fond cinegetic si piscicol, peisaje deosebite
- Existenta si proximitatea fata de Complexului Salmonicol de la Bradisor-Malaia. Se creste in special pastrav (cea mai mare pastravarie din tara) dar si lostrite fiind singurul din tara unde se mai cresc.
- Oraşul este inconjurat de paduri si vai în care sunt raspândite sate sau locuinte sezoniere - asa numitele « odai » care pastreaza înca izul arhaic al vietii taranilor din zona montana si submontana -
- Gastronomie bazata pe produse naturale locale
- Mediul nepoluat (Valea Lotrului este una din cele mai puțin poluate zone din țară - declarată ca zona cu poluare de nivel 0)
- Apropierea de partia de schi din Perisani (22,9 km) care are o lungime de 800 m, o latime de 60 m si o inclinatie de cca. 30-40 grade.
- Barajul si lacul de acumulare Gura Lotrului, existenta lacurilor de acumulare Malaia si Bradisor pe cursul raului Lotru ca puncte de belvedere
- Existenta GAL “Castra Traiana” din care face parte si oraşul Brezoi cu strategie de dezvoltare pe regiunea cuprinsa in GAL
- Existenta disciplinelor pe probleme legate de mediu, in sistemul de invatamant
- Numeroase atractii turistice:
 - Cascada Lotrisor,
 - arbori secolari:
 - Gorun pe Doabra-Vartop, Pleasa-Oii Pietroasa
 - Fag secular: Valea lui Stan, Valea vasilatului, Varful Proienilor
 - Molizi si tei secolari: punctul Streaia, pe Muntele Foarfeca, pe drumul Postei pe plaiul ce ducea spre Calimanesti
 - In Valea Calinestilor si Doabra cele mai sudice localitati din Romania cu floare de colt la o altitudine de 500m
 - Pe Valea Glodului se afla multe stanci cu goluri despre care se spune ca ar fi fost

locul ascunzătorii comorii Oncestilor din Brezoi

Vestigiile arheologice de pe Valea lui Stan (Podul Paciului)

- Zona văii Doabrei ce prezintă un interes științific geologic și geomorfologic cum ar fi: Colții Doabrei, “pilele”- martorii de eroziune, zona “ Podul lui Tudoran”, grote denumite de populație “Peștera Lăutarului”, “ Peștera Zimbrului”, “Peștera apei”
- Monumentul istoric Brezoi (Monumentul eroilor de la Olt – 1916). Piatra de temelie a fost așezată în anul 1922. A fost destinat „Eroilor de la Olt”, celor 153 de eroi ai neamului căzuți în primul război mondial, eroi brezoieni, călineșteni, voineșari, mălăieni.
- Cimitirul eroilor din satul Călinești. Amenajarea lui a început în primăvara anului 1921 de către Asociația „Cultul eroilor” din Germania în colaborare cu Asociația militară din România. Aici sunt adăpostite osemintele ostașilor români și germani morți pe front în sectorul Văii Oltului, în octombrie 1916.
- Biserica Veche din Călinești, datând din 1715.
- Biserica Ortodoxă din Călinești Cu Hramul „Sf. Gheorghe”, zidită între anii 1893-1903
- Biserica veche din Proieni, datând din 1583, are o valoare istorică sau documentară: cărți de cult bisericesc ediție între 1743-1862, numeroase icoane, (din care 8 sunt din anul 1794).
- Biserica Ortodoxă Cu Hramul „Cuvioasa Paraschiva” din Călinești(1735)
- Biserica Ortodoxă din Satul Drăgănești Cu Hramul „Sfinții Voievozi” este zidită și pictată între anii 1937-1945.
- Biserica Ortodoxă din Satul Văratica a fost construită în anul 1907 de către CFR la circa 100 m de cea veche.
- Biserica Ortodoxă din Brezoi cu Hramul „Intrarea În Biserică A Maicii Domnului” a fost construită între anii 1888-1896. Există și biserica veche ce datează din anul 1783.
- Biserica Ortodoxă Din Brezoi cu Hramul „Sfântul Gheorghe” a fost construită între anii 1941-1942.

- Biserica Romano-Catolică din Brezoi Cu Hramul „Sf. Anton De Padova” a fost construită în anul 1935. - Raurile Olt si Lotru reprezinta o sursa importanta de pescuit, iar întreaga zona ofera conditii pentru vanatoare. - In perioada de primavara se mancau piciorute de broscuta (obicei introdus de locuitorii italieni) - Pe Valea Glodului se afla multe stanci cu goluri despre care se spune ca ar fi fost locul ascunzatorii comorii Oncestilor din Brezoi - Valorificarea traditiei de exploatare miniera a aurului in Valea lui Stan - eventual construirea unui muzeu - Vestigiile arheologice de pe Valea lui Stan (Podul Paciului) nr. crt. 207, cod LMI 2004 VL –I-s-B-09589 - situat în extravilan , pe DN 7A , pe platou și în vatra satului ; - Așezare din epoca romană, nr. crt. 208, cod LMI 2004 VL-I-s-B-9589.01 situată în sat Valea lui Stan, în extravilan, pe DN 7A , pe platou și în vatra satului; - Necropolă – Hallstatt , nr. crt. 209 , cod LMI 2004 VL-I-s-B-9589.02 situată în sat Valea lui Stan, în extravilan, pe DN 7A , pe platou și în vatra satului; - Așezare din epoca bronzului, nr. crt. 210, cod LMI 2004 VL-I-s-B-9589.03 situată în satul Valea lui Stan, în extravilan, pe DN 7A, pe platou și în vatra satului; • Gara Lotru monument de arhitectura. Lista 1955 Lista 1991 - 1992: 3980077; Lista 2004: VL-II-m-B-09683. Localizare: orașul Brezoi. Dată: 1898-1901. Categorie valorică B • Locuințele Societății "Carpatina" ansamblu urban Lista 1991 - 1992: 39B0076; Lista 2004: VL-II-m-B-09684. Localizare: orașul Brezoi, str. Eroilor, nr. 147, 148, 150,151, 153. Dată: sfârșitul secolului al XIX-lea, începutul secolului al XX-lea.	
---	--

Categorie valorica B - Pod de cale ferata monument tehnic realizat la atelierele Daydé & Pille din Paris Lista 1991 - 1992: 39B0277; Lista 2004: VL-II-m-B-09886. Localizare: Orașul Brezoi, sat aparținător Proieni. Datare: 1899. Categorie valorica B. - Monumentul Eroilor Din Primul Razboi Mondial monument comemorativ închinat eroilor care au cazut la datorie in Primul Război Mondial Lista 1991 - 1992: 39D0022; Lista 2004: VL-III-m-B-09992. Localizare: Orașul Brezoi, în fața Primăriei. Datare: 1924. Categorie valorica B.	
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Orașul Brezoi dispune de un potențial turistic în domeniul "aventură montană" (alpinism și speologie) și turism rural, beneficiind de biodiversitate. - Politica europeana in domeniul politicii de coeziune si existenta fondurile nerambursabile acordate de UE pentru protectia mediului in perioada 2014-2020; - Finantari oferite de Banca Europeana pentru Investitii si Banca Europeana pentru Reconstructie si Dezvoltare. <i>Banca Europeana pentru Reconstructie si Dezvoltare finanteaza prioritar creșterea comercializării, concurenței și implicării sectorului privat în infrastructură si dezvoltarea unor politici și investiții energetice durabile si Facilități de Investiții pentru Agrobusiness Durabil</i> - Existenta programelor de valorificare a patrimoniul local prin inscrierea in lista patrimoniului cultural imaterial al umanității UNESCO	- In ceea ce priveste densitatea populatiei, Orașul Brezoi se afla sub media pe tara si are sate apartinatoare mici. Aceasta contribuie la izolare si sub-dezvoltare. De aici rezulta necesitatea de investitii substantial mai mari în infrastructura pe cap de locuitor pentru a atinge acelasi nivel al serviciilor ca în zonele cu o densitate mai mare a populatiei. - Orașul Brezoi are un grad redus la societatea informatională datorita posibilitatii reduse de procurare a computerelor, accesului scazut la internet etc. - Cresterea disparitatilor intre zonele orașului - Afectarea raului Olt de catre factori poluanti din

- Finanțări în domeniul calificării forței de muncă în domeniul serviciilor din turism conform obiectivelor propuse de orientare spre turism a activității economice a orașului
- Perspective pentru dezvoltarea turismului didactic
- Creșterea interesului față de protecția mediului
- Tendința de creștere a consumului pentru produse ecologice precum: fructe de pădure, a ciuperci, vânat și a peste
- Având în vedere tendința de consum: posibilitatea de a realiza produse ecologice
- Posibilitatea exploatarea ariilor protejate ca resursă turistică, în același timp protejând mediul; reglementările în domeniul clasării și vizitării ariilor naturale protejate care favorizează turismul ecologic
- Asocierea între proprietarii de animale și terenuri cu vegetație forestieră pentru a împărtăși costurile de producție și a crește profitabilitatea
- Posibilitatea de a realiza produse ecologice și crearea unui brand local
- Existența în zonă a Parcului Național Cozia și a rezervațiilor naturale creează un peisaj deosebit, care trebuie păstrat și îmbunătățit
- Tradițiile folclorice și gastronomice sunt favorabile turismului (având în vedere tendințele de creștere a agroturismului)
- Ar putea fi restabilită tradiția pentru Balciul de Rusalii ce s-a organizat până în 1946-1947 pe locul Bombii și Feregan. Târgul ținea 3 zile: sâmbătă, duminică și luni. Veneau negustori de pe Valea Lotrului și era balci cu mici, pastrăma și friptura.

alte regiuni

- Prioritățile privind mediul în conflict cu interesele sectorului industrial
- Degradarea continuă a ariilor protejate datorită exploatarea neratională a resurselor și turismului neecologic
- Afectarea peisajului urban din zona centrală ca urmare a construirii haotice
- Existența unor locuințe insalubre în cartierele marginale generând un impact vizual negativ
- Existența unor clădiri de locuit în stare de degradare, afectând peisajul urban
- Lipsa spațiilor publice plantate cu rol peisagistic într-o serie de perimetre urbane, inclusiv în relație cu plantațiile din extravilan

Concluzii:

Existența culoarului Pan-European IV care strabate orașul.

Pronunțat potențial turistic datorat prezentei în arealul său administrativ a numeroase arii naturale protejate, parcuri naturale (Pracul Național Cozia), munți, zone rurale nepoluate și păstrătoare de tradiții și obiceiuri, posibilități de desfășurare a activităților de pescuit și de vânătoare, zone pitorești, atracții culturale, situri miniere tradiționale de aur argint, mică și feldspat ne-exploatate în prezent.

Patrimoniu imaterial deosebit: tradiții, legende, târguri, obiceiuri, meșteșuguri.

Tip specific de proprietate colectivă a terenurilor: obște.

Râurile Olt și Lotru, cu afluenții și lacul de acumulare reprezintă resurse naturale deosebite care au creat identitatea locului și specificul locului (loc de trecere a munților, exploatarea resurselor oferite de apă). Zonele rurale nepoluate - suportul producției de produse agro-alimentare locale.

Teritoriul administrativ al orașului deține suprafețe întinse de terenuri naturale (21539,06 ha din 22573,0 ha, adică 95,42%) cu vegetație forestieră, fânețe și pășuni.

Orașul dispune de o mică suprafață cu destinație agricolă.

Declin economic reflectat și în tendința de migrare a populației locale.

Lipsa infrastructurii adecvate pentru valorificarea produselor locale.

Echipare edilitară deficitară.

B.4. POZITIONARE STRATEGICA: SPRE UN POL DE COMPETIVITATE

Termenul generic aplicabil „drepturile de emisie” și „certIFICATE de reducere a emisiilor în afara granitelor” este de „Cote de emisie”. Există diferite tipuri de cote de emisie în funcție de originea lor și de proprietățile acestora (atingerea obiectivelor de limitare schimb sau report pentru perioada de angajament următoare). O cota de emisie corespunde întotdeauna unei tone echivalente de CO₂. Există două piețe:

1. **Piața circuite obligatorii** (compliance market) care este destinată respectului angajamentelor internaționale de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră. Aceasta piață cuprinde „drepturi de emisie” și „certIFICATE de reducere a emisiilor în afara granitelor”.

„Drepturile de emisie”:

AAU- Assignent amount units: Sunt drepturile de emisie primite de fiecare stat în virtutea Protocolului de la Kyoto pentru o perioadă de angajament.

RMU- Removal units – desemnează drepturile de emisie generate ca urmare a unei creșteri a performanțelor naționale de reducere a emisiilor de carbon în plus de AAU.

EUA – EU Allowances - desemnează drepturile de emisie atribuite companiilor/intreprinderilor participante la sistemul european de schimb de drepturi de emisie.

Sisteme naționale de promovare a eficienței energetice (titluri de eficiență energetică).

Titlurile de Eficiență Energetică - TEE

- Sunt emise de GME în favoarea distribuitorilor, a societăților conduse de acești distribuitori, a societăților operatoare în sectorul serviciilor energetice (ESCO) pentru a atesta reducerea de consumuri făcută prin intervenții și proiecte de creștere a eficienței energetice.
 - Piața TEE permite:
 - Cumpărarea de titluri de către distribuitorii care, prin intermediul proiectelor lor, obțin reduceri inferioare obiectivului lor anual și de aceea trebuie să dobândească pe piață titlurile lipsă pentru a-și respecta obligațiile;
 - vânzarea de titluri de către distribuitorii care fac reduceri mai mari decât obiectivul anual și care pot realiza profituri vânzând pe piață titlurile în exces;
- Vânzarea de titluri obținute din proiecte autonome de către ESCO care, netrebuind să respecte nicio obligație, au posibilitatea de a obține profit pe piață.

„Certificate de reducere a emisiilor în afara granitelor”

ERU – Emission reduction units- desemnează certificate ce rezultă prin realizarea dintre două țări industrializate de proiecte MOC (Mecanism de Implementare Mixt)-JI (Joint implementation) în conformitate cu articolul 6 din protocolul de la Kyoto.

CE- Certified emission reduction – care desemnează exclusiv certificatele rezultate din proiecte MDP (Mecanism de Dezvoltare Nepoluant)- Clean Development Mechanism – CDM în conformitate cu articolul 12 al protocolului de la Kyoto.

tCER- Temporary CER- este un certificat de reducere a emisiilor obținut în cadrul unui proiect MDP (Mecanism de Dezvoltare Nepoluant) de împadurire sau reîmpadurire. Certificatele tCER au scadența sfârșitul perioadei de angajament următoare emiterii și pot fi reinnoite dacă absorbția de CO₂ a pădurii poate fi certificată după proceduri specifice.

lCER – long term CER- este un certificat de reducere a emisiilor obținute în cadrul unui proiect MDP (Mecanism de Dezvoltare Nepoluant) de împadurire sau reîmpadurire. Certificatele lCER au ca dată de expirare durata proiectului și nu pot fi reinnoite. Ele pot fi înlocuite prin alte certificate dacă proba absorbției de CO₂ nu poate fi adusă la fiecare 5 ani.

2. **Piața circuite voluntare** (Voluntary/Verified Emission Reduction – VER) provine din piața de carbon voluntară și răspunde standardelor dezvoltate de instituții private.

Aceste unități, ca de exemplu: certificate „Gold Standard Voluntary Emission Reduction” (VER) ale fundației Gold Standard, certificatele „Verified Carbon Units” (VCU) ale lui „Verified Carbon Standard” sau certificate „Plan Vivo Certificates” ale fundației „Plan Vivo”. Certificatele de pe piața voluntară nu pot fi utilizate de state în cadrul angajamentelor acestora de reducere a emisiilor conform protocolului de la Kyoto.

Pentru certificarea VER trebuie parcurse următoarele etape (exemplu în sistemul My Climate):

Etapa 1. Ideea de proiect- este fixată într-un document „Project Idea Note” (PIN)

Etapa 2. Document de definire a proiectului- „Project Design Document” (PDD). Sunt furnizate informații care privesc volumul de reducere a emisiilor așteptate pentru o perioadă de 7-10 ani și metodele de monitorizare a rezultatelor pe durata proiectului.

Etapa 3. Validarea de către o instituție independentă – Designated Operational Entity (DOE).

Etapa 4. Monitorizarea – realizarea de rapoarte de activitate pentru validarea previziunilor din PDD.

Etapa 5. Verificarea – Pentru validarea PDD este realizată o verificare privind corectitudinea raportului de monitorizare.

Etapa 6. Inregistrarea VER- Dupa verificarea raportului de monitorizare sunt inregistrate in registrul „My Climate VER” reducerile de CO2 in tone. Aceste VER Gold Standard sunt inregistrate in conturile Gold Standard.

Pentru certificarea CER trebuie parcurse urmatoarele etape:

Etapa 1. Ideea de proiect- este fixata intr-un document „Project Idea Note” (PIN)

Etapa 2. Document de definire a proiectului- „Project Design Document” (PDD) si acord al tarii de primire. Sunt furnizate informatii care privesc volumul de reducere a emisiilor asteptate pentru o perioada de 7-10 ani si metodele de monitorizare a rezultatelor pe durata proiectului.

Etapa 3. Validarea de catre o institutie independenta – Designated Operational Entity (DOE).Pe perioada de validare PDD-ul este publicat pe o perioada de 30 de zile pe site-ul web: UNFCCC pentru dezbateri.

Etapa 4. Inregistrarea- dupa validare promotorul proiectului depune o cerere de inregistrare a proiectului. Inregistrarea este decisa de CDM Executive Board in calitate de organ executiv al Natiunilor Unite in materie de Clean Development Mechanism.

Etapa 5. Monitorizarea – realizarea de rapoarte de activitate pentru validarea previziunilor din PDD.

Etapa 6. Verificarea – Pentru validarea PDD este realizata o verificare privind corectitudinea raportului de monitorizare.

Etapa 7. Emiterea si transmiterea CER. Dupa raportul de monitorizare conform CDM Executive Board autorizeaza emiterea si transmiterea CER. Din acest moment Cer devin certificate negociabile pe diferite sisteme de tranzactionare a emisiilor. Transmiterea se face sub forma numerica in conturile vanzatorilor si/sau cumparatorilor.

Carbon offset:

- Reprezintă acel mecanism prin care o instalație ce nu reușește să reducă emisiile de gaz seră la sursă, poate dobândi de la un terț o cantitate de credite de carbon echivalente emisiilor care trebuie reduse conform angajamente.
- Principiul fundamental al carbon offsetting este că o certă cantitate de anhidridă carbonică produsă poate fi compensată de o cantitate echivalentă de anhidridă carbonică absorbită, de exemplu de o pădure.

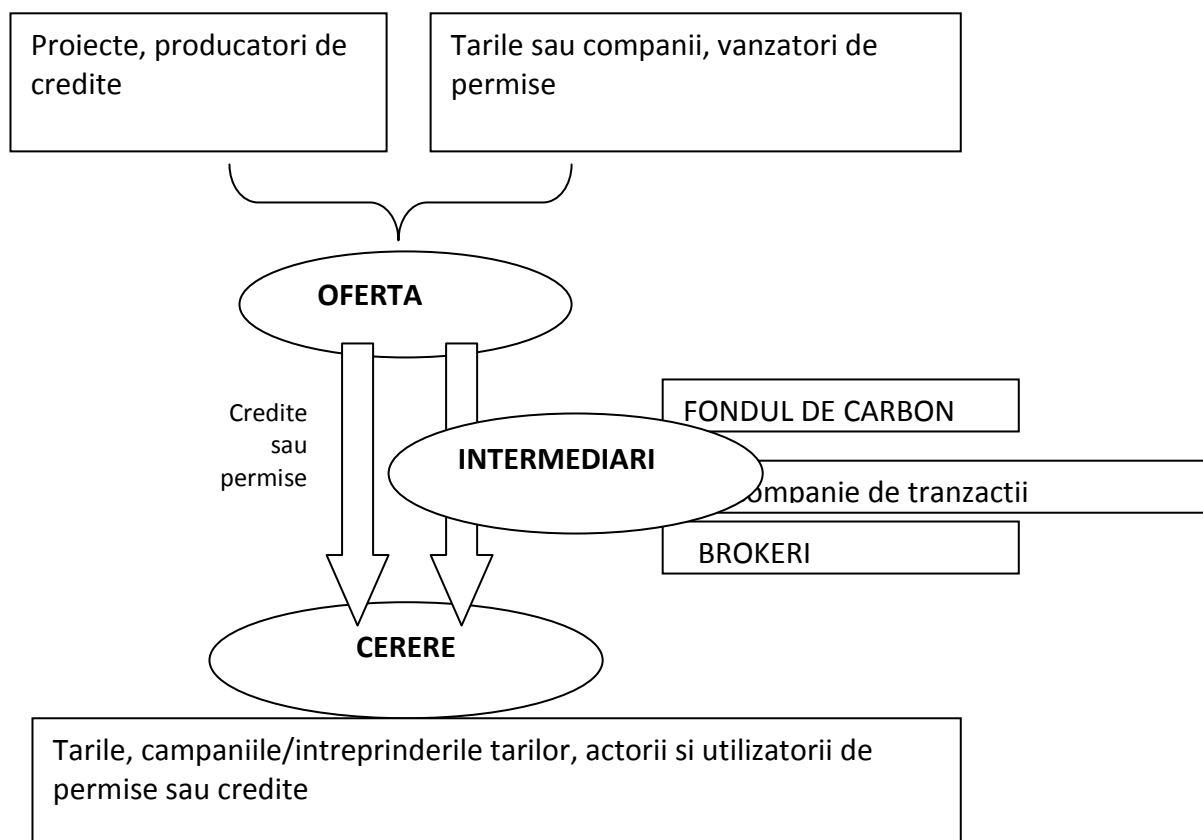

Fig.1 Actorii de pe piata de carbon

A. Reglementari europene

În decembrie 2008 UE a adoptat un ansamblu global de măsuri privind reducerea emisiilor de gaz cu efect de seră pentru consolidarea poziției sale de lider al politicilor din domeniul climat. Obiectivele pachetului „Energie- climat” este reducerea emisiilor de gaz cu efect de seră de minim 20% până în 2020 raportat la nivelul de emisii din 1990, creșterea la 20% a cotei producției de energii regenerabile din totalul de producție de energie regenerabilă a UE și reducerea consumului de energie cu 20%. Sistemul de schimb de cote de emisie (SCEQE) introdus în 2005 (directivă 2003/87/CE) constituie instrumentul politic esențial pentru realizarea obiectivelor în materie de energie-climat și se bazează pe principiul „plafonarea emisiilor și schimb”. Mai mult de 11.000 de unități de producție și instalații sunt reglementate de SCEQE. În cadrul emisiilor acoperite de SCEQE la nivelul anului 2009 România beneficia de 2.6% din totalul de la nivelul Uniunii Europene.

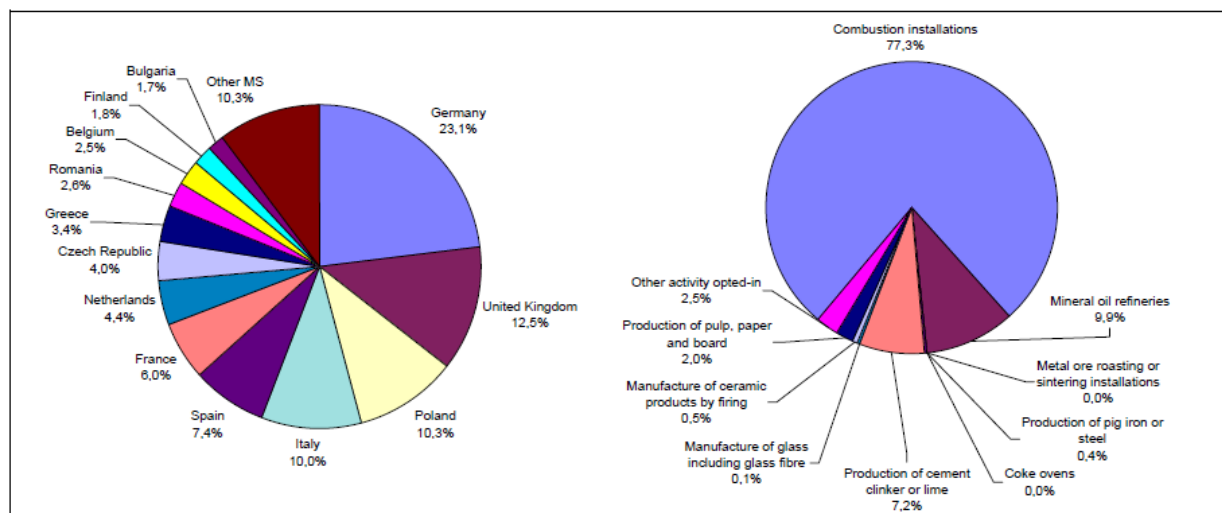

Fig. 2. Emisiile definite de SCEQE pentru statele membre UE si e sectoare pentru anul 2009

Pentru acest sistem au fost definite 4 faze (faza pilot 2005-2008, faza a II-a 2008-2012 in scopul crearii pietei de schimb, faza a III-a 2013-2020- faza de ajunstar conform obiectivelor 20-20-20 , faza a IV-a 2020-2050- bazata pe adoptarea factorilor de reducere conform art. 9 al directivei).

Pentru fazele III si IV au fost fixate ca factori de reducere nivelul de 1.74%/an (directiva 2009/29/CE).

In vederea protectiei mediului in cadrul acestui mecanism sunt integrate proiectele MDP si MOC care produc certificate CER, tCER, lCER, ERU suplimentare fata de cotele interstatuale.

Modul lor de definire si functionare este redat in figurile alaturate.

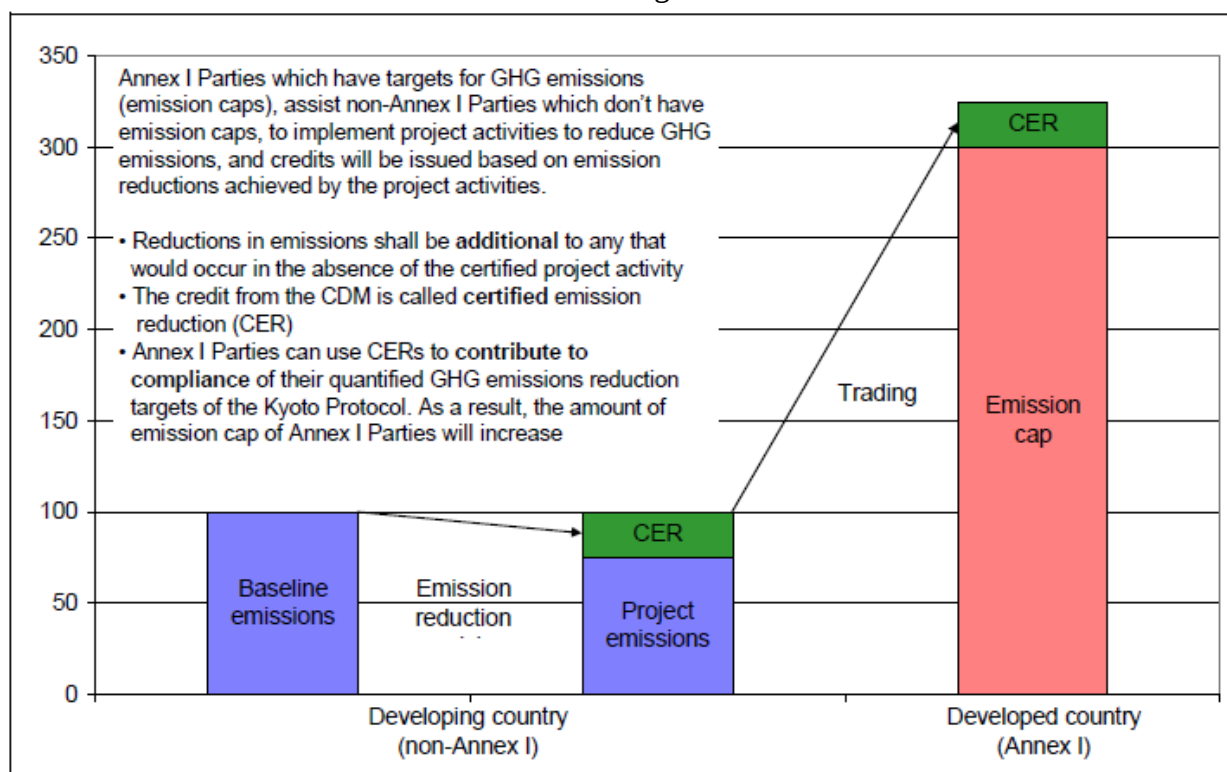

Fig. 3 Functionarea MDP

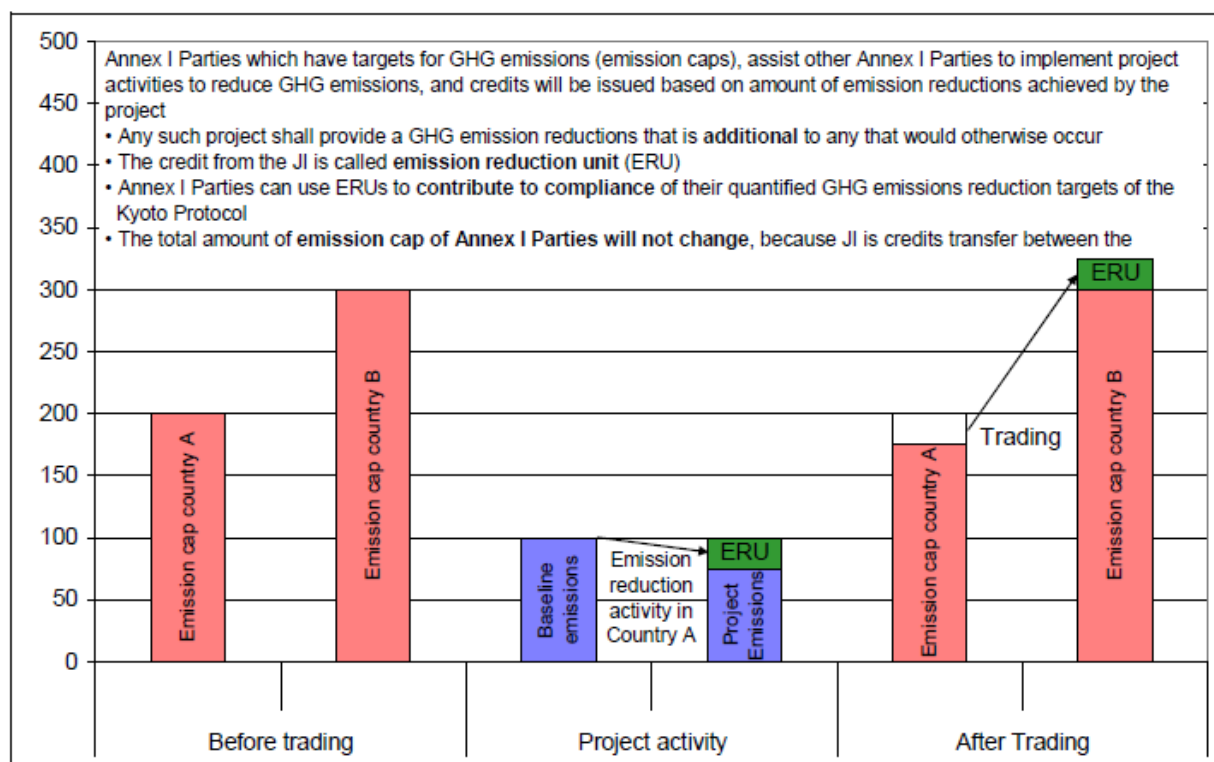

fig 4. Functionarea MOC

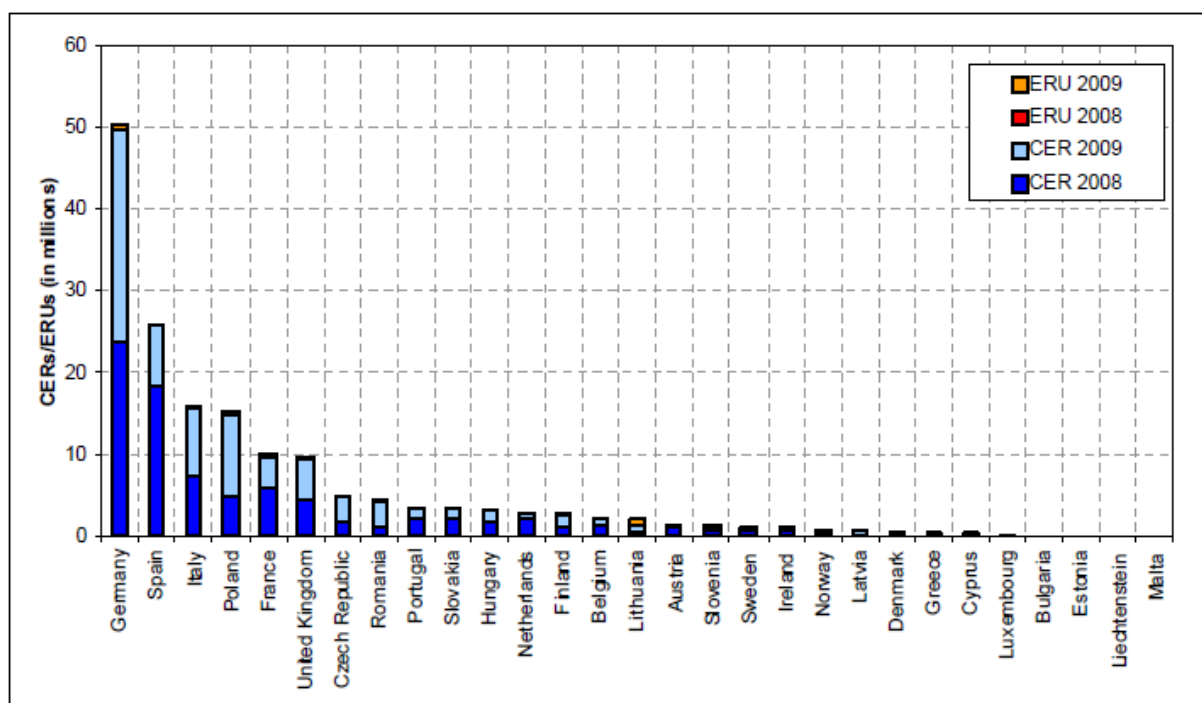
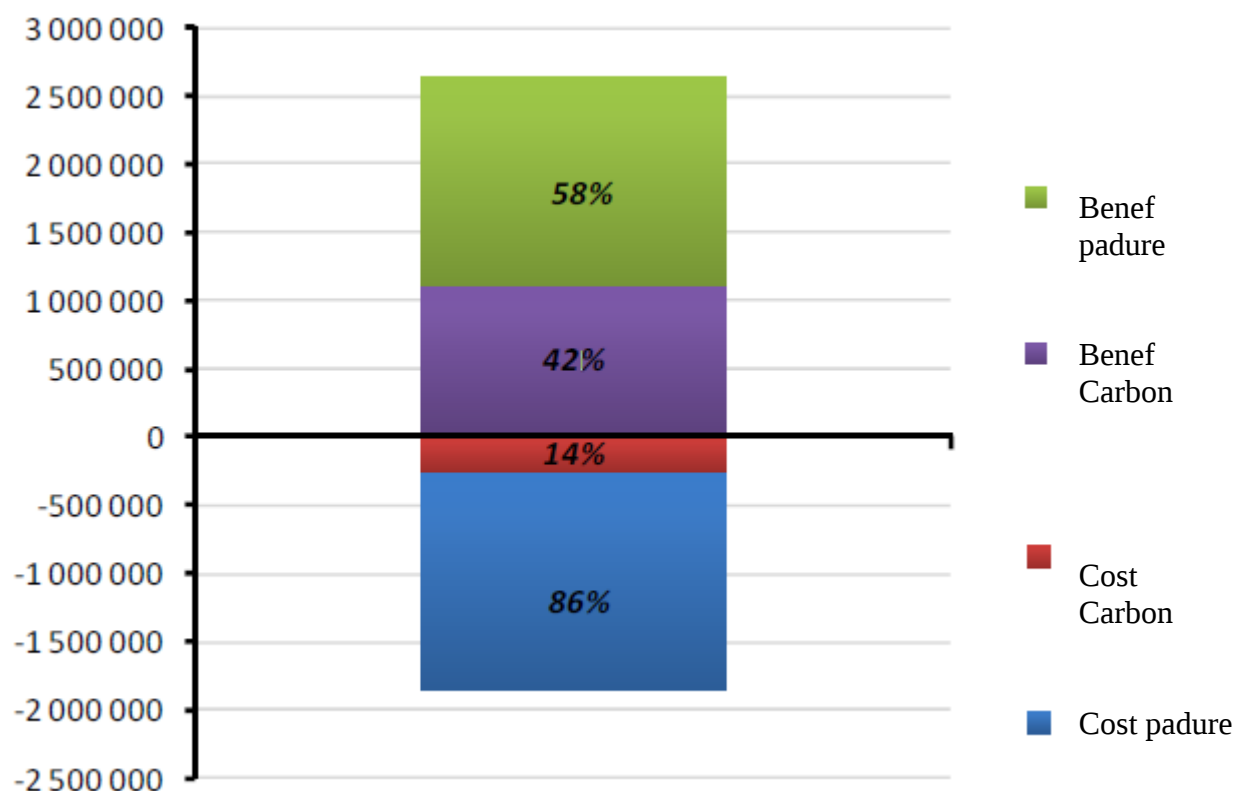

Fig.5 Utilizarea creditelor MDP si MOC pentru indeplinirea obligatiilor ce revin conform SCEQE, 2008 si 2009

Regulile de atribuire legate de utilizarea terenurilor, schimbarea destinației lor și păduri (UTCf) sunt stabilite de articole 3.3 și 3.4 din protocolul de la Kyoto: art. 3.3 se aplică împăduririlor, reimpăduririlor și desăduririlor, iar art. 3.4 se referă la terenurile ocupate de păduri din 1990 până în prezent.

Art. 3.4 din protocolul de la Kyoto permite țărilor semnatare într-un mod opțional, să includă în inventarul lor național emisiile și absorbția de carbon legate de administrarea pădurilor. În practică este vorba de schimbările stocului de carbon ale terenurilor cu destinație forestieră din 1990 până în prezent.

Calculul eficienței investițiilor în păduri inclusiv utilizarea certificatelor este detaliat mai jos.

VAN= -48.102 Euro
Fara carbon

VAN= 804.698 Euro
cu carbon

Fig. 6 Distribuția costurilor și a beneficiilor reduse la 40 de ani (euro) pentru un proiect de 1000 ha, la un pret initial de 4.44 €/VCU, în creștere cu 5% / an ($i = 4\%$)

Ani	Rasinoase tCO ₂ e/ha	Foioase tCO ₂ e/ha
0-20	32.4	14,7
20-40	206.4	145.2
40-60	345.0	246.8
60-80	404.4	328.2

80-100	435.6	385.7
100-120	447.3	381.0
120-140	425.7	403.7

Fig.7 Capacitatea medie de captare a CO₂ în funcție de tipul de combustibil pentru pădurile din zona europeana temperata

Evolutia pietei si a cotationilor este prezentata mai jos in figurile 8 si 9.

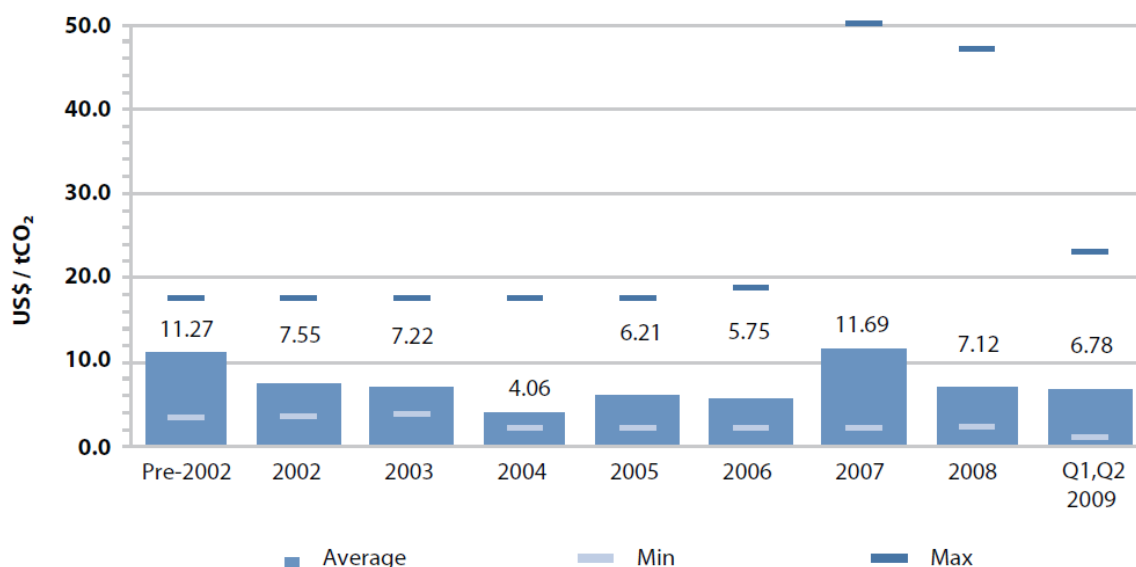

Fig.8 Cotatii si volum pe piata de carbon

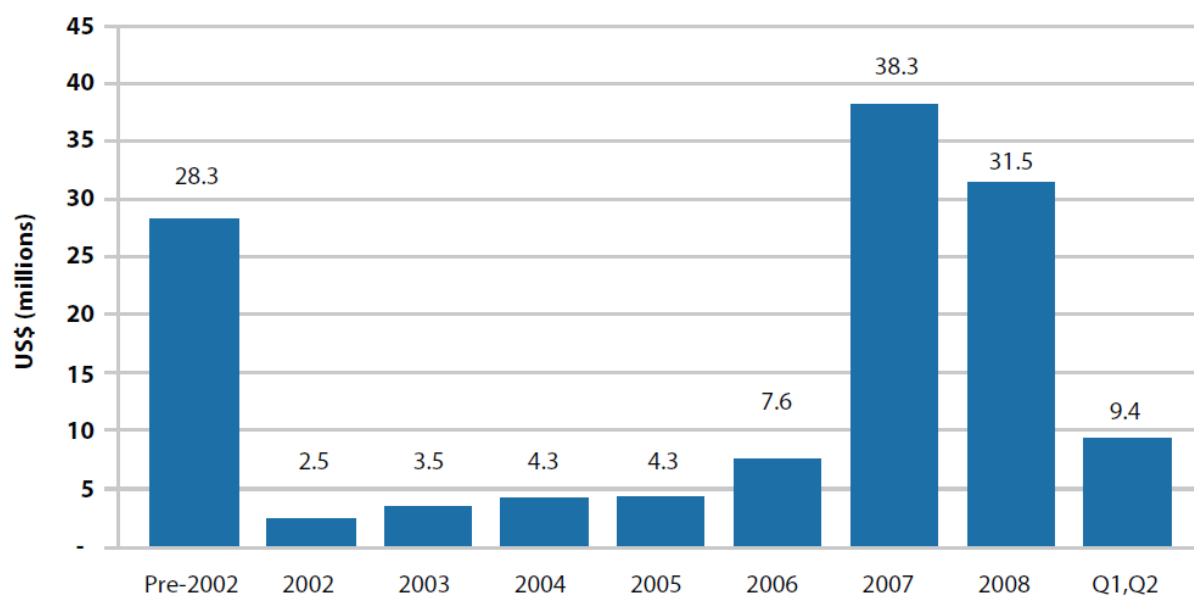

Fig. 9 Fluctuatiile volumului de credite de carbon tranzactionate

C. VIZIUNE, MISIUNE/VALORI, OBIECTIVE, CONCEPT STRATEGIC: Tinta - Brezoi, statiune turistica

Cadru general

Conform Legii 215/2001, Administratia publica in unitatile administrativ-teritoriale se organizeaza si functioneaza in temeiul principiilor autonomiei locale, descentralizarii serviciilor publice, eligibilitatii autoritatilor administratiei publice locale, legalitatii si al consultarii cetatenilor in solutionarea problemelor locale de interes deosebit. Prin autonomie locala se intelege dreptul si capacitatea efectiva a autoritatilor administratiei publice locale de a solutiona si de a gestiona, in numele si in interesul colectivitatilor locale pe care le reprezinta, treburile publice, in conditiile legii.

Elaborarea unui plan strategic de dezvoltare rezida in necesitatea asigurarii unei evolutii coerente, unitare a ansamblului economiei, utilizarii responsabile a resurselor naturale, materiale si umane in corelatie cu nevoile societatii dar si adaptarii la evolutiile si contextul economiei nationale si regionale dinamice, competitive si inovative.

Planificarea strategica poate fi definita drept un proces/instrument de management care permite unei organizatii sa se concentreze asupra unei alinieri eficiente a **resurselor** sale cu **misiunea si viziunea** sa. Strategia este, prin urmare, o perspectiva, o pozitie, un plan, un model. Strategia este o punte intre politica, pe de o parte, si tactica – sau actiunile concrete, pe de alta parte. Planificarea strategica este o activitate de management, de organizare si de decizie. **Strategia** inseamna directia si obiectivul pe termen lung al organizatiei, care are menirea de a asigura avantaje competitive organizatiei, configurand resursele pe care conteaza, intr-un mediu extrem de versatil spre a realiza obiectivul pentru care organizatia a fost creata potrivit asteptarilor. Strategiile sunt baza elaborarii politicilor organizationale. Strategia inseamna o decizie (sau succesiuni de decizii) luata pe baza unei evaluari anterioare a situatiei actuale a unei organizatii pentru a indeplini obiectivele stabilite de managementului organizatiei, utilizand mijloacele pe care organizatia le are la dispozitie. In acest context, este clar ca pre-conditia necesara pentru formularea unei strategii este intelegerea clara si larga a rezultatelor ce trebuie obtinute. Componentele Strategiei deriva din modul cum aceasta este definita.

Viziunea reprezinta aspiratia organizatiei catre viitor pe termen lungde peste 5 ani si este exprimata concis si usor de inteles de catre personal si public, intr-o scurta propozitie care nu este necesar sa contina elemente cuantificabile. Viziunea trebuie sa asigure unitatea organizatiei prin alegerea unui obiectiv Comun. Stabilirea viziunii este responsabilitatea leadership-ului organizatiei, a top managementului. Aceasta se face printr-o declaratie de angajament.

Misiunea exprima motivul principal, scopul pentru care organizatia exista si pentru care a fost creata,

Obiectivul global il reprezinta realizarea viziunii.

Valorile declarate care reprezinta ale principiilor in numele carora organizatia stabileste obiectivele principale prin care isi realizeaza viziunea si misiunea.

Obiective principale, specifice realizeaza descrierea efectelor unor interventii ale unui plan, proiect, program, intr-un mod cuantificabil. Obiectivele reprezinta prima componenta operationala a strategiei si se bazeaza pe misiunea organizatiei, stabilita pe baza analizei interne si extern a organizatiei precum si a mediului in care aceasta exista si isi desfasoara activitatea.

Formularea strategiei - acea alegere prin care in baza valorilor sunt stabilite obiectivele principale care conduc la realizarea viziunii si misiunii.

Plan de actiune - suma actiunilor prin care sunt realizate obiectivele principale din strategie.

Plan de finantare - o cuantificare etapizata a resurselor pentru realizarea planului de actiune.

Strategie de implementare - actiuni practice, inclusiv parteneriate, ce au ca scop realizarea planului de actiune prin utilizarea resursele alocate in planul de finantare.

Monitorizare si Evaluaere - actiuni de supraveghere a realizarii strategiei si diagnoza avand drept scop adaptarea si ajustarea periodica.

In conditiile in care cererea pentru inovatie, calitate, produse si servicii individualizate este in continua crestere (crestere accentuata de schimbarile tehnologice rapide care afecteaza atat producatorii, cat si consumatorii), aparitia de noi piete si competitori ,trebuie sa raspunda cerintelor de adaptare a sistemelor economice, sociale si institutionale la dinamica economiei regionale in scopul de a promova factorii catalizatori ai schimbarii economice si sociale in cadrul strategiilor de dezvoltare locala pentru sustinerea cresterii economice.

Dezvoltarea si modernizarea localitatilor - esenta a strategiei locale - se regaseste intre obiectivele generale ale dezvoltarii economico-sociale si indirect in cadrul politicii de amenajare a teritoriului si dezvoltare regionala, fiind necesara raportarea permanenta a strategiei locale la aceste obiective asigurandu-se astfel cea mai eficienta alocare a resurselor.

In ceea ce priveste dimensiunea spatiala a strategiei de dezvoltare economico-sociala, obiectivul strategic general ar trebui axat pe afirmarea identitatii in contextul amplificarii procesului de globalizare prin dezvoltarea echilibrata si policentrica a retelei locale, asigurarea accesului la infrastructura si resurse, intarirea parteneriatului intre zonele urbane si rurale precum si prin conservarea patrimoniului natural si cultural.

In contextul in care cresterea competitivitatii economice depinde atat de activitatile economice desfasurate cat si de amplasarea acestora din punct de vedere teritorial, de distributia si relatiile spatiale in care se afla acestea fata de resurse, de forta de munca aferenta, de dotarile, serviciile si pietele de desfacere, strategia locala trebuie indreptata spre valorificarea potentialului natural si cultural alcatuind astfel un sistem ierarhizat de poli/zona de dezvoltare prin realizarea unor produse si servicii competitive.

Totodata, un rol important in implementarea strategiilor il vor avea *parteneriatele cu sectorul privat* in directia diversificarii economiilor locale, a extinderii programelor de reabilitare si modernizare a infrastructurii fizice si a constituirii unor retele de cooperare cu localitatile invecinate. De asemenea, parteneriatele vor asigura dezvoltarea cailor de transport si a serviciilor publice, a managementului deșeurilor si a resurselor pentru utilitati publice (apa, gaz, energie), inclusiv protejarea si extinderea zonelor naturale si a spatiilor verzi in interiorul si in afara centrelor locale. Nu in ultimul rand, parteneriatele urban-rural vor contribui la dezvoltarea deopotriva a zonelor rurale aflate in imediata vecinatate a oraselor prin incurajarea cooperarii intre autoritatile administratiei publice locale in ceea ce priveste realizarea de investitii in infrastructura, asigurarea serviciilor de transport public, protejarea mediului natural si a celui construit.

In ceea ce priveste *conservarea patrimoniului natural si cultural*, strategia locala va urmari conservarea biodiversitatii si aplicarea unor masuri stricte de protejare a zonelor verzi aflate in interiorul sau in afara localitatilor, organizarea traficului, imbunatatirea reglementarilor privind calitatea in

constructii si a regulilor de design local pentru incurajarea utilizarii unor materiale cat mai putin poluante, conservarea si refacerea zonelor istorice, elaborarea si respectarea unor reguli bine stabilite in proiectarea si dezvoltarea zonelor rezidentiale dar si a dotarilor edilitare.

In concluzie, strategia dezvoltarii locale va avea in vedere elaborarea unor planuri in care vor fi cuprinse obiectivele si politicile de dezvoltare a infrastructurii si serviciilor publice, resursele dezvoltarii economice, perspectiva dezvoltarii zonelor rezidentiale si regulile de design local aplicabile, toate acestea corelate cu masurile de dezvoltare in sistem policentric. Realizarea acestora va contribui astfel la crearea unui mediu favorabil dezvoltarii activitatilor economice si sociale si, pe aceasta baza, la cresterea calitatii vietii si a atractivitatii pentru mediul de afaceri si populatie.

STRATEGIA LOCALA – CERINTA A UNEI DEZVOLTARI DURABILE

Propunand in esenta dezvoltarea armonioasa a localitatii, modernizarea si imbunatatirea conditiilor de viata, strategia locala se circumscrie preocuparilor privind dezvoltarea durabila cautand solutii de dezvoltare economica, oferind un cadru prin care pot fi utilizate in mod eficient resursele, crearea unor infrastructuri adecvate si noi activitati care sa participe la consolidarea economiei pentru mentinerea unei comunitati sanatoase care sa poata sustine atat noua generatie cat si pe cele care urmeaza.

Aspecte generale

Dezvoltarea durabila nu este un concept nou ci constituie cea mai recenta exprimare a unei etici foarte vechi, care implica relatiile oamenilor cu mediul inconjurator si responsabilitatile generatiilor actuale fata de generatiile viitoare. In anul 1972, Conferinta asupra mediului de la Stockholm, organizata sub egida ONU, a lansat pentru prima oara semnale serioase referitoare la mediu si indeosebi la poluarea acestuia. Principalele probleme dezbate s-au referit la evaluarea poluarii mediului inconjurator, cresterea/descrerea demografica, supravegherea factorilor poluanti, schimbul de informatii dintre tari pe probleme de mediu. Dupa Conferinta de la Stockholm, Comisia Mondiala asupra Mediului si Dezvoltarii de pe langa ONU a introdus conceptul de *dezvoltare durabila*. Acesta se refera la “satisfacerea nevoilor prezentului fara a compromite capacitatea generatiilor viitoare de a-si satisface propriile nevoi”.

Literatura de specialitate dezvolta conceptul de durabilitate luand in considerare o serie de aspecte economice, sociale si culturale si stabileste, totodata, cerintele minime pentru dezvoltarea durabila a omenirii: redimensionarea cresterii economice, modificari tehnologice si reorientari spre alte surse materiale si de energie, economisirea resurselor naturale, cresterea controlata a populatiei, eliminarea saraciei, participarea mai multor state la luarea deciziilor. In acest context, si dezvoltarea si modernizarea localitatilor trebuie sa se subsumeze acestor preocupari.

Notiunile fundamentale care s-au adaugat conceptului in ultimul deceniu sunt pe de o parte conceptul de economie locala, in opozitie cu globalizarea (in SUA s-a dezvoltat conceptul de locavorism) si pe de alta parte conceptul de era post-carbon, concept ce pune in discutie limita resurselor neregenerabile avand drept consecinta atenuarea paradigmei „cresterii economice”.

Elaborarea unui proiect strategic, guvernanta si managementul care garanteaza punerea lor in aplicare sunt instrumente de coeziune si eficienta indispensabile. In afara faptului ca ele contribuie la o eficientizare a actiunilor, ele permit fiecaruia (cetatean) sa-si gaseasca locul si rolul sau in cadrul interesului general.

Pentru a da sens actiunii publice, fiecare colectivitate trebuie sa-si creeze un proiect strategic care sa fie contruit in jurul :

1. Principii, valori, o etica care fundamenteaza un pact identitar al teritoriului;
2. Obiective care traduc viziunea sa;
3. O structura institutionala, instrumente si mijloace care sustin guvernanta.

Fara un sistem de valori nu este posibila adeziunea/sustinerea factorilor interesati si fara sustinere/adeziune factorilor interesati nu exista un serviciu public de calitate.

Pe sistemul de valori se sprijina capacitatea de progres a unei colectivitati.

Procesul elaborarii unui proiect strategic cuprinde:

- Realizarea unui diagnostic static si dinamic al teritoriu si o evaluare a nevoilor populatiei care sa conduca la identificarea mizelor axelor prioritare;
- Elaborarea proiectului strategic propriu-zis: vocatie, orientari, obiective, actiuni, comunicare si valoare;
- Crearea cadrului institutional si a instrumentelor, implementarii proiectului strategic.

In concluzie, strategia creeaza/propune un Proiect de Amenajare si Dezvoltare Durabila a teritoriului. Strategia reprezinta un liant intre excelenta din mediul natural si antropic, ambitia de progres social si dezvoltarea economica.

Misiunea exprimă motivul principal, scopul pentru care organizația există și pentru care a fost creată, când este vorba despre o arie de activitate.

Desigur că în cazul autorităților publice misiunea derivă din textul legii, dar în esență legea de organizare care se referă la acea instituție definește și scopul pentru care a fost creată aceasta și atribuțiile ei.

Misiunea se enunță sub formă de angajament.

Viziunea reprezintă aspirația organizației către viitor pe termen lung de peste 5 ani și este exprimată concis si ușor de înțeles de către personal și public, într-o scurtă propoziție care nu este necesar să conțină elemente cuantificabile.

Viziunea trebuie să asigure unitatea organizației prin alegerea unui obiectiv comun

Stabilirea viziunii este responsabilitatea leadership-ului organizației, a topmanagementului.

Aceasta se face printr-o declarație de angajament.

Șefii de organizație, persoanele cu funcții de conducere trebuie să aibă o contribuție semnificativă la definirea obiectivelor, măsurilor și priorităților.

Misiunea: Istoria noastra, resursele noastre, traditiile noastra definesc forta noastra.

Viziunea: Localitate turistica, pol de atractivitate zonala cu o identitate istorica fundamentata pe patrimoniul imaterial (traditii, legende si obiceiuri): Brezoi, taram de legenda – capitala/resedinta al Tinutului Lotrilor.

Obiectivul general al strategiei il reprezinta realizarea viziunii. Acesta se realizeaza prin obiectivele fundamentale ale strategiei de dezvoltare a orasului Brezoi:

- Coagularea energiilor locale reprezentate de administrația publică locală și societatea civilă (în special prin structura specifică reprezentată de obști) în vederea unei reglementări locale armonioase pe principiile dezvoltării durabile în spiritul valorificării identității locale
- asigurarea unei infrastructuri de baza și pentru servicii corespunzătoare nevoilor de dezvoltare propuse
- protejarea mediului înconjurător și valorificarea resurselor naturale
- susținerea mediului de afaceri local și susținerea creării unor resurse umane competente pentru dezvoltarea activităților legate de turism și susținerea activităților cu caracter social
- o politica de coeziune sociala si solidaritate

Strategia propune un Proiect de Amenajare și Dezvoltare Durabilă a teritoriului. Strategia reprezintă un liant între excelența mediului, ambiția de progres social și dezvoltarea economică.

Direcțiile dezvoltării locale în Brezoi se articulează pe patru axe:

AXA 1 Protecția și valorizarea resurselor naturale și patrimoniale

- sanctualizarea pământurilor agricole pentru protecția de urbanizare și speculație funciară; spațiile cu destinație agricolă:
 - Reprezintă o miza alimentară pentru teritoriu: spații ce pot permite să răspundă la cererea de produse alimentare în mutație (proximitate producător/consumator, oportunitate și tracabilitate a produselor);
 - Reprezintă o miza economică pentru filiera agricolă și pentru teritoriu: sunt produse cu valoare adăugată importantă; activitate generând locuri de muncă;
 - Reprezintă o miza socială pentru teritoriu: creează o legătură puternică între producător/consumator, urban/rural;
 - Reprezintă o miza peisajeră pentru teritoriu.
- protecția biodiversității și valorizarea spațiilor naturale; crearea continuității ecologice; evidențierea componentei albastre – râuri în teritoriu, tradiții și istorie; accesibilitate la zonele montane și amenajarea de „porți de intrare montane” (site-uri/ferme, laborator de biodiversitate, eco-muzeu dedicat mediului și agriculturii tradiționale - creșterea animalelor)
- reducerea vulnerabilității teritoriului la risc: protecția pădurilor, favorizarea activităților silvo-pastorale și a filierei lemn-energie pentru gestionarea mai bună a resurselor pădurilor; reducerea riscurilor de inundații
- exploatarea resurselor în respectul mediului: dezvoltare energii regenerabile (hidro, eoliană); exploatarea durabilă a resurselor din păduri; exploatarea durabilă a fondului piscicol și a fondului cinegetic;
- protecția peisajelor și valorizarea patrimoniului prin clasarea localității ca oraș turistic de importanță locală bazat pe dezvoltarea infrastructurii turistice și de agrement prin:
 - crearea unei strategii de marketing
 - crearea unui brand
 - crearea unui calendar de animare a teritoriului
 - creșterea nivelului de informare a turiștilor aflați în vizită

- integrarea în circuitul turistic a zonelor periferice prin agroturism

AXA 2 Definirea teritoriului la nivel uman bazat pe solidaritate

- politica de susținere a unei creșteri demografice
- definirea unei politici locative care să susțină o creștere demografică prin:
 - dezvoltarea, modernizarea și renovarea infrastructurii edilitare
 - introducerea sistemului colectării deșeurilor în oraș și satele aparținătoare
- asigurarea coeziunii sociale și solidarității teritoriale: dezvoltarea serviciilor publice care să răspunda nevoilor teritoriului; crearea și dezvoltarea unei rețele de comunicare numerică; intercomunalitate/ colaborarea și susținerea societății civile
- dezvoltarea infrastructurii pentru afaceri specific turistice și din domenii conexe (în special pentru întreprinderi mici și mijlocii, asociații familiale, ONG-uri, obști)

AXA 3 Definirea dezvoltării economice pe specificitatea teritorială

- crearea unei infrastructuri comerciale de proximitate pentru produsele locale în tip circuit local inițial și ulterior regional
- crearea condițiilor de susținere/dezvoltare a antreprenoriatului local: politici și mecanisme de susținere antreprenoriat local; infrastructură de susținere a antreprenoriatului local; acțiuni de calificare/recalificare adaptată competențelor locale
- susținerea filierelor identitare ale economiei locale și dezvoltarea turismului specific resurselor (agro-turism, eco-turism, turism de aventură, etc):
 - susținere activități tradiționale agricole și meșteșugărești: stimularea activității de creștere a animalelor; susținerea cultivării noi culturi de plante (ciuperci, fructe de pădure, plante medicinale, etc)
 - susținerea clasării locuirii turistice (hotel difuz)

Datorita definirii padurii ca principala resursa, un loc aparte il reprezinta pozitionarea localitatii pe piata-carbon odata cu redefinirea exploatarei silvice si a prelucrarii lemnului.

AXA 4 Construcția/amenajarea teritoriului în mod echilibrat și eficient

- adoptarea unei strategii fiscale și a unor politici active de atragere și susținere a investițiilor
- ajustarea Planul de Urbanism General conform noilor direcții de dezvoltare
- crearea unui pol de excelență în domeniul forestier și exploatarea durabilă a resurselor forestiere
- crearea unor poli secundari: agro-alimentar, energii regenerabile
- privilegierea activităților de proximitate/economie locală pentru bunăstarea locală

Concluzie: Brezoi este un vechi teritoriu de legenda cu resurse patrimoniale remarcabile. Recastigarea/redefinirea identitara va fi resursa principala a renasterii economice.

Brezoi - un nou inceput.